

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skolepige

Årsskrift for
Th. Langs Skolers
Samfund

1959

ÅRSSKRIFT
FOR
TH. LANGS SKOLERS
SAMFUND

1959

SILKEBORG BOGTRYKKERI . MCMMLIX

Frk. Lang på Mallorca

KÆRE VENNER

Maj måned og bidraget til „det røde hefte“ hører sammen. Og i år er maj så skøn og nu også så lun og lysende grøn, at det virker foryngende både på sjæl og legeme at opleve. Og med friskere tanker følger let minder fra svundne år om al den ungdom, der har levet en kortere eller længere tid med os her. Til alle dem, som har bevaret deres samhørighed med skolen gennem „Th. Langs Skolers Samfund“, sender jeg en forårshilsen i taknemmelighed for, at de stadig vil være med i kredsen af skolens venner.

Året har ellers været tungt. Hvad jeg længe havde ventet, indtraf i oktober 58 — frk. Rönströms død. Tiden før og tiden efter var meget svær, og ingenting i min tilværelse bliver upåvirket af dette tab; men jeg fik den hjælp, jeg bad om og behøvede, til at se nødvendigheden i øjnene, til at være hende så nær som muligt i hendes månedlange strid med døden og til bagefter at gå tilbage i dagens gerning, fattigere, men uden pres af den store uro og smerte ved at se hende lide.

Redaktøren har ønsket en særlig artikel om hende, som findes andetsteds i heftet; derfor går jeg videre med beretningen om årets begivenheder.

Årsfesten i november, som af hensyn til søndagen blev fejret den 22. november, formede sig, som det plejer at ske, med en børnefest dagen før, hvor elevforeningens bestyrelse gennem læge

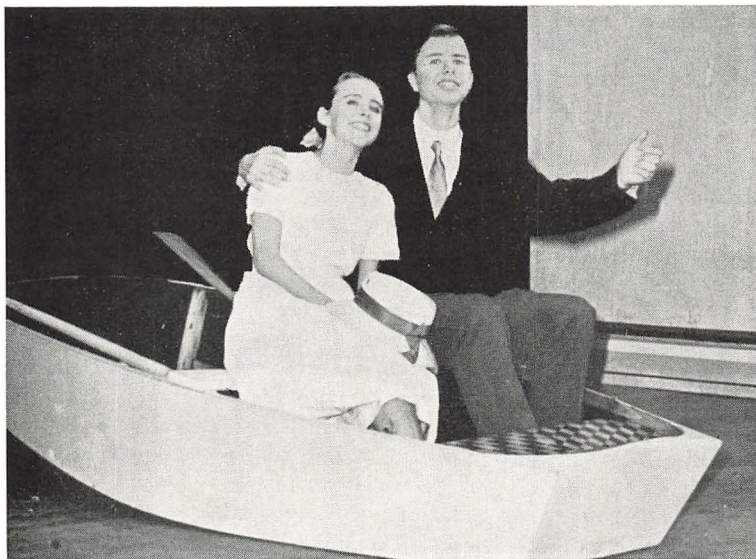
Gustav Dickmeiss uddelte legater til 2 børn i „Den højere skole“ indtil 3m og 4 børn i øvelsesskolen. Legatuddelingen fortsattes ved eftermiddagsfesten den 22. november, hvor dr. Gustav Dickmeiss og lærer Grønbæk Lund foretog uddelingen. 6 elever i „Den højere skole“ fik pengegaver, og 12 seminarieelever fik gode boggaver. Den samlede sum for alle elevforeningens gaver ved årsfesten blev 1300 kr. — Jeg vil gerne igen sige tak for dette festlige indslag på skolens store festdag.

Hovedtaler ved eftermiddagsfesten var skoleforstander Enemærke. Hans emne var: „Den levende litteratur i skolen“, og det var værdifuldt at få et indtryk af hans glæde over, hvad skolen kan give børn på dette område. Et seminariekor sang et par smukke sange under hr. Ringgaards ledelse, og så skiltes vi for at mødes om aftenen til O'Neills skuespil: „Du skønne ungdom“, og derefter dansedes der i to sale. Ilg'erne opførte stykket, som gjorde megen lykke. Det er generationernes evige uoverensstemmelse, spejlet i et amerikansk redaktørhjem med mange repræsentanter både for gamle og unge; men spillet koncentrerer sig i en sidste akt, som er ejendommelig alene af den grund, at den unge pige, som gymnasiedrengen tilbedende sværmer for, først viser sig i dette skuespils sidste kvarter. Det var meget virkningsfuldt, fordi den gymnasiepige, som spillede rollen, evnede at løfte hele det forvirrede og noget overfladiske lystspil op i et uåndgribeligt poesiens rige, hvor barnligt ren og kvindeligt varm følsomhed og skælmeri virkelig gør ungdommen skøn. Adj. Kjerulf var instruktør, og når han får en flok amatører at arbejde med, så sker der noget særdeles morsomt.

Vinterens øvrige fester i „Huginn“, for underskolen og for 1-3 m.s børn har været gennemført efter traditionerne. De små børn spillede klassevis små morsomme scener. 3m. opførte Johanne Louise Heibergs: „Abekatten“, sikkert og morsomt, både i det sanglige og i deres ageren.

Vinterens hovedopgave har ellers været at ordne institutionens fremtidige arbejde under den nye lov. Da den blev til virkelighed, regnede jeg med, at vi kunne beholde skolens form nogenlunde uforandret, blot at dens inddeling i en 7-klasset hovedskole til 14 år og en gymnasieskole efter 14 år blev gennemført, men at begge fremdeles skulle være under min ledelse. Men ved nærmere drøftelse af skolelovens virkninger både i byen og i oplandet kom vi tre skoleledere til den overbevisning, at denne ordning ville komme til at lide under alvorlige skavanker.

Det ville ikke med to eensporede hovedskoler blive muligt at dele børnene fordelagtigt på 6. og 7. klasses trin; det ville snart blive en kendsgerning, at den *meget* store del af vore elever, som

Du skønne ungdom

bor på landet, kan få samme uddannelse på landet som hos os, og deraf måtte vel følgen blive, at de bliver på landet, hvad der jo er hele skolelovens agt og mening; og endelig vil det blive urimeligere end nu, at den ene barneskole under institutionen er betalings-skole, den anden gratis. Fra øvelsesskolens første begyndelse har der i denne lille by levet en forestilling om „den fine frk. Lang“ — og den anden. Vi har aldrig *følt* os finere, men hvad nytter det, når fornemmelsen hos folk er uudryddelig. Selv har jeg fundet det ganske rimeligt, at når forældre foretrak en skole, der forberedte direkte til en eksamensskole, og som optog børn fra 1. klasse med den store fordel at have et sammenhængende skoleløb og at få gymnasieskolens lærere ind fra mellemskolens start, så måtte de også være med at betale, hvad denne skoles opretholdelse kostede, selv om pengeforholdenes forskydning og tilskudslovens forbedring efterhånden har gjort forældrenes andel i pengebyrden endogså meget ubetydeligere end før. Men efter den nye skolelov ville de to barneskoler — den private betalingsskole og seminariets øvelsesskole — blive nøjagtigt ens bygget op, få samme fagkreds og timetal og føre samme steds hen. Derfor ville uligheden indenfor samme institution føles væsentlig mere urimelig.

Vi har derfor gennem forhandlinger med byråd og ministerium, med lærerkredse og forældre kredse forberedt en nyordning, som træder i kraft efter sommerferien i år, og som skulle rette de om-

talte skader og skaffe bedre ligevægt indenfor institutionen. De to barneskoler lægges sammen til een to-sporet hovedskole, der på alle sine trin tjener som øvelsesskole for seminariet. Den nye skoles navn bliver „Th. Langs Hovedskole“, og dens forstander bliver forstander Georg Enemærke. Den bliver tosporet på de fem første klassetrin. På 6. classes trin bliver der i år 3 klasser, een for a-linjebørnene og to for b-linjebørnene. Med skoleåret 1960-61 bliver den fuldt udbygget med 3 syvendeklasser, og den har allerede nu ottende og niende klasse, altså den praktiske linjes overbygning for dem, der vil fortsætte efter undervisningspligtens ophør, men uden eksamen. Derimod får den ingen realklasser. Efter syvende klasse vil de børn af b-linjen, som af skolen anses for egnede til at kunne gennemføre realskolen og nå realeksamen på 3 år, overføres til Th. Langs Gymnasieskoles 1. realklasse. De gymnasieegnede af dem vil sammen med de gymnasieegnede fra alle byens øvrige skoler efter 2den eller 3die realklasse kunne optages i 1. g.

Men det nye er, at Silkeborg Kommune, der siden 1896 har betalt tilskud til seminarieskolen og siden 1944 har dækket undervisning og bøger for alle indenbys gymnasieelever hos os, nu har tilsagt os at udvide tilskuddet både til en tosporet øvelsesskole af hovedskolens opbygning, der fremdeles er seminariets øvelsesskole på alle trin og klasser, men også at lade tilskuddet følge disse børn op i gymnasieskolens realklasser, så at Silkeborgs børn kan gå uden betaling hele deres skoletid igennem fra 1. klasse til 3. g. indenfor „Th. Langs Skoler“. At også realklasserne skal stille sig til rådighed for seminariets linjepraktik er kun naturligt og har allerede fundet sted med mellemklasserne i en årrække. Der er i denne byråds villighed til at stille sig bag vor plan en storsindet-
hed, som vi fra institutionens side påskønner meget varmt. Vi har kun gode erfaringer fra de to samarbejdsområder, som allerede bestod i forvejen, og vi véd, at det kan lade sig gøre i denne by at modtage store kommunale pengemidler og dog have ret til at forvalte dem så frit, som nu lønningsregler, revision og ministerielle cirkulærer tillader. Derfor går vi taknemligt og med tillid ind i den nye form for samarbejde.

„Th. Langs Hovedskole“ bliver en privatskole, som øvelsesskolen altid har været det, og som gymnasiet har været det også i de sidste 15 år. Vor principielle frihed, hvis væsentlige privilegium er det frie lærervalg, er værnet af vor fundats. Og vi mener, at den nye ordning byder på så mange fordele, at vi *måtte* vælge den vej; det vil næppe være svært nu at få normalt velbesøgte klasser i en skole, der ikke koster noget; vi vil have bedre pædagogiske muligheder i 6-7 klasse for en tilrettelægning af både a-linje

TH.LANGS SKOLER EFTER FULD UDBYGNING 1962.

9.	☪	
8.	☪	
7.	7.	7.
6.	6.	6.
5.	5.	
4.	4.	
3.	3.	
2.	2.	
1.	1.	

HOVEDSKOLE

	3. G.	3. G.
	2. G.	2. G.
3. R.	1. G.	1. G.
2. R.	2. R.	2. R.
1. R.	1. R.	1. R.

GYMNASIESKOLE

4. S.	☪	☪
3. S.	3. st.	3. SM.
2. S.	2. st.	2. SM.
1. S.	1. st.	1. SM.
PR.	☪	PR.

SEMINARIUM

PR. = Præparandklasse

S. = Seminarieklasse

st. = Studenterlinie

SM. = Småbørnslænerinder

og b-linje; vi vil undgå udvandringen fra øvelsesskolen på mellemtrinnet og de stærkt udtyndede ældste klasser der. Overgangen fra hovedskole til gymnasieskole bliver den naturligst tænkelige, så at b-linjebørnenes vækst op igennem skolen foregår uden brud; og de børn, som er bedre egnede for a-linjen, fører skolen så langt, som en niende klasse kan føre dem. De vil få vidnesbyrd ved udgangen af enten 7., 8. eller 9. klasse, hvor de holder op; og der er vel begrundet håb om, at det praktiske livs folk, som skal uddanne disse unge videre, vil skønne på, at de har fået en vel tilrettelagt undervisning, som er afpasset efter deres behov, og som også omfatter engelsk og nye praktiske fag, fremfor at de er blevet håret igennem en eksamensskole, hvis undervisning ikke kunne give dem et rimeligt udbytte. Børnene fra landet kan stadig optages i skolen i det omfang, pladsen tillader det, men for dem bliver undervisningen ikke gratis. Men sådan har det længe været, også for udenbys børn i kommunens skoler.

For mange af skolens gamle venner vil underretningen om disse forandringer vel vække vemod. Der er naturligvis et traditionsbrud i, at netop den afdeling, som var den første spæde spire til den omfattende institution af i dag, ophører som selvstændig skoleafdeling. Der er også nok en del, som mindes „den lille skole“ med særlig hengivenhed, og der er hjem, som vil synes, at byen mister et skolesamfund, som netop de var trygge ved at sende deres børn til, et særlig værnet lille samfund, hvor forældrene søgte hen, fordi de kendte hinanden og kendte os, og hvor der eksisterede en særlig tone, som de holdt af.

Jo, både jeg selv og underskolens lærere har vendt og drejet spørgsmålene, før vi er nået til klarhed over, at vi kan gøre skridtet uden at føle det som en svigten af vor skoles særart. Men vi gør det nu ud fra den betragtning, at det ikke kan være forældrenes *skolepengeafgift*, der skaber privatskolens særlige muligheder. Jeg ser det som et socialt fremskridt, at det offentlige på denne måde „lader skolepengene følge med barnet“ og lader forældrene om at vælge den skole, de foretrækker. Og har de haft tillid til vor skole før, så er der, så vidt jeg kan se, ingen grund til, at de ikke skulle have det nu. Lærerne er de samme, og at disse får opgaver betroet i forholdet til læreruddannelsen er på mange måder et plus. Ledelsen vil alligevel senest om 4 år gå ud af min hånd, og den unge skoleleder, som den nye hovedskole får, har særdeles gode muligheder for at kunne sammenarbejde de to private barneskoler — deres børneflokkede, deres lærerkredse og deres forældre kredse — til een god skole, hvis særpræg er det samme, som alle skolens afdelinger stiler imod — at være en fri skole i kristelig ånd. Jeg var meget længe usikker på, hvordan planen ville blive modtaget

Håndværkere ved seminariets rejsegilde.

— hos myndighederne — indenfor begge de to skolars lærerkredse, for også den nuværende øvelsesskoles lærerstab kommer jo til at opgive den intimitet, som deres afdeling har haft, og indstille sig på bredere samarbejde — og indenfor begge de to skolars forældrekredse, som nok gensidig kan betragte hinanden med lidt fremmede blikke. Men som månederne er gået, føler jeg mig tryk for, at man fra alle sider vil arbejde på, at sammenslutningen må lykkes til børnenes vel og til institutionens fortsatte trivsel. Ikke en eneste udmeldelse er forekommet — snarere har tilmeldingerne været talrigere end før, og det tyder på, at „byen“ trods beklagelsen af, at en ændring var påkrævet, vil acceptere det nye og tro på dets muligheder.

Og har jeg end længe følt det svært at tænke på, at min opgave som skoleleder for børn under 14 år ophører med dette skoleår, og også følt bruddet med fortiden som et alvorligt problem, så tror jeg nu at turde sige, at min opgave som Theodora Langs arvtager ikke består i at bevare alt, som det var i skolens ældste år — så havde jeg forlængst svigtet min opgave — men at det er at finde *denne* tids behov for en god skole i pagt med skolens *indre* traditioner, at indpasse alle den nye lovs virkninger i vore nutidige forhold, så der bliver økonomisk tryghed og pædagogisk og social balance, og så enheden i institutionen bevares, ja styrkes. Der er derfor megen taknemmelighed i mit sind over efter alle

spekulationerne at kunne se vejen frem, at turde tage med tillid imod det offentliges store pengemæssige støtte, vel vidende, at vi kun kan få den, fordi institutionen er selvejende, så ikke en øre kan anvendes til berigelse for nogen af os. Også overfor institutionens medarbejdere på alle fronter er jeg varmt taknemlig for loyal medvirken under overvejelserne; og forældrene har jeg overordentlig megen hjertevarme tilovers for, fordi de har bevaret troskaben mod skolen. Vi håber, at ingen skal blive skuffede, når planerne omsættes i virkelighed.

Årets øvrige problemer har som så ofte før samlet sig om at skaffe velegnede lærere. Da jeg skrev min artikel sidste forår, tog jeg mig den frihed, midt i bekymringen over at mangle en fysik- og matematiklærer til gymnasiet, at regne med mirakler. Og da skoleåret begyndte, var skuden faktisk bemandedet. Dog blev flere af problemerne kun løst for dette enkelte år, og vi savner efter sommerferien igen en cand. mag. med fysik og matematik; og enkelte mindre vanskelige problemer ligger endnu uløste. I skoleårets løb forlod fru Vibeke Bærentzen os til sorg for os alle. Der blev en stilling ledig i Roskilde, hvorfra hun selv var student, og hun ville gerne nærmere til sit hjem i Ringsted. Hendes arbejde blev delt på to vikarer, men kan i det kommende skoleår fordeles på de lærere, vi har. I dansk vikarierede for anden gang i de senere år rektor Randrup, tidligere Tønder. Hans deltagelse i skolens liv har hver gang været en stor succes; men han fyldte i vinter 75 år, og han ser sig ikke i stand til at tage nye opgaver op. Og frk. Dellevsen, som tog fru Bærentzens franske timer, var der ikke arbejde nok til. Derimod har vi søgt og fået 3 nye faste lærere til arbejdet i den nye hovedskole, som af forskellige grunde kræver en udvidelse af lærerkredsen. lærerne Vagn Skibsted, Jens Rørby og Ernst Knudsen. Desuden får vi som timelærer frk. Elly Toftbæk ind i vor lærerkreds. Hun har efter 20 års fortrinligt arbejde i Ø. M. i Syrien ønsket at vende hjem, og i indværende skoleår har hun taget årskursus på lærerhøjskolen som supplement og opfriskning af sin i de unge år aflagte lærereksamen. Hun er interesseret i kostskolearbejde, og jeg håber på, at hun både der og i skolen vil finde sig godt til rette.

Kostskolen har været fuldt besat, og arbejdet der har været udført med interesse og omhu af frk. Kirsten Marcussen, der til sommer har boet i kostskolen i 3 år, af cand. mag. frk. Anna Andersen, som kom i fjor, og af fru Helga Boesen, som ikke er lærerinde, og som kom som kostlærerinde og som hjælp for frk. Rönström i maj i fjor. Den sidste del af hendes arbejde kom jo kun til at vare til oktober, men vi var glade for at beholde fru Boesen året til ende, men forstår, at hun nu søger andetsteds hen.

Udsigt fra Bendinat, Mallorca

I drengeskolekolen har året været godt; der har været fuldt, og drengene har gjort indtryk af at trives. Frk. Jepsen, som bestod studentereksamen som privatist i fjor, giftede sig med stud. mag. Henning Albrechtsen omtrent samtidig med, at hun afsluttede sin eksamen, og har nu en lille dreng, som hun med stolthed viste frem for nogle uger siden.

Inden jeg slutter, må jeg lige fortælle, at jeg på min læges råd forlængede min påskeferie lidt i hver ende, så at der blev 22 dage til en dejlig Mallorca-tur. Frk. Baggessaard, som siden frk. Rönströms død på alle måder har gjort sig umage for at fylde den tomme plads, fik sin sommerferie i de samme uger, og sammen fløj vi ned til sol og sommer. Vi boede på det dansk-ledede hotel „Bendinat“, havde et par dejlige værelser med en herlig altan, hvor vi startede dagene med morgenmad i det fri lige fra sengen, spiste alt for godt, nød naturskønheden ved Middelhavets blå vand og den porfyrrøde jords frugtbarhed, oplevede den spanske befolknings påskeskikke i Palmas dejlige gamle kirker og folkelivet i dens brogede gader — kort sagt holdt ferie under de bedst tænkelige forhold.

I de år, hvor frk. Rönströms sygdom bandt os herhjemme, havde jeg helt afskrevet tanken om igen at komme rigtig ud at rejse. Det gjorde godt for alle pengene at opleve det igen, og folks forundring over at se, hvilken forandring solen havde medført i vores ydre, var ved hjemkomsten det bedste bevis på, at det var lykkedes at bygge meget op på kort tid.

Der har også været brug for de genvundne kræfter i de uger, der er gået siden. På gennemrejsen i København så jeg for første gang i over et år min bror uden for en hospitalsstue. Han og hans kone beredte mig en glad overraskelse ved at mødes med mig til en fin frokost på Hotel Europa, lige før hans egentlige udskrivelse fra komnehospitalet. De ville fejre min 65 års fødselsdag, som jo var faldet, mens vi var på Mallorca, og de gjorde det meget festligt. Senere har bedringen desværre ikke holdt, og hans sygdom holder os dag for dag i bekymring og uro.

Men midt i al travlhed og spænding er det til hjælp at mærke, at jeg endnu kan klare opgaverne; og alle omkring mig har været så hjælpsomme og gode imod mig; jeg ser derfor med fortrøstning frem mod disse sidste år af min skolegerning. Gretas og min lille privatlejlighed ovenpå er blevet smukkere og rummeligere til mig alene; men det er sådan, at hendes testamente gav mig ret til i alt væsentligt at beholde hendes smukke indbo, så hendes dagligstue er næsten uforandret. Og sådan ville jeg helst have det.

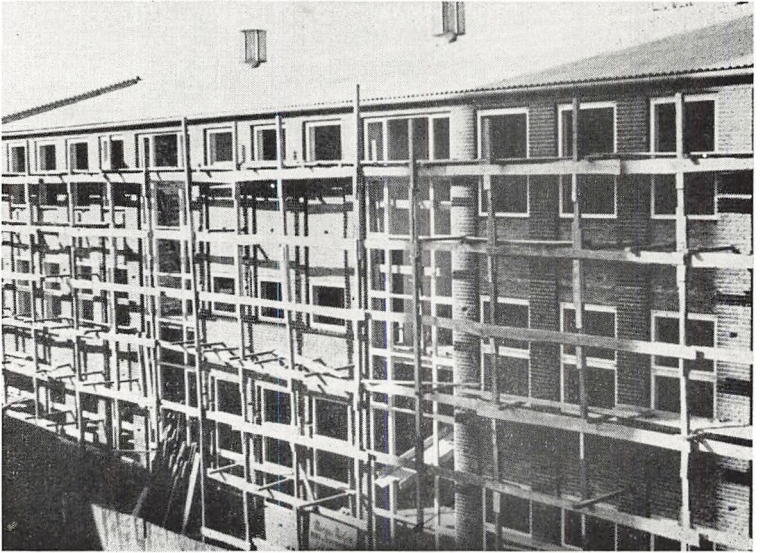
Med tak for alle hilsener og breve, for venlige tanker og forståelse. Jeg bliver altid glad for besøg af gamle venner.

Deres hengivne

Karen L.-Lang.

SEMINARIET SIDEN SIDST

Jo ældre, man bliver, jo mindre forslag er der i et år. Og nu sidder jeg altså igen med min lille, røde skrivemaskine foran mig og skal skrive den årlige hilsen til Det røde Hefte, som skal bringe bud ud til alle jer gamle elever om, hvordan sagerne står „hjemme“ i Silkeborg. Jeg synes kun, det er et øjeblik siden, jeg skrev sidst, men i mellemtiden har bøgetræerne udenfor min have tabt bladene og frosset sig igennem en vinter og just i disse dage forsynet sig med nye blade af den allerfineste slags — det årlige og mere og mere ubegribelige mirakel — så det skal nu nok passe, at der er gået et helt år. Altså: Goddag allesammen! Her går det godt. Det nye seminarium, som jeg sidste år bragte en tegning af, har nu materialiseret sig, så jeg i år kan bringe et rigtigt fotografi af det. Ganske vist er det endnu langt fra færdigt, men det er så vidt, at man ikke mere behøver ret megen fantasi for at forestille sig, hvor dejligt det bliver, når vi engang ud på efteråret flytter ind i det. Da jeg skrev om byggeplanerne sidste år, endte jeg med et lille hjertesuk over, at nok havde vi købt et par ejendomme, som skulle rives ned for at give plads til den nye bygning, men vi manglede at skaffe nye boliger til 6 af de 7 lejere, som boede i husene. Det gik dog over al forventning. I løbet af sommeren tømtes husene. Den første september flyttede de sidste ud, og en måneds tid efter var de gamle huse revet ned, og gravkøen begyndte at æde sig ned i jorden. Sikken et hul, den kunne lave! Og så begyndte det nye at skyde op, højlig begunstiget af den milde vinter, som kun formåede at standse arbejdet i nogle ganske få dage. I begyndelsen af marts holdt vi rejsegilde med øl og varme pølser og en masse taler og gode ønsker for hele foretagendet og hurra, hurra, hurra. Det var såre festligt. Gennem de indsatte billeder kan I nok fornemme stemningen. Nu er huset naturligvis forlængst under tag, og murerne er næsten færdige med at pudse indvendigt. Fra vinduerne oppe i mit kontor kan jeg nøje følge alt, hvad der sker, og næsten daglig smutter jeg over for at følge fremskridtene på nærmeste hold. Jeg håber, at huset bliver færdigt sidst i oktober, så vi kan holde indvielse lige efter årsferien, og jeg lover jer, at det nok skal komme til at foregå med al mulig anstand. Referat i næste nr. af heftet! Forøvrigt er vort byggeprogram langt fra udtømt hermed. Vi har her ret vidt-

Sådan så det nye seminarium ud 1-5-50

Skoledirektor, kommunaldirektor, borgmester, rektor og seminarirektor ved rejsegildet.

gående planer i forbindelse med skolens andre afdelinger, men det er for tidligt endnu at røbe noget herom. Også angående dette må jeg henvide til næste årgang.

Skoleåret startede på bedste måde, idet vi lige efter dusfesten drog af med særtog til Sønderborg, hvor vi ligesom for seks år siden erobrede Idrætshøjskolen og havde nogle vidunderlige dage sammen. Foredrag, idræt, udflugter og fester vekslede i den skønneste blanding, og vi lærte hinanden bedre at kende, end vi ellers ville have gjort hen på skoleåret.

Efter hr. Messels afgang sidste sommer antog vi en ny seminarielærer i hans sted. Han hedder Viggo Kornum og har i en årrække virket ved Gustav Johansenskolen i Flensborg. Hr. Kornum er fuld af musik og er faldet godt til både blandt eleverne og i lærerkredsen. Hans

Kirsten og Viggo Kornum

kone, Kirsten Kornum, der også er læreruddannet og har videreuddannelse i gymnastik, har også fået timer både på seminariet og på skolen, og også hun færdes iblandt os, som om hun altid havde været her.

Årsfesten den 23. november fortæller frk. Lang om andetsteds i heftet. Det var som sædvanlig morsomt ved den lejlighed at hilse på en hel del gamle elever. A propos årsfest. I elevsamfundets bestyrelse har vi drøftet en omlægning af elevstævnerne i forbindelse med det nye seminarium, og det blev også forelagt på generalforsamlingen ved stævnet i fjor i pinsen, hvor forslaget fik medlemmernes tilslutning. Det går for det første ud på, at stævnet kun skal være een dag, som lægges på en almindelig lørdag eftermiddag og aften i forårstiden. De fleste er jo efterhånden motoriserede og kan nemt komme frem og tilbage, og de, der ønsker det, kan overnatte og fortsætte med kammeratligt samvær om søndagen. For det andet har vi overvejet at lade det blive en årligt tilbagevendende begivenhed, men det har vi ikke taget endelig stilling til endnu, og det vil først blive forelagt på en generalforsamling. I hvert fald får vi med det nye hus helt andre rammer om vore sammenkomster. Det næste ordinære stævne er jo først i foråret 1961, men det er muligt, at vi ikke kan vente så længe med at vise jer det nye seminarium, så det kan godt være, at vi kalder til stævne allerede næste forår, og så kan vi jo drøfte,

om vi for fremtiden skal samles hvert år, og under hvilken form det skal ske.

Det var et lille sidespring. Jeg vender tilbage til beretningen om det forløbne skoleår. Vi har som sædvanlig haft en række gode fællestimer, bl. a. med dr. Jens Kruse, Kjell Olsson, Bjørn Moe og Klari Fredborg, og elevforeningen har arrangeret mange gode

Fru rejsegildet

møder og fester, som formanden skriver om. I april havde vi en meget vellykket tegneudstilling sammen med Silkeborg Seminarium i Håndværkerforeningens lille sal. Det var imponerende og meget opmuntrende at se dette store opbud af billeder, keramik, skulpturer, støftryk, smykker o. a. Det synes virkelig, som om det at kunne give sig udtryk i form og farve, er noget almenmenneskeligt, som blot skal forløses for at komme frem. Lidt trist kan man så til gengæld blive ved at tænke på, hvad man selv måtte ligge inde med af uforløste muligheder i så henseende!

Årets mest betydningsfulde begivenhed for institutionen som helhed er beslutningen om den af frk. Lang omtalte sammenlægning af betalings-underskolen med seminariets øvelsskole og kommunens tilsagn om at betale skolepengene for de indenbys elever i gymnasieskolens realafdeling under forudsætning af, at der også henlægges praktikundervisning til denne. Sammen med den forskydning, der sker efter den nye skolelov, hvor den nuværende eksamensmellemskoles to yngste årgange skal forblive i hovedskolen, betyder det en gennemgribende forandring og, så vidt jeg kan skønne, en væsentlig forbedring af hele institutionens opbygning. For seminariet direkte betyder det, at øvelsskolen, der får fordoblet sit elevtal og for fremtiden skal hedde Th. Langs Hovedskole, i langt højere grad end hidtil vil kunne „dække“ praktikundervisningen, som yderligere vil blive suppleret med liniefagspraktik på gymnasiets realafdeling. Dette sidste er dog ikke noget nyt, idet vi i flere år har haft en del liniefagspraktik i vor egen eksamensskole. Angående de øvrige virkninger af sammenlægningen henviser jeg til frk. Langs artikel.

Vi er nu helt færdige med seminarieuddannelsen efter den gamle lov, hvilket bl. a. mærkes derved, at vi endnu i begyndelsen

af maj ikke er begyndt på eksamen, som ellers på denne tid plejer at være i fuld gang. Først efter pinse går det løs, og det hele er meget hurtigere overstået, end det var tidligere, hvilket unægtelig er en meget stor fordel. Jeg slipper også for i hvert fald det ene af de to kg, som jeg plejer at tage på i censorfrokosttiden, og som jeg møjsommeligt skulle af med igen i løbet af sommeren. Det er også en fordel. Så kan jeg lige

til sidst berette, at min kone Ellen og jeg i april holdt sølvbryllup, hvad vi for 25 år siden ville have forsvoret skulle ske så hurtigt. Men det gjorde vi altså, og det blev en meget festlig oplevelse for os. Vi blev overrasket af et kør af lærere, der i den årle morgen stod ude på græsplænen og sang om, at det er så yndigt at følges ad, hvad vi naturligvis godt vidste i forvejen, men følte os yderligere bestyrket i ved at se og høre på dem, og vi fik ilbud til bageren efter en søk rundstykker til den udvidede morgenkaffe. Som det sig hør og bør

holdt vi fri fra sem., men eleverne havde tilsagt os til at møde derinde kl. 10, hvad vi pligtskyldigst og gerne gjorde, og så blev vi hyldet langt over fortjeneste og fik overrakt en dejlig sølvkaffekande. Det var lige til at få tårer i øjenkrogene af. Hvad vi også fik. Men vi fik også meget andet i dagens anledning, bl. a. stuerne fulde af blomster, så de ikke var til at kende igen og en masse mennesker på besøg, men det hører privatlivet til. Trods sølvbrylluppet har vi ikke tænkt os at blive gamle endnu?

Så har jeg vist ikke stort mere at berette denne gang. Det skulle da være, at l. st. p. t. går og græmmer sig, fordi de lige har fået at vide, at de ikke kommer ud på vikariat til næste år. Det er det første tegn på, at lærermangelen er på retur, og skønt vi på uddannelsens vegne glæder os over, at eleverne kan blive hjemme og passe deres seminarium, kan vi naturligvis godt forstå, at det er en slem streg i regnskabet for de unge mennesker. Men de kommer forhåbentlig over det uden alvorligere sammenbrud.

Så er det slut for denne gang. Glædeligt forår og de hjerteligste hilsener fra hele lærerkorpset og

jeres hengivne

Ellen og Knud Gro-Nielsen.

FRK. GRETA RÖNSTRÖM

3/1 1888 — 22/10 1958

Frk. Rönström var født i Lund og boede der til sit 46nde år. Fire år på „Konst-industriskolan för kvinnor“ i Stockholm gav hende den uddannelse til „täckningslärarinna“, der på eengang udgjorde hendes skolearbejdes grundlag og udløste hendes alsidige kunstneriske evner. Hun tilhørte to gamle kulturslægter med rige traditioner og gik stillfærdigt, men helhjertet ind i sin fasters skole „Anna Rönströms skola“ i Lund. Anna Rönström og Theodora Lang havde mødt hinanden som unge skoleledere på nordiske lærermøder og holdt trofast sammen livet igennem.

I 1919 i juli, da jeg holdt ferie i „Hyttan“, ventede min faster Anna Rönström sammen med hendes niece som gæster, og faster dekreterede med vanlig bestemthed, at niecen skulle jeg tage mig af i den uge, de skulle gæste os. Jeg havde planlagt en stor tøm af eksamenslæsning til universitetet i de rolige sommeruger, og

det passede mig slet ikke at påtage mig „vårtsforpligtelser“, men da ugen var gået, vidste jeg, at vi ikke havde set hinanden for sidste gang. I 15 år sås vi i ferierne, rejste sammen, når det kunne lade sig gøre, og grundlagde gennem brevveksling et venskab, som i 1934 førte til, at hun flyttede til Silkeborg for at dele hjem og arbejde med mig. I 1933 var hendes opgave overfor hendes afdøde fasters skole afsluttet. Den gik over til kommunal drift, og hun fik kun meget få timer der. Omtrent samtidig døde hendes mor, der havde været enke siden 1920, og som havde behøvet hende hårdt i sin skrøbelighed og ensomhed. Gennem de fleste af de 15 år var Gretas beslutning om at bryde op og slå sig sammen med mig modnet, og alle indre forberedelser var truffet i hendes ligevægtige sind. Hun vidste godt, at det koster at skifte lædreland; men hos hende var det nordiske sindelag så rodfæstet, at det ikke var en spøg, men sund og klar virkelighed. Når hun så ofte forklarede, hvordan hun kunne gøre det, med følgende ord: „Ja, det är ju bara en annan provins av samma rike“. Hun kendte gennem læsning og radio så meget til danske forhold, at intet bragte hende ud af fatning. Det kunne hende, når den danske formløshed var særlig iøjnefaldende, at hun med et lille smil i øjenkrogen kunne sige: „Det skulle aldrig kunna förekomma i Sverige.“ Men der var ingen forargelse eller kritik i det, blot en konstateren.

Alle, som kendte bare lidt til hende, vil have let ved at tænke sig, at hun var god at have til ven. Det var hun, fordi hun ejede ro og sjælelig balance, en munter styrke og et urokkeligt trofast sind.

For skolen blev hun en lærer, som vandt sig mange venner. Hun tog en beskeden plads blandt de små børn, og hun havde kun få ugentlige timer. Men hun vidste, hvordan man udløser børns glæde ved at tegne og male, og med kridt og farver talte hun, så børn altid forstod, hvad hun ville. Det så så nemt ud, alt, hvad hun foretog sig, hun brugte ingen højroset instruktion, knap nok forklaring i ord, gav bare en lille idé — — — „Gå så vidare själv“ — og børnene gik videre selv. I den store reform af tegneundervisningen herhjemme inden for de næsten 25 år, hun arbejdede ved skolen, hjalp hun ud fra sine svenske forudsætninger på den naturligste måde af verden de små klasser på vej mod det nye. Børn, der har haft hende som tegnelærer, har så sandt ikke tegnet klodser eller fået sat bom for naturens selvudfoldelse i tegningens udtryksform.

Men skolen brugte hende på mange andre måder, oftest bag kulisserne, hvor kun få vidste, hvad hun udrettede. Hvor mange skolekomedier har hun ikke stillet sig til rådighed for, som kostumeordner, regissør, sminkør og „løvetæmmer“ blandt nervøse og

støjende skuespillere. Det var morsomt at se hende i disse funktioner, altid næsten uden *ord*, helt uden „fuzz“, men opfindsom, opmærksom på, hvor hendes hjælp behøvedes, blot parat med den rekvisit, der så let bliver glemt, når personen skal ind på scenen, ved selve sin nærværelse i stand til at gyde olie på de opørte vande.

„Togvagten“ var igennem mange år en opgave, som hun ofrede megen kærlighed. I tidlige og mørke morgentimer, når tilrejsende skolebørn tumlede forfrosne ud af tog og rutebiler, så var hun i togbørnsklassen, før de nåede skolen, og havde legeting eller småarbejder parat til at stikke dem i hænderne; og så var det som et stort, rart barnekammer, hvor hun hyggede om små og store.

Skolens lærerkreds véd, at hendes idérigdom og kunstnerisk dygtige håndlag gav vore samvær en ekstra festlighed, lige til den sidste sommer, hvor hun syg og svag lavede bordpynt til hr. Messells afskedsfest og fandt på en hyldestsang — på dansk. Hver gang i de forløbne år en lærer skulle hyldes, malede hun bordkort og pyntede bordet; og da viste det sig, hvor klart hendes milde øjne så, hvor meget hun *vidste* om de folk, som dog i det daglige næppe så hende meget. Deres interesser, deres færdigheder, deres fagområder, alt stod hende klart, og hvad der for andre ville have taget måneder at forberede, blev til som ved leg under hendes travle, dygtige hænder.

Men hendes hovedarbejde var i kostskolen. Jeg tror knapt, at de unge kostelever følte så meget direkte til hendes indsats. Også her var hun fåmælt, og det følte stærkt i sammenligning med vore snakkesalige pigebørn; hun hersede aldrig med nogen, blev meget sjældent vred, indbød just heller ikke til fortrolighed. Men hun *var* der, agtpågivende, saglig, venlig, pligtopfyldende — og omhyggelig. Der blev lunt, hvor hun var, og den hjemlige atmosfære indfandt sig let. Gæssene til mortensaften, Lucia og hendes terner, bortpynt og bordkort til studentefrokosterne, tusind små festlige ting fik hun bragt til at lyse og varme.

Ved hendes død slog det mig, hvor nær mange af skolens folk tog sig hendes død. Skønt hun i de sidste 5 år af sit liv var stærkt hæmmet af gigtlidelsen og det sidste år ikke underviste mere, så holdt man af hende, ikke blot for det, hun gjorde, men for det, hun var. Hun krævede så lidt opmærksomhed for sig selv, men hendes personlighed slog igennem, i et levende smil, i et djævrt ord, i en impulsiv handling, der afslørede hendes omtanke for andre. Og skønt hun også var tavs om sin tro, så var der nok mange, der forstod, at det var den, som gav hende den sjælero, den ægte, uselviske kærlighed til livet, der gjorde hende til den, hun var, tryk og rodfæstet. Og det var også dette tyste indadvendte guds-

forhold, der bar hende i de sidste trange uger i den heroiske kamp med døden. Jeg tænkte så ofte i de dage og nætter på Poul Gerhardts salme:

*Frit vi tør og uden gruen
Gud i vold
bag hans skjold
trodse verdens truen;
moder os den sidste fjende,
mod hans pil
med et smil
tage vi — og vinde.*

Den sejr, hun vandt, stod at læse i hendes mærkeligt stærke, yndige smil lige ind i det sidste — ingen ord, ingen afsked, bare et smil. Alt her på jord var alt ført til ende, og resten er Guds sag.

Hun ville hvile i sit hjemlands jord, og efter bisættelsen her førtes hendes aske til Lund, hvor jeg i hendes mosters smukke hjem mødtes med hendes slægt og venner, efter at urnen var gravsat i familiegraven. Dermed var ringen sluttet, og vi har kun tilbage at bevare hendes minde i taknemlighed. Det sømmer sig ikke at klage, når man i næsten 40 år har ejet den rigdom at have et menneske af hendes ægthed til ven, og når alt, hvad hun gav, endnu lever i tankerne bag alt. Hendes kaldenavn, Greta, var en forkortelse af Margareta (hun sagde, at forældrene havde tænkt på „Nøddebo Præstegård“, da de gav hende navnene Andrea Margareta — dansk/svensk fra fødslen). Navnet passede. Perlen, som var hende særlig kær, står for mig som et dækkende billede på hendes sjæls væsen, ikke udad glimtende, men samlet indad, hel og smuk, med en ren og blid glans.

DICK PHIPPS:

EN AMERIKANER SER PÅ DANSKE SKOLER

Efter nu at have den spændende tilværelse som Fulbright gæstelærer i danske skoler på et års afstand, skal jeg prøve at vurdere disse skoler i lyset af mine erfaringer i Californien og i Danmark, medens I som læser må forstå, at mine bemærkninger bygger på den begrænsede viden, jeg har opnået ved i ti måneder at have virket ved fem gymnasier og to seminarier, så jeg føler mig som en blind, der skal beskrive en elefant efter kun at have følt på dens øre!

Det vil også være farligt at sammenligne undervisningsmetoder i vore to lande, da målene ikke er de samme. Med den fælles kulturbaggrund og store ensartethed i elevgrupper i Danmark vil formålet med undervisningen naturligt blive et andet end vort. Begge lande har store og rige kilder, som skolen kan øse af. I kan studere moderne sprog i deres hjemlande lige uden for jeres dør. I kan opleve oldtidens og middelalderens Europa i jordfund og kirkebygninger. Og I har søgt at udmønte disse værdier med tydeligt resultat.

Nu da både den danske og amerikanske skolestruktur står over for i nogen grad at skulle ændres, kan det nok være på sin plads at tilråde en vis forsigtighed og minde om to ting. For det første, at ingen af os har skabt den ideelle skole, men at begge systemer kan gøres bedre. Og for det andet, at kommende forandringer ikke kan kopieres efter fremmed mønster, men må bygge på den særlige kulturelle baggrund. Hovedforskellene mellem dansk og amerikansk undervisning skyldes tydeligt nok skolesystemerne. Danske skoler har en ensartet undervisningsplan, der lægger hovedvægten på undervisningens indhold og ikke på dens metode. Det har den fordel, at kundskaber klart kan blive et formål for undervisningen; og da samfundet lægger vægt på kundskaber, bliver god skoleuddannelse let grundlaget for senere fremgang. Dette gælder ikke i nær så høj grad i Amerika. Dernæst er man i Danmark ikke faldet for fristelsen til at gøre skolerne til selskabs-, sports- og hobbyarrangører for de unge. Man forventer ikke af de danske lærere, at de skal tage sig af den del af ungdommens

liv, som traditionelt hører hjemmet eller foreningerne til. I Californien har vi ikke inddelt vore elever efter evner, så vi må under vise på eet plan for at nå nogetsomhelst resultat. Selv i tilrette læggelse af skema har vi valgt den letteste, men desværre vist også mindst givende udvej. F. eks. undervises der i hvert fag den samme time hver dag, og 5 dage hver uge, uden hensyn til fagets karakter eller betydning. Men selv om det var dejligt at være lærer i Danmark, har jeg dog visse forbehold overfor systemer hos jer. Først og fremmest forekommer det mig, at højere undervisning og mulighed for videre studier er begrænset til ganske få. I Californien er det for tiden over 90 pct. af de unge, som gennemfører High School, og af disse fortsætter en tredjedel med fire år på College eller universitetet, således at en langt større del opnår videregående undervisning hos os. Ganske vist er procenten af dem, som driver videnskabeligt arbejde, nogenlunde ens i vore lande, og det er da heller ikke heri, jeg ser fordelene ved vort system. Men de fleste amerikanske universitetsstuderende har stort udbytte af studentertilværet i kulturel henseende og derigennem, at de opnår et rigere liv.

Når man i Danmark så tidligt søger at afgøre elevens egnethed for udvidet skolegang, kan der vist ikke gøres meget for dem, som har tilpasnings- eller modenhedsproblemer. Løber man ikke en alvorlig risiko for at holde mennesker tilbage, som samfundet ville kunne drage nytte af? Måske lægger vi amerikanere for stor vægt på forsøg, men det er dog en kendsgerning, at de mest frugtbringende idéer er kommet ad denne vej.

Men USA har, tvunget af Sputnik, måttet lægge større vægt på rent akademiske fag, og det har medført, at vi i skolen er begyndt at afskaffe en del af de valgfrie fag. Formning, musik og dramatik synes f. eks. at glide mere i baggrunden. Og det er et stort spørgsmål, hvor meget man kan beskære disse fag uden at gøre opdragelsen fragmentarisk. Naturligvis kan man nå over i det latterlige med valgfri fag, men kan noget folk med demokratiske idealer undlade så vigtige ting som opdragelse til borger-

Dick Phipps.

skab eller kendskab til samfundets indretning? Det er muligt, at en strammere undervisningsplan gør det vanskeligt for læreren at ofre tid på vigtige samtidsproblemer. Det forekommer mig i hvert fald, ud fra mit måske forudfattede synspunkt, at man i nogle danske skoler forsømmer studiet af vigtige forandringer i verden på politikens, litteraturens og skiftende værdiers område. De sidste ti år alene har sat spørgsmålstegn ved mange af de grundopfattelser, som danskere og amerikanere har sat højt. Og vor civilisation vil ikke kunne leve på en retræte ind i fortiden. Selvstændige og oplyste tænkende mennesker er uvurderlige i en afgørende tid som denne. Og sådanne mennesker skabes ikke ved avislæsning alene. Også her må skolen have en rolle at spille.

Et af højdepunkterne under mit ophold i Danmark var, at jeg lærte så mange lærere at kende. Ikke alene var deres venskab af stor betydning, men det var udbytterigt at få lov at se dem i arbejde. En lærergerning i Danmark er virkelig af betydning. Jeg var og er imponeret af jeres læreres anseelse, forholdsvis højere løn, betaling for opgaveretning, pensionsordning og mere. Disse fordele er bestemt ikke ubegrundede. Fagligt er danske lærere utvivlsomt bedre kvalificerede end det store flertal af vore. Der er ikke så stor fristelse for de bedste danske lærere til i andre erhverv at skaffe sig større indtægt og renommé. Der lokkes heller ikke så mange ind i rent administrative stillinger, hvor kontakten med eleverne forsvinder. Stadig er jeg overrasket over, at ældre lærere i Danmark forekom mere vågne og interesserede end deres amerikanske kolleger i samme alder. Hvorfor?

Naturligvis er danske skoler i regelen langt mindre end vore. Men skønt lærerne kan arbejde med samme klasser i flere år, savnede jeg nok en nærmere kontakt mellem elev og lærer og lærer og forældre. Situationen i klasseværelset kan skjule mange værdifulde sider af elevens personlighed. Og det stramme pensum og eksamens damoklessværd over hovedet af både lærer og elev gør vel også muligheden for introspektion ringe. For mig er det værdifuldeste spørgsmål i skolen „hvorfor?“ Jeg ville forfærdelig gerne have hørt eleverne anfægte min myndighed, ligesom jeg gerne vil høre en kritik af disse ord. Måske er det et spørgsmål om modenhed, i hvert fald mærkede jeg mest elevnysgerrighed og tvivl på seminarierne; det var også der, man prøvede at finde frem til idéerne. Eller var det, fordi kravene her er løsere formulerede end på gymnasierne? Det kan have været et sammentræf, men det forekom mig også, at mange af seminariernes lærere havde en større baggrund af erfaringer, som de brugte til at gøre deres specielle fag mere alment med. Men ingen pædagogisk diskussion er til ende uden omtale af eleverne. Og det var en fornøjelse at

opleve den arbejdsglæde, som de udviste i mine timer, skønt vort arbejdsstof sjældent var en del af examenspensum. Og skønt de disciplinære problemer, vi har at trækkes med i USA, syntes ikke at eksistere, var eleverne dog ikke forsagte; ganske vist var de ikke særlig nærgående med spørgsmål om forhold i mit hjemland, men det var nok for ikke at være uhøjlige og brutale mod en udenlandsk gæst i manges påhør. På tomandshånd og i mindre grupper stillede de gerne fundamentalt vigtige spørgsmål.

Jeg er kun altfor klar over, hvor anmasende det kan virke, når en gæst med sparsomme erfaringer prøver at vurdere sin værts forhold. Uden tvivl forekommer meget af, hvad jeg har skrevet, naivt. Men det er skrevet ud af et åbent sind, og det er det, redaktøren har bedt mig om. For et par måneder siden skulle jeg tale om dansk skole for en kreds af skolededere og af de allestedsnærværende PTA-folk (forening af forældre og lærere). En dansk Fulbright-stipendiat, som tilfældigvis samme dag var i byen, blev bedt om at tale sammen med mig. Og jeg opdagede til min glæde, at tilstedeværelsen af en dansker ikke tvang mig til at ændre et ord i mit foredrag. Det var, som det forhåbentlig også er tilfældet med disse sider, båret af en kærlighed til Danmark og dets folk, som blev resultatet af ti måneders ophold hos jer.

Det er også denne kærlighed til Danmark, som fylder mig med hjemvé, mens jeg sidder og skriver dette, og som får mig — og min familie — til at ønske, at vi kunne være ovre i Silkeborg for personligt at diskutere skolespørgsmål med jer.

ERIK HAMMERIS:

EN DANSKER SER PÅ AMERIKANSKE SKOLER

Det er med stor glæde, jeg modtager „opfordringen“ til at skrive til det røde hefte, dels fordi det giver mig mulighed for at sende en hilsen til tidligere elever, dels fordi det giver mig lejlighed til ligesom at gøre status over mine indtryk fra min dejlige rejse til og i USA.

Der er forløbet lidt over et år, siden jeg kom hjem, og indtrykkene har fået lov til at sætte sig. Mange ting, som lige efter hjemkomsten syntes meget vigtige, er gledet lidt i baggrunden, andre, som dengang syntes uvæsentlige, dukker op med stor stædighed og gør krav på opmærksomhed. Jeg skal i det følgende prøve at gøre rede for amerikanske skoler — især High Schools, som ligger gymnasiet nærmest — og medtage så meget som muligt af det, jeg mener vil være „væsentligt“ til alle tider.

Det skal indrømmes, at det er noget dristigt blot at forsøge at give det indtryk, at jeg véd alt om skolerne „over there“. Selv nu er mosaikken broget, og jeg skriver muligvis om noget, der allerede er ændret visse steder. Jeg må trøste læserne — og mig selv — med, at hvad man end siger om USA vil være rigtigt eet eller andet sted på et eller andet tidspunkt, så stort er landet og så broget er skolebilledet.

En direkte sammenligning mellem to landes skolesystemer må nødvendigvis blive noget falsk, især vel når det ene slet ikke er noget land, men et kontinent. Om et skolesystem er godt eller dårligt, beror væsentligst på, om det opfylder de krav, der er nedfældet i een eller flere hensigtsparagraffer. Den danske omtaler det almindennende og det kundskabsmeddelende, den amerikanske individets udvikling og opnåelse af det højeste samfundsvelværd gennem enkeltpersoners eller grupperes samlede anstrengelser. Det gælder således i USA ikke om at give en særlig gruppe — eliten — en uddannelse, men om at skabe et bredt program, som tager hensyn til alle befolkningsgrupper, at frembringe intelligente borgere, som er sig deres privilegier, forpligtelser og ansvar bevidst, at lære dem at leve bedre i skole, hjem, samfund, nation og verden og lære dem basic knowledge = grundkundskab i

sprog, matematik, humaniora, hygiejne, naturvidenskab — og på andre områder.

Sådan omtrent er ordene, men der er naturligvis mulighed for fortolkning i flere retninger. Det for os mest påfaldende er vel det „udadvendte“. Hvor vi er vant til at tænke i oprykningsprøver og eksaminer, tænker amerikanerne i udvikling af evner, enkeltpersoners og/eller gruppers samarbejde for at løse de opgaver, vi føler som „statens“, og at gøre eleverne til verdensborgere og interesserede i dagens begivenheder over hele kloden.

Et ord som grundkundskab siger ikke meget — hvor er grænsen for „grunden“? — men leder da i alt fald ikke tanken hen på noget særligt dybtgående.

En H. S. „student“ går i skole 5 dage om ugen fra ca. 8,30 til ca. 15, lørdagen er officielt fri, men ofte optaget af sport, een eller to timer om ugen anvendes til foredrag, foreningsmøder eller lignende, og da eksamenspresset er ukendt, har han megen tid til sport og alle de ting, som de fleste skoler arrangerer — eller snarere eleverne selv arrangerer — uden for selve timeplanen.

Fagene er delt i tvungne og valgfri fag. Faggruppen er meget stor, og een eller flere lærere fungerer som vejledere for eleverne med hensyn til hvilke fag, de skal gå til. Eleven skal helst vælge fremtidsstilling ret tidligt for ikke at komme til at spilde tid på fag, som senere viser sig at være unødvendige for hans uddannelse. Hvert fag giver et vist antal credits eller points, og hver elev skal have et vist minimum i hvert semester. Det er muligt at komme igennem semestret med hovedsagelig lette fag, men disse giver naturligvis ikke ret høje points.

Tvungne fag er overalt i USA både i skole og på college engelsk og „physical education“ = gymnastik, boldspil, anatomi, fysiologi og hygiejne.

Officielt er den amerikanske skole enhedsskole, men det forekommer mig, at det er så som så med „enheden“, når det kun betyder samme skolebygning, og eleverne, så snart de er kommet ind i bygningen — ganske vist ad samme dør, som englænderne siger — spredes til forskellige klasser med vidt forskellige mål og krav.

Vejen til college (universitetet) er nemmere end herhjemme, idet man ikke i H. S. når — eller ønsker — at bibringe eleverne samme kundskabsmængde som til studentereksamen. Til støtte for denne påstand blot dette: Også på college læser man i klasser med samme pointssystem som i H. S., og the students kommer først i berøring med mange af vore skolefag på college. F. eks. har jeg hørt begynderundervisning i tysk på college i anden klasse.

Forklaringen på denne tilsyneladende nemhed må sikkert ses i den kendsgerning, at skolen indrettes efter en befolkning, der på grund af de uhyre mange tilflyttere fra andre lande ikke er homogen som f. eks. den danske. En stor del af disse indvandrere kan ikke tale det amerikanske sprog og er derfor stærkt handicappede, og sproget er følgelig det allerførste, de skal lære.

Det næste er at lære at føle sig som amerikanere. Hertil hjælper i skolerne morgensangen med flaghilsen, fremhævelse af Amerikas historie etc.

Under mit ophold i New Brunswick fik jeg gennem min vært, som er rektor for Highland Park H. S., indtryk af en helt anden type skole end de omtalte „nemme“. Ved et forældremøde for „1. g.“, hvor lærerne et stykke ind i skoleåret udtalte sig om elevernes chancer i H. S., hørte jeg om engelsk: Det er mit indtryk, at ca. 30 pct. af klassen vil kunne gå H. S. igennem uden oversidning, om matematik: det samme, men procenten var kun 25, om historie: Når eleverne får lært at arbejde nok, bliver det sikkert bedre. Og rektor sluttede sine bemærkninger med at sige til de tilstedeværende forældre: Hvis „junior“ altså en dag kommer hjem og fortæller, at han ikke har lektier for, skal De ikke tro ham. Det passer ikke! Det lyder da hjemligt, ikke?

Systemet spænder således fra det „nemme“ til det „svære“ inden for hver stat; ja, endog inden for samme by findes forskellige systemer repræsenteret, hvilket unægtelig ikke letter sammenligningen.

Blandt de ting, der virker overraskende på de fleste europæiske lærere, der gæster USA, skal lige nævnes:

- at udnævnelsen til rektor kan være politisk betinget (og at han kan blive nødt til at trække sig tilbage for et politisk pres),
- at PTA — forening for lærere og forældre — spiller en overordentlig stor rolle på godt og ondt,
- at skolerne næsten overalt er meget store. (Morton H. S. i Chicago havde et auditorium med siddeplads til 2400, hvilket langt fra var nok, da skolen havde 3600 elever. Den er nu flyttet til nye større lokaliteter efter at være blevet slået sammen med en anden skole — og har nu 7.800 elever).

Det er vel forståeligt — og undskyldeligt — at jeg især har omtalt de ting, som efter min mening ikke står på højde med, hvad vi har herhjemme. Lad mig da slutte med at nævne de ting, som vi — igen efter min mening — med fordel kunne overføre til vore skoler:

- at skolen i lige så høj grad som i USA bliver et midtpunkt i samfundet og
- at offentligheden vil interessere sig for og støtte skolen og be-

tragte den som „deres“. (Alt skolestof bringes i aviserne og læses med stor interesse af de allerfleste som noget, der „kommer dem ved“),

at vore skolebygninger inden alt for længe må komme på højde med de amerikanske, ikke med hensyn til størrelse, men med hensyn til kvalitet og udstyr,

at vi i endnu højere grad end nu må kunne lære vore elever at interessere sig for dagens begivenheder både herhjemme og i udlandet.

Sidst, men ikke mindst, er det mit store håb, at udvekslingen med andre landes skoleelever og lærere må blive en stor og fast institution; dels fordi mellempålig forståelse er vejen til afspænding, dels fordi vi kan lære meget — af hinanden.

Med venlig hilsen til alle „gamle“ elever.

SØREN SIKJÆR:

ALBERT EINSTEIN

Einsteins livsløb

Nutidens fysik præges af to lærebygninger, relativitetsteorien og kvanteteorien. Fysikeren og filosoffen Albert Einstein skabte den første og ydede væsentlige bidrag til den anden.

Han blev født i 1879 i Sydtykland. Barndomshjemmet var jævnt borgerligt, men havde trods de beskedne forhold et vist kulturelt præg. Einstein var under sin opvækst et følsomt, tilbageholdende og indadvendt barn, en dagdrømmer, der havde sin egen verden. Den karakteristisk, han et halvt århundrede efter giver af sig selv i bogen „Mein Weltbild“, synes allerede at have passet på ham som dreng. Einstein siger: „Min lidenskab for social retfærdighed og sociale forpligtelser er parret med en udtalt mangel på trang til fællesskab med andre mennesker. Jeg er en enspænder, der aldrig af mit fulde hjerte har tilhørt et samfund, en vennekreds, ja end ikke min nærmeste familie“. Einsteins varme følelse over for abstrakterne overførtes altså overraskende nok kun i begrænset grad til konkreterne. Denne egendommelighed var i den forstand karakteristisk for Einstein, at hans holdning ofte bar præg af visse modsætningsforhold. Philipp Frank, Einsteins biograf, taler om tegn på en dualisme i Einsteins væsen. Egentlig var det let for ham at komme i kontakt med andre bl. a. gennem en udviklet sans for humor, og han ville egentlig gerne diskutere musik eller andre problemer af forskellig art. Han havde også livet igennem en umiddelbar glæde af at hjælpe andre; men han ønskede ingen intime forbindelser. Dette hang sammen med hans stærke uvilje mod enhver form for tvang. Tidligt var han i en stadig og forbløffende selvstændig og bevidst opposition til kejser-tidens militarisme, og han betragtede efter at have stiftet bekendtskab med katolsk kristendom og jødisk ortodoksi ikke de religiøse samfunds tvang for væsensforskellig fra militærets. Som halv-voksen dreng anså han al religion for overtro, der hindrer selvstændig tænkning. Men senere betegner han sig selv som dybt religiøs i sin følelse over for universets skønhed og harmoni, over for den fornuft, som møder os i naturen. Derimod tror han ikke

på en Gud, som lønner og straffer, og han afviser tanken om en personlig u dødelighed som latterlig egoisme.

Selvfølgelig måtte den strenge og autoritære tyske skole være ham meget imod. Først da han senere, efter at forældrene havde forladt Tyskland, kom i skole i Schweiz, fandt han sig til rette. I skolen var Einstein i de matematiske fag langt forud for sine jævnaldrende, og fra sin første barndom havde han haft en særlig evne til at kunne opleve naturens undere samtidig med, at han brændte efter at finde de skjulte sammenhænge. Han måtte naturligvis vælge et naturvidenskabeligt studium, og det lykkedes ham at blive optaget på den berømte tekniske højskole i Zürich. Den havde en afdeling for uddannelse af lærere i fysik og matematik, og det var her Einstein kom ind. Undervisningen i fysik var gammeltdags og pedantisk; men Einstein fordybde sig dag og nat i den teoretiske fysiks klassiske værker og tilegnede sig dens teknik. Efter bestået eksamen virkede Einstein en kort tid som lærer, men blev så ansat ved et patentbureau i Bern. Han giftede sig, fik børn og havde, skulle man tro, sin livsbane afstukket; men Einsteins genialitet foldede sig ud i disse år, drevet frem som han blev af sin lidenskab for at opstille og løse problemer. „Det skønneste, vi kan opleve, er det gådefulde, den, der ikke kan undres, er død“, siger han. I løbet af ganske kort tid udsendte han en række betydningsfulde afhandlinger, navnlig tre epokegørende fra 1905.

Hidtil havde Einstein arbejdet helt alene; men nu kom han i forbindelse med videnskabelige kredse og opnåede i hurtig skiften en række professorater for i 1913 at ende i Berlin i en ren videnskabelig stilling uden pligter af nogen art. Her levede Einstein et intenst videnskabeligt liv afbrudt af lange udenlandsrejser, og han blev århundredets mest kendte kendte, mest feterede og mest omstridte videnskabelige personlighed. For Einstein, der var „pacifist af instinkt og demokrat af overbevisning“, var tilværelsen i Tysklands hovedstad ofte besværlig. Han ønskede ingenlunde at spille en politisk rolle, men han havde sine meningers mod, og hans enestående berømmelse gjorde, at hans udtalelser blev hørt.

Ved nazisternes magtovertagelse måtte han forlade Tyskland. Både af race og indstilling var han absolut uforenelig med „det tredie rige“. Han rejste til Amerika, hvor han knyttedes til Princetonuniversitetets berømte videnskabelige institut for videregående studier. Her havde han frihed til at indrette sig efter sit eget hoved og føre en bekvem ukonventionel tilværelse optaget af studier og musik og levende interesseret i tidens politiske og humanitære rørelser. Til det sidste villig til at gå i brechen for det, han anså for ret og rigtigt. Han var f. eks. en fremtrædende talsmand

for zionismen. I 1939 sendte han præsident Roosevelt det historiske brev, hvori han gjorde opmærksom på, at der kunne være fare for, at tyske fysikere fremstillede en atombombe. Efter anden verdenskrig virkede han for oprettelsen af en verdensregering og advarede mod atomenergiens anvendelse til krigsformål. Han døde i 1955.

Einsteins navn nævnes altid i forbindelse med relativitetsteorien; men det bør ikke glemmes, at hans indsats på andre områder i den fysiske forskning er så afgørende, at den alene ville sikre ham en plads blandt fysikkens største. En betydelig del af disse ikke relativistiske arbejder drejer sig om udviklingen og anvendelsen af statistiske metoder inden for fysikken, både om statistisk klassisk mekanik og om kvantestatistik.

De statistiske metoder

Da Einstein begyndte sin forskergerning for godt halvtreds år siden, blev molekylers og atomers reelle eksistens endnu betvivlet af en række fremtrædende naturvidenskabsmænd. Alle fandt det praktisk at anvende begreberne molekyle og atom i kemien, og gennem den kinetiske molekylarteori, efter hvilken alt stof består af smådele, molekyler, i en uafldelig bevægelse, kunne man forklare en række fænomener; men et direkte bevis for teoriens rigtighed, altså for eksistensen af molekyler og atomer, manglede stadig. Einstein kom da på den tanke, at små, men dog i et mikroskop synlige dele, opslemmet f. eks. i vand, måtte blive bragt i en dirrende zigzagbevægelse gennem de omgivende molekylers stød. Han blev først senere gjort bekendt med, at disse bevægelser forlængst var opdaget af den engelske botaniker Brown og efter ham kaldtes de brownske bevægelser. Einsteins store indsats bestod i, at han ud fra den kinetiske molekylarteori regnede sig til kvantitative udsagn om de opslemmede partiklers bevægelser. Naturligvis var det helt uoverkommeligt at følge de enkelte molekyler i deres bevægelser og sammenstød med de opslemmede partikler. Der er trillioner af molekyler bare i en kubikmillimeter vand. Einstein måtte anvende statistiske metoder, og dem havde han selv udviklet et par år forinden til brug i fysikken. At de allerede, i hvert fald delvis, var opstillet, vidste han ikke. Disse statistiske metoder adskiller sig i princippet ikke fra dem, der f. eks. anvendes af forskringsmatematikerne. I stedet for at forsøge at beregne det enkelte individs udvikling betragter man en repræsenterende samling og finder ud fra den sandsynlighedsudsagn for det enkelte individ og gennemsnitsværdier af karakteristiske data. Omhyggelige eksperimentelle undersøgelser over de brownske bevægelser foretaget af andre fysikere gav resultater, som var i den nøjeste

overensstemmelse med Einsteins beregninger ud fra den kinetiske molekylarteori og dette medførte de atomistiske anskuelsers endelige sejr. Man kunne også ud fra Einsteins beregninger eksperimentelt bestemme antallet af molekyler pr. rumfangsenhed.

Lysteorien

I den først udsendte af de tre epokegørende afhandlinger fra 1905 foretog Einstein en udbygning af Plancks kvanteteori, efter hvilken udstråling og ind sugning af lysenergi foregår i kvanter. Einstein antog og begrundede ud fra statistiske overvejelser, at lysenergien ikke alene omveksles i kvanter; men at den også består af kvanter. Senere fik disse lyskvanter navnet fotoner.

Ud fra sin lysteori kunne Einstein beskrive den såkaldte fotoelektriske effekt, der var helt uforklarlig ud fra opfattelsen af lyset som en sammenhængende energistrøm. Når lys af passende kvalitet, d. v. s. efter Einstein en strøm af fotoner med passende store energikvanter rammer en metallflade, slår fotonerne, fuldstændig som om de var projektiler, elektroner løs fra metalpladen. Gøres lyset svagere, rammes pladen i samme tid af færre fotoner, der slås færre elektroner løs. Men da den enkelte foton har samme energi som før, er anslagene stadig lige kraftige, og de elektroner, som slås løs, forlader pladen med uformindsket hastighed, selv om lysintensiteten måske kun er en ringe brøkdel af den oprindelige. Hvilket indtil Einstein fremsatte sin lysteori, var et fuldstændig uforklarligt forsøgsfaktum. Dette arbejde lønnedes i 1922 med Nobelprisen. At Einsteins lysteori kun kan forenes med den elektromagnetiske lysbølge teori gennem den moderne kvantemekaniks dybtgående ændringer i den klassiske beskrivelses måde af fysiske fænomener formindsker ikke Einsteins pionérindsats.

I årene efter 1905 ydede Einstein en række vigtige bidrag til kvanteteoriens anvendelse og videreudvikling. Han skabte f. eks. grundlaget for den moderne varmfyldteori og er i det hele taget den første, som anvendte kvanteteorien uden for varmestrålingen. Hans sidste arbejde i kvanteteorien vedrører den såkaldte Bose-Einsteinstatistik, som bl. a. gælder for fotoner. Men egendommeligt nok kunne Einstein, der selv havde revideret vor rum-tidsopfattelse, ikke godkende kvanteteoriens endnu dyberegående revision af den klassiske naturvidenskabelige beskrivelses måde i rum, tid og årsagssammenhæng. Einstein havde her en anden opfattelse end næsten alle andre fysikere. Måske skyldtes Einsteins holdning, at den moderne kvantemekanik stred mod hans kosmologiske religion. Einsteins ven, fysikeren Max Born, siger i denne forbindelse, at vi må acceptere det faktum, at selv i fysikken går fundamentale overbevisninger foran ræsonnementet.

Den specielle relativitetsteori 1905

Einsteins tredje afhandling fra 1905 indeholder den specielle relativitetsteoris hovedtanker. Gennem dette arbejde løste Einstein med et slag den krise, fysikken befandt sig i omkring århundredskiftet. Det nittende århundrede havde ellers været en grødetid for fysikken med en rivende udvikling, som havde givet fysikeren tiltro til, at hans forskningsmetode, den sædvanlige videnskabelige arbejdsmetode med en fordomsfri behandling af et fordomsfrit indsamlet materiale ville være i stand til stadig at føre forskningen fremad. Denne fortrøstning har nutidens fysiker bevaret. Men i det nittende århundrede var fysikeren i samme grad overbevist om, at alle fænomener lod sig indordne i et rum-tidsskema, som han tillagde absolut gyldighed og ligefrem gjorde til en nødvendighed for menneskelig erkendelse. Det er Newtons rum-tidsskema med det absolutte i sig selv hvilende rum og den absolutte tid fælles for alt og alle i universet. Et rum-tidsskema, som var vundet ud fra dagliglivets erfaringer, men som man uden videre forsøgte at anvende til indordning af fænomener, der ligger langt uden for hverdagens område, og her var det, man støttede på vanskeligheder, idet man ved forsøg over elektriske og optiske fænomener i bevægede legemer fik helt uventede, ja endog meget ofte modstridende resultater.

Her ydede Einstein sin ypperste indsats, idet han viste, at fejlen lå der, hvor ingen havde ventet at finde fejl. at det for tanken nødvendige rum-tidsskema, ikke alene ikke var tankenødvendigt, men ubrugeligt uden for et begrænset erfaringsområde. Einstein siger selv: „I enhver elektrodynamik for bevægede legemer må indgå overvejelser over ures og faste legemers bevægelser, og roden til alle vanskeligheder må søges i, at man ikke med tilstrækkelig omhu har givet agt på disse forhold“. Einstein viste, at den førrelativistiske fysik uden at vide det byggede på to forudsætninger. For det første: Måler to fysikere længden af samme stok, kommer de til samme resultat, selv om de er i bevægelse i forhold til hinanden. For det andet: Måler to fysikere det tidsrum, der ligger imellem to hændelser, f. eks. to lynnedslag, kommer de til samme resultat, selv om de er i bevægelse i forhold til hinanden. Efter den specielle relativitetsteori er disse forudsætninger i virkeligheden slet ikke rigtige, når vi kommer uden for dagliglivets område, hvor alle indbyrdes hastigheder er små i forhold til lysets, og selv her gælder forudsætningerne ikke eksakt. To iagttagere, som er i bevægelse i forhold til hinanden, har hver deres rum-tidsskema. Einstein siger i en senere afhandling, at det er overraskende, at en så lille ændring som at forsyne hver iagttagelse med en egen tid kunne løse alle vanskeligheder. Ligesom

enhver iagttaget har sin egen foran og bagved, sin egen til højre og til venstre, sin egen opad og nedad, de tre rumdimensioner, har han sin egen før og siden, en fjerde dimension i en vis analogi til de tre rumlige. Efter det specielle relativitetsprincip er to iagttagere, som begge er i en jævn bevægelse i forhold til fiksstjernerne, fuldstændig ligestillede. Hver især mener, at den andens målestokke er for korte, at hans ure går for langsomt og iøvrigt ikke samtidigt viser det samme. To hændelser, som er samtidige for den ene iagttaget, vil almindeligvis ikke være det for den anden.

De har jo hver deres rum-tidsskema. Men begynder de at forske, finder de nøjagtigt de samme naturlove.

Den klassiske elektrodynamik kunne uden videre føjes ind i relativitetsteorien, hvorimod de newtonske love måtte ændres for at komme i overensstemmelse med relativitetsprincippet. Ved hastigheder, som er små i forhold til lysets, det område, hvor de newtonske love har stået deres prøve, giver Einsteins mekanik praktisk talt de samme resultater som Newtons. Men desuden giver den nye mekanik ved de store hastigheder, hvor Newtons love svigter, en beskrivelse, som stemmer med erfaringen.

Efter Einsteins mekanik vokser et legemes masse med hastigheden. Dette er påvist eksperimentelt ved at måle, hvor meget et hurtigtgående elektron afbøjes fra sin retlinjede bane, når den påvirkes af elektriske eller magnetiske kræfter. Afbøjningen er mindre end efter Newtons mekanik. Elektronen har en større masse, større træghed, når den er i bevægelse. Forsøgsresultaterne stemmer fuldstændig med Einsteins formel. Nærmer hastigheden sig lysets, vokser massen, trægheden, ud over alle grænser. Lys-hastigheden er maksimalhastighed og ens for enhver iagttaget.

Teoriens vigtigste konsekvens er, at alt stof er en koncentreret form for energi. Ved talrige atomkerneprocesser, f. eks. ved dem, der foregår, når en atombombe eksploderer, omsættes en ringe brøkdelen af det forhåndenværende stof til lys og varme. Den omvendte proces fra stråling til stof kan også realiseres og ligefrem fotograferes i et moderne atomforskningslaboratorium. Alle disse energiomsætninger foregår i den nøjeste overensstemmelse med den formel, Einstein fandt ved sit skrivebord i 1905. Også relativitetsteoriens rum-tidsparadokser kan gøres til genstand for eksperimentel undersøgelse. F. eks. et bevæget urs retardation. Som ur anvendes de radioaktive nedbrydningsprocesser i nogle hurtigtgående partikler, mesoner, i den kosmiske stråling. Man har iagttaget tilfælde, hvor nedbrydningsprocesserne i de bevægede partikler gik hundrede gange langsommere end normalt, og igen var der kvantitativ overensstemmelse med Einsteins teori.

Den almindelige relativitetsteori 1916

I årene efter 1905 arbejdede Einstein på en udvidelse til en almindelig relativitetsteori med anvendelse på principielt lige fod af iagttagere i vilkårlige bevægelser. Disse bestræbelser førte til dybtgående og vanskeligere overvejelser og endte med et af de smukkeste tankesystemer, mennesket har opstillet. Arbejdet var hårdt og lykkedes kun gennem anvendelse af en kompliceret fire-dimensional geometri. I 1916 forelå en samlet fremstilling af den almindelige relativitetsteori, og i 1919 kunne astronomerne ved observationer under en total solformørkelse påvise den af teorien forudsagte afbøjning af en lysstråle, som passerer tæt forbi solens rand. Den rumlige bane er krummet, men i den firedimensionale geometri, der anvendes i den almindelige relativitetsteori, er lysets bane, vel at mærke den firedimensionale, en ret linie. Kun i den firedimensionale formulering får naturlovene en simpel form. Også planeternes firedimensionale baner bliver rette linier.

Først i den almindelige relativitetsteori kunne det såkaldte urparadoks behandles tilfredsstillende. I Eddingtons ofte anvendte spøgefulde formulering lyder det: Den ene af to nysfødte tvillinger bliver her på jorden, medens den anden sendes ud med et rumskib, langt ude i rummet standser rumskibet og vender tilbage. Det når jorden netop den dag, da tvillingen, som blev tilbage, fylder 70 år. Han iler hen til rumskibet for at hilse på broderen og finder, hvis rumskibets fart har været passende nær lysets, et spædbarn, kun 1 time gammel. Mellem de to hændelser, rumskibets afgang og rumskibets ankomst, er der flere tidsveje. Tvillingen i rumskibet fulgte en, som kun er en time, medens tvillingen på jorden tog den lange vej på 70 år. Hvis vi havde de fornødne tekniske hjælpemidler, kunne vi gå frem i tiden, så langt vi ville, men vi kunne ikke vende tilbage.

I de mange år, der gik fra relativitetsteoriens endelige formulering og til Einsteins død, kom der flere betydningsfulde afhandlinger fra hans hånd, bl. a. om kosmologiske problemer. De fleste kræfter viede han dog vedholdende forsøg på at behandle andre felter end gravitationsfeltet efter den almindelige relativitetsteoris geometriske principper, men det er tvivlsomt, om der her er opnået noget af værdi for fysikken. Efter langt de fleste fysikers mening er kvanteteorien vejen fremad.

TAGE KAARSTED:

JOURNALISTKURSUS VED AARHUS UNIVERSITET

— Journalister véd ingenting, se bare aviserne, hvor er de fulde af fejl, siger man. Og vi er alle avislæsere, har alle forstand på eller kendskab til nogle af de mange ting, som aviserne behandler, vi kan altså alle give vort besyv med. Har De egentlig betænkt, at der vel næppe — bortset fra meteorologerne — er noget folkefærd, der i den grad til stadighed arbejder med alles øjne kritisk rettet mod sig som journalisterne. Laver en ministerielembedsmand en fejl, hvor mange får noget at vide om det, eller en lærer i en klasse? Endsige en læge!

Men journalister kan vi alle falde over. Til dels med rette, for vist laver de fejl, vist kunne de være meget dygtigere, end de er. Aarhus Universitet, der i så mange henseender har taget nye opgaver op, har heller ikke ladet dette problem ligge. Takket være et forbilledligt samarbejde mellem presse og universitet kunne man forrige år tage et nyt, stort og smukt journalistkollegium, beliggende i universitetsparken, i brug. Det er som alle de andre universitetsbygninger tegnet af kgl. bygningsinspektør, arkitekt *C. F. Møller*, og præget af hans sans for den æstetiske funktionalisme.

Slet så ny som journalistkollegiet er tanken om at dygtiggøre landets pressefolk imidlertid ikke. Allerede før den første verdenskrig lod journalisterne selv afholde nogle korte kurser, men det er først de seneste år, at ønsket om øget uddannelse er blevet intensiveret. Den moderne udvikling stiller stadigt større og større krav. I 1938 kom der skred i sagen; i et interview erklærede professor *A. Stender-Petersen*, at der burde etableres en journalistuddannelse. Idéen blev taget op af provinsjournalisternes formand, redaktør *Niels Hansen*, Åbenrå, og efter besættelsen kunne man i februar 1946 oprette den selvejende institution „*Journalistkursus ved Aarhus Universitet*“. Bestyrelsen er udpeget af universitetets lærerforsamling og pressens organisationer. Kursusforstanderen udpeges dog alene af lærerforsamlingen. Den første forstander var professor Stender-Petersen, der i 1949 afløstes af professor *Troels Fink*. Siden 1958 har posten været bestridt af professor *Jørgen Dich*. Oprindeligt var der kun et begynderkursus i

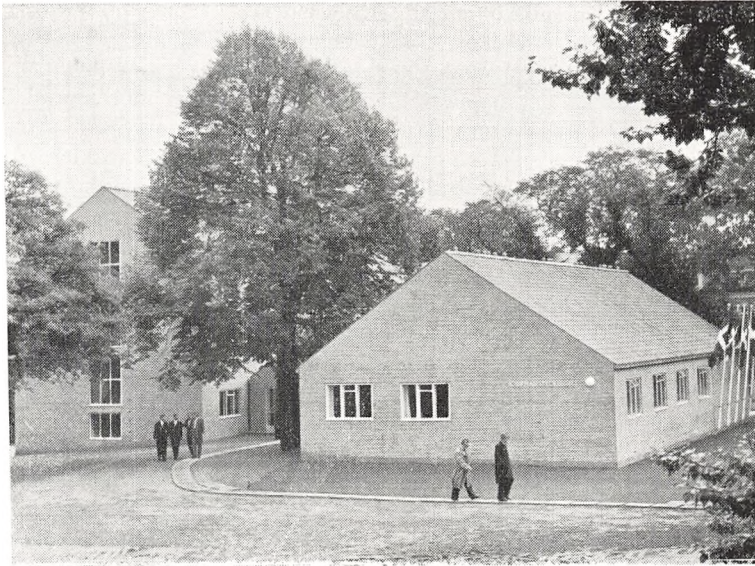
efterårssemestret for unge journalister, men fra 1953 kunne der bl. a. takket være et forøget statstilskud oprettes et udvidet kursus i forårssemestret. Samme år ansattes universitetslektor *Erik Reske-Nielsen* som daglig leder og administrator af kursus, som hermed kom ind i helt faste rammer.

Behovet for egne lokaler blev hurtigt latent, og under professor Finks utrættelige ledelse samledes på et par år den fornødne sum. Pengene kom fra bladene og pressens organisationer. I september 1957 kunne journalistkollegiet indvies. Det havde med inventar kostet ca. 900.000 kr., hvoraf staten har ydet 300.000 kr. som lån. Samtidig med at byggesagen stod på, kom journalistkursus ind i et skandinavisk perspektiv, idet Nordisk Råd vedtog at gøre en videregående journalistuddannelse fællesnordisk og henlægge den til Aarhus. Det første kursus af denne art afholdtes i 1958.

Så meget om de ydre rammer, men hvad byder man kursisterne på? Først nogle oplysninger om *det elementære efterårskursus*, der er væsensforskelligt fra de udvidede. Det er først og fremmest tilrettelagt som en appetitvækker. Efter et par års fast journalistisk virksomhed — det er den eneste adgangsbetingelse — trækker man de unge pressefolk bort fra det redaktionelle jag og sætter dem på skolebænken. Lærerne er en blanding af universitetsfolk og fremtrædende journalister, og forelæsningsplanen er dels pressefaglig, dels almindelig. Den faglige del af undervisningen omfatter først og fremmest nyhedens behandling, men også de forskellige genrer: anmeldelser, politi- og retsstof, reportage o. s. v. Hvad den almindelige del angår, er hovedsagen her efterhånden kommet til at ligge på de samfunds-faglige og politiske fag.

Selv underviser jeg i Danmarks politiske historie efter 1901 i relation til de andre nordiske lande. Hvad der ligger før 1901, eller måske snarere 1914, er for journalisten sort oldtid. Men der er også nok at gøre i den nyeste tid; thi de unge journalisters politisk-historiske uvidenhed er grænseløs — dette være sagt uden malice. Det er jo ikke længere det politiske stof, der sælger avisen. Alligevel må det betragtes som et vigtigt stofområde og vel et af de områder, hvor det mere end noget andet sted gælder om at have forbindelseslinjerne til den nærmeste fortid i orden. I den moderne storpolitiske jungle indføres de unge journalister ved lektor Reske-Nielsens fortræffelige og særdeles kyndige undervisning.

På *det udvidede kursus* gives der kun undervisning i de almindelige fag. Deltagerne her er nemlig journalister, der enten har mindst 6 års anciennitet ved pressen, eller som har deltaget i efterårskursus; det pressefaglige betragtes derfor som et overstået stade. Der er ret stor forskel på kursisterne på de to kursus. På

Journalistkollegiet

efterårskursus er gennemsnitsalderen vel 21-22 år. på det udvidede forårskursus omkring de 30. Den større modenhed betinger en anden holdning, på de udvidede kurser træffer man mange, der *vil* noget. Ikke få dygtige kursister er gået lige fra kursusbænken og til betroede pladser ved de store blade.

Mens deltagerantallet ved begynderkurserne ligger på en snes stykker pr. hold, er det kun på et dusin på de udvidede. Ret meget større kan det heller ikke være på grund af den intense undervisningsform, der drives. Stort set er kernen i undervisningen de økonomiske, politiske og sociale fag. Hver deltager skriver en eller flere opgaver, som duplikeres, opponenter beskikkes, der sammen med læreren gennemgår det pågældende opus. Overalt gælder det, at den kritiske sans hos journalisterne søges skærpet. Hvor stammer den oplysning fra, hvorfor har den netop fået denne form. hvorfor kan man ikke stole på den kilde o. s. v. Det er en procedure, som kan være nok så pinefuld for en bedaget journalist, der til daglig handler noget mere ureflekteret. Men at det er nyttigt, derom er alle enige — også kursisterne.

Det stof, der anvendes ved opgavebesvareelserne, hentes for størstepartens vedkommende i det redaktionsarkiv, som drives af „Institut for Presseforskning og Samtidshistorie“ — journalistkursus' videnskabelige overbygning og med samme personale som dette. Redaktionsarkivet består af udklip fra et stort antal førende

danske og udenlandske aviser. Alle centrale og betydningsfulde artikler — ledere, kroniker, vigtige reportager — klippes af videnskabeligt uddannet personale, klæbes op og arkiveres systematisk. Kursisten får så de mapper udleveret, der dækker det område, han skal skrive opgave om. Jamen, vil den taktsomme læser sige, det er jo kun andenhåndsmateriale, kan man bygge artikler på det? Indvendingen er forsåvidt rigtig, og selvfølgelig lærer man også journalisterne at bruge de gængse håndbøger, men det er ret illusorisk, at tro, at det vil være til nogen nytte at give dem doktordisputatser eller andre lærde værker i hænde, selvom de indeholder nok så mange førstehåndsuplysninger. Thi på redaktionen har journalisten slet ikke tid til at bruge slige vanskeligt tilgængelige sager.

Det stof, udklipsarkivet rummer, er derimod stort set af samme art som det, der står til journalistens rådighed, når han er på sin redaktion. Det er derfor både rationelt og rigtigt at lære ham at anvende dette stof med kritik og omtanke. I praksis har arkivet da også vist sin store nytte. Mig bekendt er et arkiv af dette indhold og med denne opbygning det eneste af sin art. Foruden til de rent saglige opgaver finder arkivet også anvendelse i faget „journalistisk kildekritik“, hvor man søger at efterspore pressens kilder, en beretnings omformning under vandring gennem flere led o. s. v.

Mens efterårskurset altså mere tjener til at meddele kundskaber og stimulere, søger forårskurset snarere at lære journalisterne sans for sagernes problematik og opøve dem i metode.

Nordisk Journalistkursus, der i al fald midlertidig har fortrængt det ordinære danske forårskursus, er tilrettelagt efter de samme retningslinjer som det udvidede, blot har det et mere nordisk sigte. Deltagerantallet er på 15 fra Danmark, Norge og Sverige samt 1 fra Finland — hidtil har der ingen islænding været med. Lærerne er fremtrædende nordiske universitetsfolk, som under deres ophold bor på journalistkollegiet sammen med journalisterne. Det nordiske sigte viser sig bl. a. ved, at hovedfagene er de fem nordiske landes samtidshistorie, derimod *ikke* ved at kursus ved opbyggelige foredrag fungerer som arnested for nordisme. Det skulle heller ikke være nødvendigt, for det praktiske samarbejde, der her er etableret, er utvivlsomt af stor nordisk værdi i sig selv. Det nordiske kursus drives iøvrigt ved statsbevillinger fra alle fem skandinaviske lande.

Til slut skal jeg nævne, at Institut for Presseforskning og Samtidshistorie har videnskabelige undersøgelser igang over væsentlige sider af pressens forhold, f. eks. om pressens strukturudvikling siden 1920 og om danske journalister og dansk presse under besættelsen — sidstnævnte betydningsfulde arbejde udføres med

megen grundighed af programredaktør *L. Bindslov Frederiksen*. Det nye journalistkollegium er altså præget af aktivitet, der sker noget; et målbevidst arbejde gøres for at dygtiggøre pressens unge og for videnskabeligt at udforske pressens problemer. Yderligere har Aarhus befæstet sin stilling som centrum for journalistuddannelse og presseforskning ved overflytningen fra København til Aarhus af *Dansk Pressemuseum og Arkiv* og ved universitetets snarlige oprettelse af et lektorat i presseforskning.

De vil måske nu indvende, at rigtige journalister kan man slet ikke uddanne; journalistik beror på et medfødt kunstnerisk talent — enten har man det, eller også har man det ikke. Der er i og for sig nogen sandhed i denne også blandt pressefolk forekommende mening, og journalistkursus kan ikke og tror heller ikke, at det kan give kursisterne talent, intuition eller stil, ligesålidt som Det kongelige Akademi for de Skjønne Kunster kan gøre en dårlig kunstner til en Rembrandt. Men dog går malere og billedhuggere på kunstakademiet. De *kan* lære noget, og på journalistkursus gælder det samme. Journalisterne kan foruden tilegnelse af nyttige kundskaber og tekniske færdigheder få deres kritiske sans skærpet og derved fremme deres evne til at finde sandheden.

Vist er der langt igen, og vist gælder der stærke og grumme „naturmagter“ for pressens udvikling, ikke mindst netop i disse år, hvor bladenes indbyrdes kamp er hæftigere end nogensinde — men *det* er en helt anden historie.

INGEBORG OG JØRGEN GANDRUP:

SKOLE- OG HJEMMELIV PÅ GRØNLAND

Egedesminde — ja, det første, der interesserede os, var naturligvis skolen og så vores fremtidige bolig. Skolen var førsteklases, men vores hus, det var faktisk som en spand koldt vand i hovedet, stort, meget stort, og det værste, 6 kakkellovne samt kulkomfur i køkkenet. Nå, nu er vi glade for vores slot, trods det at jeg hver morgen må stå op med hønsene for at holde liv i kakkellovne og hakke is fra vores afløb, der har den kedelige vane at fryse til hver nat, ja, også sommetider, mens vi er i skole. Nå, vi har så småt vænnet os til forholdene og synes nu, at B 148 er et hyggeligt, gammelt hus (NB. er der nogen, der vil herop, så sørg for at have fuldstændig klare linier med hensyn til boligspørgsmålet, forlang simpelthen en tegning). Skolen er som nævnt førsteklases, den blev indviet for 2 år siden og måler sig med lethed med de bedste af de bedste centralskoler på landet, desuden forefindes et væld af undervisningsmateriale. Skolen er en såkaldt AB-skole, hvilket vil sige, at man efter 2. klasse deler børnene efter dansk-kundskaber og dermed faktisk også efter begavelse i en a- og en b-klasse, og mærkeligt nok med de dygtige i b-klasserne. Skolen er købstadsordnet, og derfor har vi som hjemme 7 klasser — med ialt ca. 300 børn. Lærerstaben består af 6 kateketer, grønlandske lærere uddannet i Godthåb, og 8 danske lærere, deraf 3 lærerpar. Trods oplysning om, at vi kun skulle have børnene efter 3. klasse, altså når de kan noget dansk, har vi begge også fået de helt små, Ingeborg en 1. klasse i dansk og jeg en 2. klasse i dansk og regning; det, tør jeg nok sige, er noget af en pædagogisk prøve, og om vi vil bestå den, vil tiden vise. Prøv at forestille jer at skulle undervise børn, der ikke forstår et muk af, hvad I siger. Da jeg efter sommerferien trådte ind i min 2. klasse, måtte jeg simpelthen den første dag have tolk med, men det var også kun den første dag, jeg fik lov til det, siden har jeg selv måttet klare paragrafferne. I dansk-timerne kan det gå, men det er meget vanskeligt i regne-timerne. Timer har vi mere end nok af, Ingeborg har 39 ugentlig plus en aften i aftenskolen, og jeg har 44 ugentlig, dertil kommer 2 timer ugentlig i grønlandsk, hvor vi selv sidder

på skolebænken. Lige et par ord til fodboldentusiasterne. Grøn­lænderne er helt tossede med at spille fodbold, og her er det sådan, at man efter efterårsferien — som vi altså ikke har her, men i hvert fald på det tidspunkt, når søerne er frosset til, fortrækker fra gymnastiksalen og finder en passende sø (vi er så heldige at have en lige neden for skolen, hvor man så spiller bold med liv og lyst, selv om termometret sniger sig ned på \div 25. Skolemæs­sigt er Egedesminde en højborg. Foruden AB-skolen findes der en efterskole, en kostskole, hvor eleverne efter 2 års forløb tager en efterskoleeksamen, der nærmest svarer til vores mellemskoleeksamen, samt en husmoderskole, vi vil vel nærmest kalde den en hus­holdningsskole.

Selv om vi har travlt, er der dog ind imellem ledige stunder, men de er på ingen måde svære at fylde ud. For mit vedkom­mende er næsten hvert sekund af min fritid gået med jagt og fiskeri samt hundepasning. Ja, vi har fået 8 hundehvalpe, så vi kan være klar, når slædeføret sætter ind. De skal køres til i jule­ferien, hvilket efter sigende skal være et meget ophidsende stykke arbejde og så besværligt, at det selv for en præst er tilladt at bruge eder, som grøn­lænderne siger. Tømmer bruges ikke, kun ved hjælp af en 6 m lang pisk samt kommandoråb kan man diri­gere hundene — foreløbig er jeg begyndt at øve mig i at håndtere pirken. Det er en dyr fornøjelse at have hunde, indtil nu har vi købt ca. 1500 kg foder (udelukkende fisk) til en gennemsnitspris af 35 øre, og vi har ikke nok til hele vinteren. Fiskesæsonen er ved at være overstået nu, men da vi kom, var den på sit højeste, i hvert fald hvad torsk og havkat angår. I juni-juli var det rejer, heldigvis naaede vi at få os spist mætte i rejer et par gange — de kostede den enorme sum af 50 øre pr. kg. — Med hensyn til torsk opnåede jeg at komme med på nogle af de helt store fangster, vi har to mand præsteret på to timer at pilke 150 kg torsk, pilken var faktisk mere indenbords end udenbords. Jeg har også været heldig at fange et par velvoksne havkatte (koteletfisk), den største var på 20 kg. Foruden pilkeriet har jeg forsøgt mig lidt med langlinefiskeri, og på denne var der en dag en dejlig stor helle­flynder. Jagt her på stedet foregår mest fra båd. Øen byder ikke på særlig meget vildt, er man meget heldig, kan man støve en rype op. Derimod er der rige muligheder fra båd. På vandet er der masser af alke, tejste, måger samt edderfugle, — en meget sjælden gang viser en svane sig, så sjælden, at en grøn­lænder efter sigende engang yderst fortvivlet kom og viste præsten en død svane og hviskende spurgte, om det var en engel, han havde skudt.

Jørgen mener, at vi også må have et par husmoderlige bemærk­ninger med til oplysning og trøst for dem af jer, der evt. engang

skal igennem de samme begyndervanskeligheder, som var lige ved at tage pippet fra mig hver dag, når jeg skulle lave middagsmad i de første uger. Til trøst — sagde jeg; ja, for jeg har altså opdaget, at man virkelig godt kan opretholde livet her. Men det nytter ingenting, at man sætter sig hen og bestemmer menuen og så går ned i kolonien og køber ind, så ender det altid med, at man troskyldigt går ned og forlanger ting som f. eks. smør eller kartofler — — og på ens høflige forlangende får man et svar, der lyder omtrent sådan: *Namik beringalak*. — Jamen, har De ingen kartofler? — Hovedrysten. — Nå, noget må man jo sige og ender i sin fortvivelse med at spørge, hvornår man måske kan få varerne igen. „*Asuk*” (*det véd jeg ikke*). Jeg forsøger igen „med næste skib?” „*Imaka*” (*måske*). *Asuk*, *Imaka*, de ord hører man nok gennemsnitlig 50 gange hver dag. Nå, kan man ikke få kartofler, må man jo leve af kød, og det vil heroppe sige hval, sæl, fisk, rensdyr eller fugle. I begyndelsen gik det meget nemt. Jørgen fangede en mængde fisk, og fisk er jo sundt, så vi spiste med god appetit fisk fire gange om ugen og de andre dage hval. Det med at få fat i hvalkødet var heller ikke så lige en sag. Man skal være der lige, når en båd kommer ind, den slags forstod jeg ikke lige med det samme; men nu har jeg altså lært at smide alt, hvad jeg tilfældigvis har i hænderne, når jeg ser en eller anden fare hen ad vejen med en spand, og selv gribe en spand og fare bag efter, så er man undertiden heldig, at det virkelig er en hvalbåd, vedkommende løber efter, men sommetider er det også bare vand. Hvis man endelig når en hvalbåd, køber man en halv snes kg kød og hænger det op på huset — udenfor altså — og ser så de næste dage temmelig roligt i møde; hvalkød smager nemlig udmærket, nærmest som en blanding af fisk og oksekød. Hvalhuden, *matak*, skærer man i terninger og spiser rå, i stedet for bolsjer, det smager som nøddekerner. Rensdyrkød er en lækkerbid, men det er sjældent, vi kan få det. Rensdyrene lever ikke så langt mod nord. Oktober var den store fuglejagts tid. I begyndelsen var jeg ikke helt så stolt som Jørgen, når han kom og smed et bundt fugle på bordet, jeg kunne ikke fordrage at gøre dem i stand; men det går jo med den slags som med nøgen kvinde og spinderiet, så nu går det bedre. Edderfugle kan spises, måger og alke smager bedre og ryper bedst. For ikke at fortie sandheden — man kan også købe dåsemad her, men det stemmer i hvert fald ikke overens med vores løn at leve af den slags. Summa sumarum, jeg bliver ikke længere helt så bleg, når jeg hører de grimme rygter om, at alle er magre og forsultne, når det første skib kommer i maj, — og om at der vinteren igennem bliver revolution adskillige gange, når det ene eller det andet slipper op i butikken — værst, når

ølet slipper op. Alligevel bliver det nok en noget mærkelig fornemmelse, når det sidste skib sejler på lørdag, og man véd, at når „Dronningen“ er ude af syne, er vi uden forbindelse med omverdenen i 5 mdr. Særlig stærkt byggede ishavsskibe kan sejle så langt som til Holsteinsborg selv i januar, men på de ca. 200 km, der er fra Holsteinsborg og hertil, lægger isen så fuldstændig til, at al sejlads er umulig. Den smule trafik, der om vinteren finder sted f. eks. mellem Egedesminde og udstederne, foregår pr. hundeslæde. Nå, telegrafstationen har vi dog, og kan man en enkelt gang høre et livstegn hjemmefra, er det jo det vigtigste. Efter det indtryk, Grønland og Egedesminde har gjort på os, er vi ikke kede af at være tvunget til at befinde os her — selv om vi selvfølgelig tit savner sem. og Silkeborg, det ville da være mærkeligt andet.

Hvad angår den nordgrønlandske vinter, har vi mærket lidt til, hvordan det føles, når den viser tænder. Det har ganske vist ikke frosset så meget endnu ($\div 15$), men når det samtidig er med en kraftig nordenstorm, er det rigeligt. I flere dage frøs næsten alt i vores kakkelovns hus, lige fra vandrør til smør og tandpasta; værst var det med rørene. Jørgen fo'r rundt med en gloende ildtang for at tø — godt jeg også frøs, ellers havde jeg vist syntes, det så for komisk ud. Særlig sjovt var det nu ikke, og bare det ikke ender med, at kakkelovnen fryser til, når det kommer til at fryse 35 grader. Mange af de ting, vi har hørt om vinteren, glæder vi os nu også til at opleve, — middagsmørket, der siges slet ikke at føles så mørkt på grund af stjernerne og sneen og naturligvis nordlyset. Vi glæder os også til at høre, om det virkelig er sandt, at sneen i stærkt frostvejr klinger som bjælder, når hundene lister rundt om husene, og det bliver da også spændende, når solen midt i januar kommer igen, så vi kan se, om det passer, at isfjeldene er dybrøde som blod.

Jo, vi har endnu meget nyt at se og opleve, og vi synes begge, at alt dette langt opvejer de ubehageligheder, der findes her — så de mange, der, inden vi rejste, tænkte på at tage herop, hvis det var til at holde ud, kan roligt rejse.

Ingeborg og Jørgen Gandrup.

EN STOR GAVE

En skole som vor har om ikke mange, så dog nogle legatmidler. Anna Høltzermanns Mindelegat uddeles hver 13. dec., og der er mange gamle venner som stadig betænker „Th. Langs Mindelegat” med gode tilskud; til gymnasiets 50 års jubilæum i 1960 bringes Th. Langs Gymnasieskoles forældreråds legat for en student, der har forladt skolen, formentlig til første uddeling. og „Th. Langs Skolers lærerlegat“ er i det forløbne år ved lærernes beslutning om at sætte deres månedsbidrag op mere end fordoblet.

Trods disse gode ting er det en af de helt store glæder, når en stor sum penge bliver skænket i form af et nyt legat. Dette er sket i vinter. Det nye legats navn er:

Fru Theodora Dam. f. Madsen's Mindelegat for mindrebemidlede studerende, der er elever på Theodora Langs Skoler i Silkeborg.

Der er nok ikke mange, der endnu husker Theodora Madsen, som dimitteredes i 1903 fra seminariet og derefter var lærerinde ved skolen. På 25 års jubilæet i 1907 fik hun en linje i min fars spøgefulde vise om den jubilerende skoles lærerstab:

„Frk. Madsen, som tør hedde selv Th.”

Hendes virke her blev ikke langt; hun giftede sig og udvandrede med sin mand, apoteker Dam, til Rosario i Argentina. Men hendes trofasthed mod skolen gav sig mange smukke udslag. Hendes navn har stået i elevforeningens medlemsliste lige siden, hun sendte blomster og telegrafiske hilsener, når særlige begivenheder stod på; den store skildpadde i montren i naturhistoriesamlingen er en gave fra hende; det første bidrag til et minde over frk. Th. Lang modtog jeg af hende, og det gav mig idéen til at samle den første grundstamme til et „Th. Langs Mindelegat”. Dengang var hun hjemme i Danmark og besøgte mig i „Hyttten”, og der var en intens inderlighed over det, hun sagde om sin hengivenhed for frk. Lang.

Nu er hun død. Det skete 1. marts 1958, og i hendes testamente stod, at hvis hun overlevede sine to søstre, Ingeborg og Ida Madsen, skulle der efter hende oprettes et legat på 20.000 kr. til „Th. Langs Skoler” i Silkeborg. Begge hendes søstre lever stadig i København, og dermed ville man jo bare vente, at sagen faldt bort. Men så kommer de to søstre som hendes universalarvinger ind i billedet. De har ønsket legatet oprettet og sat i kraft snarest

muligt, og de har oven i købet påtaget sig at udrede arveafgiften, så de 20.000 kr. uafkortet går til legatet.

Legatets fundats har 1. maj i år fået kongelig konfirmation, og dets oprettelse fastsattes pr. 1. okt. 1958. Af fundatsens bestemmelser fremgår det, at 10 pct. af renterne hvert år skal henlægges til kapitalen. Resten af renterne skal hvert år på frk. Theodora Langs fødselsdag, 3. maj, uddeles til een mindrebemidlet studerende, som er elev på Th. Langs Skoler i Silkeborg, enten på gymnasiet eller på seminariet. Legatnyderen udpeges af legatbestyrelsen uden forudgående opslag, og uden at ansøgning herom kan indgives. Ved tildelingen af legatet skal hensyn tages til flid og duelighed. Legatbestyrelsen består af den til enhver tid værende rektor ved Th. Langs Skole, samt af den til enhver tid værende forstander for Th. Langs Seminarium.

I år udgjorde renten, som var til uddeling, 500 kr., og den tildeles lørdag d. 2. maj til: *Inge Lise Stadel Nielsen* i vor H gnsa. en ung pige, som har gået i skolen fra 5u, og som fuldt ud opfylder betingelserne for at modtage legatet. Selv om legatsummen i kommende år bliver endnu større, tør jeg nok mene, at overraskelsen over denne første uddeling af legatet føltes som en helt uventet lyksalighed. Der lød i hvert fald et henrykt gisp, som hørtes over hele skolepladsen, hvor vi i strålende sol var samlet til fælles morgensang for alle afdelingerne, og hvor først lærerlegatet og Th. Langs Mindelegat var uddelt.

Tilbage er kun at give udtryk for varm taknemlighed, både mod fru Theodora Dam, som har sat sig så smukt et minde, og mod hendes to søstre, der har handlet i hendes ånd, skønt de ikke selv har kendt skolen uden gennem hende, og som helt frivilligt har givet afkald på et arvebeløb, som var deres med al ret. Vi forstår, at de på eengang har ønsket at hædre deres søster og knytte hendes navn varigt til den skole, hun elskede, og at være med til at gavne ungdommen på dette sted. Jeg er vis på, at denne smukke gave vil blive modtaget fremover med dyb taknemlighed af dem, der kommer til at nyde godt af den.

KÆRE LANG-LÆRER

Støvede, sorte violinkasser er det første, der hilser den indtrædende på sem. den dag i dag. Og fortsætter du op gennem klassernes symfoni — hovedregning, blokfløjter, psykologi — forbi den brogede opslagstavle og de rodede hattehylder uden hatte — vil du snart se, at alt udadtil stadig er ved det gode gamle. Samlingsstuens aviser og askebægre, halvasketernes udtørrede madspande overbeviser dig.

Da du gik op ad trappen, var der måske så roligt og stille bag et par døre, at du fik mistanke om begyndende opfyldelse af edsførmularen: „— aldrig i timen at forstyrre sidemandens slummer ved ukultiveret høj snorken —“, sædvanligvis *dusfestens højdepunkt*. Og dine tanker er da straks inde på den lange række af elevforeningens arrangementer, som det er denne årligt tilbagevendende rubriks formål at fortælle dig om — og ransage minderne måske.

Ja, dusfesten — skoleårets første traditionelle fest — er altid vellykket, det ved du godt. De nye var flinke til at aflægge eden — også til at underholde os. De så tillige, hvad vi gamle duede til. Efteråret slutter også med en fest, *julefesten*. Trods øsende regn var der mødt mange op, og de vil vel især huske denne julefest for underholdningen. Der var både digtet og komponeret flere sange, konkurrencer og offentliggørelse af fingeret gallupundersøgelse. Torv-dansen kolliderede heldigvis hverken med regnbyger eller busafgang. Mellem disse to fester havde vi, som Avisen skrev, „den største triumf, de to foreninger endnu har haft“. Vi havde sammen med Huginn indbudt til en „*digteraften*“ med Grethe Risbjerg Thomsen, Jørgen Nash og Tove Ditlevsen. Flere end 400 fra gymnasiet, seminarierne og byen strømmede til. — En hjemmevernsaften, Børge Roger Henrichsen om klassisk og jazzisk, og en debat om den nye skolestruktur, som viste en større interesse for landsbyskolen end byskolen hos de vordende lærere, nåede vi også.

Efter nytår kunne du høre om ungdomskriminalitet, Pär Lagerkvist med introduktion af fru Mallett og oplæsning af forstanderen, ombudsmanden i foreningen Norden og se en af filmens klassikere, „Jeanne d'Arc“. Måske kunne du have haft udbytte af at se udstillingen fra Statens pæd. studiesm. af hjælpemidler for grundskolen. — Også forårssæsonen har sine 2 store fester. Hele

Mellemtime på samlingsstuen

verdens befolkning fra kinesere til mumier var repræsenteret ved karnevallet med en opfindsomhed, der oversteg alles forventninger. Aftenens højdepunkt var kåringen af Schröder til „Årets æresbedøv“ — kolossal ovation. Midt i vædderpunktet indledte vi forelskelsesernes tid med *vårfesten*. Den undergik i år en traditionsændring fra skuespil til koncert, smukt ledet af Ringgaards tryllestav. Desuden havde vi meget fine causører i Bent Andersen, Toft, Gunnar Christensen og forstanderen, der hver på sin vis causerede om våren til stor morskab for et stort publikum. Ved begge fester trådtes dansen ivrigt, og mange nye bekendtskaber indledtes —. Af Århusturene lokkede Louis Armstrong og „Vi mennesker“ næsten mere end alle teaterturene tilsammen; heraf ser man . .

Quid *novi* ex Africa spørger du utålmodigt, ligesom Stygotius hos Holberg, og har god grund dertil, eftersom Gandrup sidste år sluttede med at love „nye og bedre indfald“. Om vor virksomhed har været bedre, står ikke til mig at finde ud af; men noget nyt har vi prøvet med *hyggeaftenerne*. Vi underholder os da på samlingsstuen med musik, konkurrencer og film, og Bent Andersen har fortalt om og af Kaj Munk. Elevf. gi'r kaffen, og efter den har vi kvædet viser. Mere end een helt ny ting har vi ikke turdet byde på; men den har til gengæld også fænget.

Nu har du hørt om det, der kaldes kultur og fest; desuden er der det daglige, hvoraf jeg kun skal minde om *kontaktmoderne*, et

bindeled, vi stadig sætter højt. At der ikke har været store problemer at drøfte må være godt nyt. Kun kan det måske interessere dig, at vi har fået afskaffet det tidligere s-t-u protokolsystem og i stedet fået betegnelserne t for fravær med tilladelse og fr. for al anden fravær — mærkeligt du ikke fik den idé?

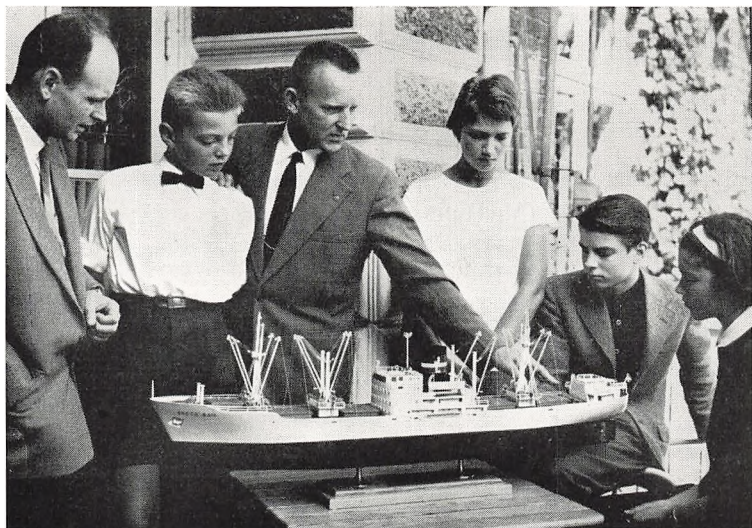
På *generalforsamlingen* blev Spectret elevforeningens medlemsblad og landsrådsrepræsentanterne medlemmer af bestyrelsen, således at de, elevf. og elevrådet, nu er samlet i en og samme bestyrelse. Hugo Krogh, 3. s, blev ny formand, og som første opgave hyldede han sammen med hele sem. vort afholdte forstanderpar på sølvbryllupsdagen, en virkelig fortjent hyldest.

I år har vi været med til rejsegilde, så Hugo får nok en smagsprøve på de betydeligt forbedrede arbejdsforhold — ikke mindst for kassereren, og det bliver nu hans glæde at sende den næste hilsen fra elevforeningen, føje et nyt bidrag til din røde række hefter på boghylden og fortælle om alt, hvad vi bedriver på degnefabrikken — lige fra violinkasse til madspand.

Bjørn Dybkjær.

GYMNASIESKOLEN 50 ÅR

I juni 1960 vil det være 50 år siden, Th. Langs Skoler for første gang havde studentereksamen. I anledning af dette jubilæum har forældrerådet for gymnasieskolen stiftet Th. Langs Gymnasieskoles Jubilæumsfond af 1960. Det er tanken, at legatbeløbene skal komme dygtige elever fra gymnasieskolen til gode som støtte i de første års uddannelse efter afsluttende realeksamen eller studentereksamen. Forældrerådet har nedsat et arbejdsudvalg for indsamlingen bestående af formanden, overlæge Hagn Meincke, samt adjunkt Hammeris og adjunkt Nordentoft. Fondens giro-nummer er 10442. Alle beløb, små som store, er meget velkomne.

TH. LANGS SKOLE OG SKIBSADOPTIONEN

I foråret 1954 var adjunkt Nordentoft inviteret til *M-S Greta Dan's* prøvesejlads i Limfjorden sammen med fire elever fra 4. mellem, og siden har der været regelmæssig forbindelse mellem gymnasieskolen og skibets besætning, således at først og fremmest én bestemt klasse har varetaget kontakten. Klasserne har sendt mange breve, ofte omhandlende landets natur, byen og egnen eller de skiftende årstider, rigeligt forsynede med illustrationer og samlede i mapper. Desuden har vi sendt kasser fulde af beskedne julepakker. Fra skibet er kommet mange interessante breve foruden gaver som et album med fotos og prospektkort fra ruten (fast fart New York-Panama-Sydamerika), et sværdfiske-sværd og nu i efteråret 1958 en meget smuk model af skibet i størrelsen 1:100. Modellen blev afleveret på skolen af overstyrmand Aarenstrup, der havde været sjælen i arbejdet med at bygge den, og som havde taget den med hjem på ferie for at gøre den lærdit. Nu er denne smukke gengivelse af skibet anbragt i en glasmontre på mellemskolegangen — sammen med en dukke fra Panama, som vi fik af styrmand Leif Petersen, da denne for nogle år siden besøgte os i sin ferie og fortalte for mellemskolens klasser om dagligt liv på den fjerne rute.

„HUGINN“ 1958-1959

(Med udtog fra „Muninn“).

Gymnasieforeningen „Huginn“ har i år haft en række gode arrangementer, som dog for nøgles vedkommende har været afholdt i samarbejde med seminarieforeningen. Så at sige alle „Huginn-aftener“ har været succes’er i år, og man har set det særsyn, at den ellers så lidet initiativrige silkeborgensiske gymnasiungdom er mødt talrigt op.

Selvom det ikke direkte sorterer under „Huginn“, vil det alligevel være på sin plads lige at omtale udvekslingen. Alt skete lige efter sommerferien fra den 21. til 27. august. Som det i tidligere årsberetninger med mørke anelser er blevet antydnet, har nordmændene nu desværre sagt fra, så vi havde alene svenskerne på besøg, men ville det ikke være bedst, at alle tre nordiske nationer var repræsenteret? At ingen var udenfor? Iøvrigt var vi alligevel blevet forholdsvis mange, fordi vi havde modtaget et antal kongefondsstipendiater fra forskellige skoler over hele Sverige, noget, som måske gjorde, at vi ikke blev rystet helt godt sammen. Men fly nu fra mit sind, I mørke skygger, for selvfølgelig gik udvekslingen strålende med dens udflugter, fester, fællestimer osv., og inden man havde nået at tænke sig om, var den alt for korte uge gået som i en leg. Så var det forbi; også vi havde oplevet udvekslingen.

Tirsdag den 2. septbr. 58 kl. 15,15 afholdtes generalforsamling i den blå sal. Der var jævnt god tilslutning, især var der mødt mange 1. g’ere op. Formanden indledte med at fortælle lidt om „Huginn“-foreningen, dens formål og dens arrangementer, og derefter valgtes en kasserer og en sekretær fra 2. g samt tillidsmænd fra de nye 1. g’ere.

Lørdag den 20. septbr. 58 afholdtes den traditionelle efterårsfest i Vrads Sande, beregnet på at introducere de nye 1. g’ere. Trods regn, kulde og over en halv times forsinkelse af busserne startede man i højt humør 18,45 fra Skoletorvet og nåede Vrads Sande efter ca. tre kvarters forløb. Da man havde kapret borde, spist og drukket og var faldet lidt til ro, tog festen sin begyndelse. Formanden bød velkommen, og 1. g’ernes underholdning kunne begynde. Denne viste sig at være yderst sparsom, idet den kun

bestod af en urtepotteleg, som højest varede 5 min. Marine-orkestret, som dernæst spillede op til dans, var i høj grad med til at sætte humøret i vejret. Stemningen varede ved hele aftenen i den hyggelige sal, hvor alle blev rystet godt sammen. Desværre måtte der brydes op allerede kl. 11,15, da vi skulle være hjemme kl. 24.

Torsdag den 16. oktober 58 stod den meget længe ventede film „Good-bye mr. Chips“ på programmet. Der var fuldt hus i Den blå Sal, og det blev et virkelig fornøjeligt møde eller gensyn med den gamle herre og, ikke at forglemme, hans kone. Alle var enige om, at filmen var af virkelig høj kvalitet.

Mandag den 27. oktober 58 holdt Børge Roger-Henriksen foredrag i Den blå Sal. Aftenen var arrangeret i samarbejde med seminarieforeningen, og alle, der på nogen mulig måde kunne proppes ind i Den blå Sal, var til stede. Aftenen var delt i to afdelinger, en første saglig med korte demonstrationer på flygelet, og en anden bestående af en præsentation af klaverstykker fra Bach til Boogie-Woogie. Ligeledes en virkelig vellykket aften.

Torsdag den 6. novbr. 58 afholdtes en aften med de tre digtere Grethe Riisbjerg Thomsen, Tove Ditlevsen og Jørgen Nash. Det må nærmest betegnes som efterårets clou — appelsinen i turbanen. Aftenen foregik i Grands sal og måtte arrangeres i samarbejde med seminarieforeningen. Programmet delte sig i en afdeling med prosa og en afdeling med lyrik, idet Grethe Riisbjerg Thomsen dog naturligvis holdt sig til lyrikken. Aftenen blev, som ventet, en kæmpesukces, og man må håbe, at det ikke er sidste gang, vi ser disse tre digtere i vor gymnasieforening.

Torsdag den 18. decbr. 58 afholdtes den traditionelle julefest. Den formede sig som sædvanligt som en hyggeaften. Den blå Sal var nydeligt pyntet med gran, levende lys o. s. v., og der mødte så mange op, at der blev stor trængsel, så det kneb med at finde pladser til de sidste. Efter at formanden så havde budt velkommen, begyndte underholdningen, der bestod af konkurrencer, oplæsning, sang og spil m. m. Den forløb i det store og hele godt. Ind mellem underholdningen var der en pause, hvori der serveredes „nisseøl“ og pølser, og for at man rigtig skulle føle, at det var ved at blive jul, uddelte en „rigtig“ julemand gaver til lærere og elever.

Onsdag den 21. januar 59 afholdtes den årlige generalforsamling i Den blå Sal. Tilslutningen var overvældende, ca. 25! Efter at den afgående formand, Merete Transbøl, havde sagt nogle bevingede ord om foreningen, og kassereren havde aflagt regnskab, gik man over til at vælge den nye bestyrelse for „Huginn“ og „Muninn“'s nye redaktion. Dette foregik under de sædvanlige festlige former: Hurraråb, affyren af kanonslag i alle (store) størrelser o. s. v.

Fredag den 27. februar afholdtes igen en filmsaften i Den blå Sal. Filmen, der forevistes, hed „Galskabens Vej“. Det var en tysk film om besættelsesmagten, som stillede, meget apropos, spørgsmålet: Hvad er et menneske? Det var jo det, besættelsesmagten glemte. Det var iøvrigt en meget fin film af virkelig kunstnerisk kvalitet, og den vakte en hel del interesse. Tilslutningen var ret god.

Torsdag den 16. april 59 holdtes den traditionelle forårsfest. Festen blev i år fejret i Håndværkerforeningens lille sal. Formanden, Johannes Mikkelsen, bød velkommen, hvorefter dansen trådtes til midnat, kun afbrudt af aftenens eneste underholdningsmoment, Knud Werner, der efter bedste formåen søgte at skabe stemning blandt tilskuerne. Han er sikkert ikke uden evner, men havde dog passet bedre til en underskolefest!!!

Selvom arbejdet med en elevforening kan have skuffelser parat, og selvom der til tider kan vise sig store (især økonomiske) vanskeligheder, så er det dog et frugtbringende arbejde. Intet er nemlig dejligere end at skabe rammer, indenfor hvilke kammeratskabet kan udfolde sig; det er i sig selv løn nok at se dem glæde sig alle de unge. Men så os, der kom til arrangementerne, hvad fik vi så ud af det? Jo, det er her, vi henter en mængde minder, som vi senere kan tage frem — og smile lidt over. Men hele det usynlige net, som omspænder vort liv, et net, der er vævet sammen af tusinde småbitte erindringstråde, er det ikke netop det, der gør, at vi føler os så uendelig glade ved at være til og leve blandt hverandre?

Johannes Mikkelsen.

BIBLIOTEKERNE

For nogle år siden deltes Th. Langs Skolers lille bogsamling mellem seminariet og gymnasiet, og siden har det ved hjælp af årlige bevillinger været forsøgt at opbygge to passende samlinger til brug i det daglige skolearbejde, hvor elevernes arbejde med opgaver bliver mere og mere almindeligt. Skulle nogen læser af det røde hæfte få lyst at yde en boggave til enten gymnasiet eller seminariets bibliotek, vil det være os en stor glæde at modtage den. Vi kan bruge meget af det, De måske kan undvære, hvadenten der er tale om skønlitteratur eller faglitteratur. Også bøger, der tidligere har hørt til bogsamlingen her, men som ved forglemmelse ikke er blevet afleveret, er velkomne.

Kjeld Madsen,
seminariets bibliotek.

Lorens Nordentoft
gymnasiets bibliotek

LOVE

FOR „TH. LANGS SKOLERS SAMFUND“

Par. 1

Foreningens mål er at vedligeholde forbindelsen mellem skolernes forhenværende elever og lærere og mellem dem og skolerne samt i det omfang, foreningens økonomi tillader det, at støtte og opmuntre elever af institutionens forskellige afdelinger ved bortgivelse af legater eller på anden måde.

Par. 2

Medlem kan enhver blive, som har været elev i en af institutionens afdelinger, samt dennes forhenværende og nuværende lærerkræfter. Endvidere kan optages læreres og forhenværende elevers ægtefæller og andre, der interesserer sig for skolerne.

Medlemmerne er delt i 3 grupper:

A. Medlemmer fra seminariet og småbørnslærerindeseminariet (tidl. forskoleseminariet) samt fra seminariets øvelsesskole.

B. Medlemmer fra den højere alment skole.

C. Medlemmer, som ikke har været elever i institutionen.

Par. 3

Bestyrelsen består af en præsident, der er den til enhver tid siddende formand for »Th. Langs Skoler«s bestyrelse, samt af 6 medlemmer for hver af grupperne A og B. Medlemmer fra gruppe C kan indvælges i bestyrelserne for A og B. Hver af disse grupper bestyrelsesmedlemmer vælger sin formand, næstformand og sekretær. Den samlede bestyrelse vælger af sin midte foreningens kasserer. Fællesbestyrelsen vælger desuden årsskriftets redaktør. Blandt hver gruppes bestyrelsesmedlemmer skal der være både indenbys og udenbys repræsentanter. Institutionens skoleledere og formændene for seminariets og gymnasiets elevforeninger deltager i bestyrelsesmøderne.

Par. 4

Halvdelen af hver gruppes bestyrelsesmedlemmer afgår hvert 3. år, 1. gang ved lodtrækning. Bestyrelsesvalget foregår ved skriftlig afstemning. Forslag om kandidater til bestyrelsen indkaldes af præsidenten i årsskriftet; sådanne forslag skal være præsidenten i hænde senest en måned efter årsskriftets udsendelse, hvorefter stemmesedler udsendes til alle medlemmer, der hver har stemmeret inden for sin gruppe. Medlemmer af gruppe C kan selv vælge, til hvilken gruppe de vil afgive deres stemme. Valgene afgøres ved almindelig stemmeflerhed blandt de afgivne stemmer. Genvalg kan finde sted. Samtidig med bestyrelsesvalget vælger hver gruppe 2 suppleanter og 1 revisor. Genvalg kan ligeledes finde sted.

Par. 5

Præsidenten indkalder den samlede bestyrelse mindst een gang årligt; kassereren fremlægger det reviderede regnskab, og andre foreningsanliggender drøftes, herunder årsskriftets tilrettelægning, elevmøde i København o. lign. Formændene for grupperne A og B indkalder disse gruppers bestyrelse mindst een gang årligt til behandling af gruppernes særskilte anliggender, herunder elevstævner.

Par. 6

Ordinære generalforsamlinger for grupperne afholdes i forbindelse med gruppernes almindelige elevstævner. Gruppernes formænd indkalder til generalforsamlingerne og meddeler dagsordenen samtidig med, at indbydelse til stævnerne udsendes. Eventuelle yderligere forslag fra medlemmerne til dagsordenen skal være formanden i hænde senest ugedagen før generalforsamlingens afholdelse.

Par. 7.

Generalforsamling for den samlede forening til behandling af lovændringsforslag, fastsættelse af kontingent eller andre vigtige spørgsmål afholdes, når bestyrelsen finder det fornødent eller på forlangende af mindst 20 medlemmer. Den sammenkaldes af præsidenten med mindst een måneds varsel samtidig med, at dagsordenen meddeles. Eventuelle yderligere forslag fra medlemmerne til dagsordenen skal være præsidenten i hænde senest ugedagen før generalforsamlingens afholdelse. Bestyrelsen kan dog også udsende forslag til lovændringer, fastsættelse af kontingent og andre forslag af fælles interesse til skriftlig afstemning blandt samtlige medlemmer.

Til lovændring kræves et flertal på to trediedele af de afgivne stemmer.

Par. 8

Grupperne A og B samles til stævne hver for sig på Th. Langs Skoler efter bestyrelsernes nærmere indbydelse, der fremkommer i årsskriftet.

Medlemmer af gruppe C indbydes til alle stævner.

Par. 9.

Foreningen kan lade afholde elevsammenkomster i oktoberferien i København, hvortil medlemmer fra alle grupper og gamle elever uden for foreningen indbydes. Til at arrangere disse møder ned sætter bestyrelsen et særligt udvalg, som selv vælger sin formand.

Par. 10

Der udgives hvert år et årsskrift, som skal indeholde meddelelser om skolerne og medlemmerne, disses navne og adresser, regnskab over foreningens midler m. m. Artikler og meddelelser til årsskriftet sendes til bestyrelsen inden 1. februar.

Par. 11

Kontingentet opkræves samtidig med årsskriftets udsendelse. Størrelsen af den sum, der årligt anvendes til legater og lignende,

fastsættes af bestyrelsen. Beløbet fordeles i samråd med institutionens skoleledere. Livsvarige medlemmer kan optages mod et bidrag een gang for alle af mindst 100 kr.

Foreningens regnskabsår er kalenderåret. Regnskabet for det forløbne år afgives af kassereren til revisorerne, der afgiver regnskabet med eventuelle bemærkninger til bestyrelsen, som derefter lader det indrykke i årsskriftet.

På generalforsamlingen vedtoges det, at kontingentet for tiden er 6 kr. årligt. Hvis to ægtefæller, flere søskende ellr nære slægtninge ønsker det, betaler den ene fuldt ud og får heftet, mens de øvrige betaler 2 kr. uden at få heftet.

ET HJERTESUK FRA KASSEREREN

Hvis navn, stilling eller adresse på Det røde Hefte, som De nu har modtaget, er forkert, gør mig da den tjeneste hurtigst muligt at skrive rettelsen på nedenstående blanket og send den til mig. De vil så ikke ærgre Dem næste gang, der igen er forkert adresse: vi véd, hvor vi skal finde Dem. og både postvæsen og jeg sparer meget besvær.

Med en rigtig hjertelig hilsen.

Else Madvig,
Skovangsvej 18, Silkeborg.

Heftet var adresseret til:

.....

Bedes rettet til:

Navn:

Stilling:

Adresse:

Dimissionsår: Skolen

Seminariet:

TH. LANGS SKOLERS SAMFUND

Bestyrelsen:

Præsident: Rektor frk. K. Linderstrøm-Lang.

A-gruppen (seminariernes tidligere elever):

1. Programredaktør Laur. Bindsløv, København.
2. Lærerinde frk. Ellen Haffgaard, København.
3. Lærer Hugo Grønbæk Lund, Sahl (formand).
4. Sem.lærer frk. Else Madvig, Silkeborg (kasserer).
5. Sem. E. Messell, Silkeborg.
6. Lærerinde frk. Margit Sørensen, København.

B-gruppen (skolens tidligere elever):

1. Rektor Åge Bertelsen, Århus (formand).
2. Overretssagfører O. Bisgaard, Silkeborg.
3. Lektor G. Christensen, Silkeborg.
4. Læge Gustav Dickmeiss, Silkeborg.
5. Stud. med. Niels Mortensen, Århus.
6. Bogtrykker Kai Sørensen, Silkeborg.

Ifølge foreningens love skal der i indeværende år foretages bestyrelsesvalg.

Efter lodtrækning er følgende på valg:

A-gruppen:

Else Madvig
Ellen Haffgård
Hugo Grønbæk-Lund (ønsker ikke genv.).

B-gruppen:

Rektor Åge Bertelsen
Ors. O. Bisgård
Niels Mortensen.

Der skal endvidere vælges en ny revisor, da frk. Helga Dam Andersen har frasagt sig hvervet.

Forslag til kandidater til bestyrelsen bedes indsendt skriftligt til mig senest den 1. august 1959, hvorefter der vil blive udsendt stemmesedler til de enkelte medlemmer.

K. L.-Lang,
rektor.

REGNSKAB

for „Th. Langs Skolers Samfund“ 1958

INDTÆGT:

Kassebeholdning	889,14
Renter	37,79
Kontingenter	6.423,80
	7.350,73

UDGIFT:

Rejser til bestyrelsesmøde	10,00
Porto og gebyrer	327,13
Kartotek	248,42
Udsendelse af årsskriftet	1.030,00
Udgift ved elevstævne	159,50
Kassererens honorar	50,00
Annoncer	66,30
Bogtrykker	3.490,88
Konvolutter	2,85
Legater 23/11-58 til seminarieskolen	200,00
Legater 23/11-58 til gymnasieskolen	600,00
Boggaver 23/11-58 til seminariets elever	567,35
Kassebeholdning	598,30
	7.350,73

Else Madvig,
kasserer.

Ovenstående regnskab for 1958 er revideret og fundet i orden.
Bankbog og kontouddrag fra girokontoret er forevist.

J. C. Ravn.

MEDLEMSLISTE A

Seminarierne

A.

- Abrahamsen, Jørgen, lærer, Grejsdals skole, Grejsdal. S. 56.
Agerbæk, Kirsten E., frue, Ringkøbingvej 30³, Århus.
Allentoft, Knud, lærer, Veddum skole, Veddum. S. 57.
Andersen, Asbjørn, lærer, Havnepladsen 10, Skagen. S. 51.
Andersen, Bent, lærer, H. C. Ørstedsvvej 53, Herning. S. 56.
Andersen, Ester Juel, frue, f. Aastrup, lærerinde, Skovgårdsvejs Sidevej 4, Ålborg.
Andersen, Frederikke, frk., lærerinde, Auning. F. 53.
Andersen, Gerda, frue, f. Eriksen. Linde, Bjødstrup pr. Skanderborg. S. 37
Andersen, Gunnar E. Selmer, lærer, Jyllandsgade 12⁴, Randers. S. 41.
Andersen, Hanna, frk., lærerinde, Rind præstegård, Ø. Høgild pr. Herning. Sm. 58.
Andersen, Hanne, frk., lærerinde, skolen, Lunderskov. F. 55.
Andersen, Helene, frue, f. Riis Pedersen, lærerinde, Jungehøj 35, Kyndby pr. Kragstrup. S. 51.
Andersen, Inga Hvidegård, frk., lærerinde, Markholt, Brønderslev. F. 55.
Andersen, Inger Olling, frue, f. Pedersen, Klosterparkvej 37¹, Kalundborg. F. 37.
Andersen, Jytte, frk., lærerinde, Sjællandsgade 7, Randers. S. 58.
Andersen, Kaj Normann, lærer, Grove skole pr. Havndal. S. 56.
Andersen, Karen, frk., lærerinde, Bredgade 7, Thyborøn H. S. 57.
Andersen, Ruth, f. Lykkegård, lærerinde, Grove skole pr. Havndal. F. 55.
Andersen, Kathrine, frk., lærerinde, Sæbyholm forskole, Nakskov. F. 28.
Andersen, Niels Bisgaard, lærer, Malmøgade 32, Århus. S. 56.
Andersen, Rigmor, frue, f. Pedersen, Blangsbjerggård. Lov. S. 51.
Andersen, Vibeke, frue, f. Rasmussen, lærerinde, Tågelund skole pr. Egtved. S. 45.
Andreasen, Gerda, frue, f. Pedersen, Ry st. S. 32.
Andreasen, Rigmor, frk., lærerinde, Brylle pr. Knarreborg, F. 37.
Andreasen, Sigrid, frk., forstanderinde, strandvejen 126, Hellerup. S. 25.
Andreasen, Vagn, lærer, Åby skole, Åbyhøj. S. 57.
Aspel, Aage, lærer, Kielgastvej 52, Skive. S. 52.
Astrup, Helga, frue, f. Nysom, „Søndervang“, Møldrup. S. 25.
Axelsen, Anna Marie, frk., lærerinde, Grøndalsvej 8, Silkeborg. S. 54.

B.

- Bach, Emil, lærer, Lyng skole pr. Fredericia. S. 49.
- Bach, Johannes, lærer, Thorlund skole, Thorlund. S. 51.
- Bach, Svend Aage, lærer, Gjesing skole, Skanderborg. S. 40.
- Bahnsen, Dorrit, frk., lærerinde, Hjulby. F. 39.
- Balle, Ellen, frk., lærerinde, apoteket, Nimtofte. S. 58.
- Balling, Poul, lærer, Tapdrup pr. Viborg. S. 56.
- Bang, Inga Adrian, frk., lærerinde, kommuneskolen, Svinninge. S. 38.
- Bech, Bente, frk., lærerinde, Helgolandsgade 29, Ålborg. S. 56.
- Bech, Gordon, lærer, Tversted. S. 57.
- Bentsen, Tage, lærer, Hildursvej 1², Randers. S. 51
- Berthelsen, Ingeborg Bjerre, frue, f. Bjerre Jensen, lærerinde, skolen, Vadum. F. 43.
- Bervig, Ulla, frue, f. Jensen-Smidt, lærerinde, Stadionvej 27, Grenå. S. 45.
- Bindsløv, Laurits, programredaktør v. statsradiofonien, Vester Marie allé 26, Kastrup. S. 37.
- *Bindsløv, Harriet, frue, f. Kristensen, V. Marie allé 26, Kastrup. S. 37.
- Birkeland, Bodil, frk., lærerinde, Havepladsvej 162, Fredericia. S. 51.
- Bjerg, Ellen, frk., lærerinde, Plantagevej 2¹, Frederikshavn. S. 32.
- Bjørn, Esther, frk., lærerinde, Durup pr. Nørager st. S. 56.
- Boes, Bente, frk., lærerinde. Tøstrup centralskole, Nimtofte. S. 58.
- Borre, Johanne, frk., lærerinde, Hadsundvej 5, Randers.
- Bredesen, Liss, fru, lærerinde, Vestergade 37, Silkeborg. Sm. 58.
- Breum, Villy, lærer, Lupinvej 12, Sønderborg. S. 50.
- Bro, Kaja, frue, f. Rossig-Nielsen, Danmarksgade 18, Fredericia. S. 29.
- *Bruhn, Tove, frue, f. Jensen, lærerinde, Uffe-skolen, Tønning, Sydslesv. S. 51.
- Bruhn, Heinz-Herbert, lærer, Uffe-skolen, Tønning, Sydslesvig. S. 54.
- Brun, Andreas, lærer, Øls skole, Hobro. S. 56.
- Brun, Vibeke, frue, f. Vinther, lærerinde, Harridslev pr. Randers. S. 53.
- Brøcher, Poul, lærer, H. C. Ørstedesvej 5, Herning. S. 58.
- Brønning, Kristine, frk., lærerinde, Kærbølling skole pr. Bredsten. F. 22.
- Buch, Lise, frk., lærerinde, Enggårdsgade 16a¹, Ålborg. S. 37.
- Buchreitz, Helga, frue, f. Hermansen, Sølystvej 15, Silkeborg. S. 32.
- Busch, Henning, lærer, Hjertingvej 34, Esbjerg. S. 53.
- Bæk, Mary, frk., lærerinde, Borgergade 80, Silkeborg. S. 54.
- Bækgaard, Knud, lærer, Skrænten 15, Esbjerg. S. 50.
- *Bækgaard, Edith, frue, f. Andersen, lærerinde, Skrænten 15, Esbjerg. S. 50.
- Bøgh, Marinus, lærer, Svindinge, Fyn. S. 52.

C.

- Carlsen, Kristine, frk., lærerinde, Slotsalléen 5, Slagelse. S. 13.
 Chemnitz, Gudrun, frue, f. Chemnitz, lærerinde, Godthåb, Grøn. F. 51.
 Christensen, Agnes, frk., lærerinde, Tjæreborg nye skole, Tjæreborg.
 F. 28.
 Christensen, Anders Schou, lærer, Kristrup skole, Randers. S. 57.
 Christensen, Anker Møller, lærer, Ingemannsvej 20³, tv., København V.
 S. 52.
 Christensen, Edith, frk., lærerinde, Stadionvej, Vamdrup. S. 56.
 Christensen, Gerda, frk., lærerinde, Kirkegårdsvej 11, Roskilde. S. 28.
 Christensen, Gustav, lærer, Kærmindevej 27, Odense. S. 53.
 Christensen, Hanne, frk., lærerinde, Frijsenborg slot, Hammel. Sm. 58.
 Christensen, Hans Frederik, lærer, Præstehaven 22, Hasle, Århus. S. 43.
 Christensen, Inge, frk., lærerinde, Glentevej 12, Fredericia. S. 56.
 Christensen, Jenny, frk., lærerinde, Centralsk., Herlufmagle. Sj. F. 36.
 Christensen, Karen, frk., overlærer, Klokkerstøbergade 2, Slagelse.
 Christensen, Karl, lærer, Vinkel, Viborg. S. 54.
 Christensen, Kirsten Østergaard, frk., lærerinde, Hjelmensgade 24²,
 Århus. S. 56.
 Christensen, Maria, frue, f. Jakobsen, skolen, Sparkær. F. 47.
 Christensen, Ole, lærer, Tordenskjoldsgade 2, Frederikshavn. S. 58.
 Christensen, Rigmor, frk., lærerinde, Frederiksberggade 37¹, Silkeborg.
 S. 17.
 *Christensen, Rigmor, frue, f. Sørensen, lærerinde, Præstehaven 22,
 Hasle, Århus. S. 43.
 Christensen, Yrsa, frk., lærerinde, Bøghsgade 42, Horsens. Sm. 58.
 Christiansen, Grete, frue, f. Obel, lærerinde, Rørthvej 17, Odder. S. 56.
 Christiansen, Hans Jørgen, kommunelærer, Gladsaxe Møllevej 54, Søborg.
 S. 43.
 Christiansen, Karen, frk., lærerinde, Klostergade 38, Fåborg. S. 13.
 Christiansen, Margrethe, frk., lærerinde, Vestergade 142, Silkeborg. S. 25.
 Christophersen, Knud, lærer, Sygehusvej 3, Grenå. S. 53.
 Clausen, Johanne, frk., lærerinde, Næstvedgade 41, København Ø. S. 25.

D.

- Dalsgaard, Helge, lærer, Skals st. S. 55.
 Damgaard, Helga, frk., lærerinde, Hvidbjerg st., Thy. F. 37.
 Dauning, Peter, lærer, Horne, Fyn. S. 45.
 Davidsen, Anna, frk., lærerinde, Østergade 17, Randers. F. 43.
 Digmann, Else, frk., lærerinde, Solhøjsvej 14, Silkeborg. S. 58.
 Ditzel, Meta, frue, f. Nedergaard, lærerinde, H. Gernersevej 5, Viborg.
 S. 31.

Donslund, Dove, frue, f. Andersen, lærerinde, Ry. S. 49.
 Due, Ina Schousboe, frue, f. Schousboe, Tvilumgård pr. Fårvang. F. 51.
 Dyrbye, Karen, frue, f. Leth, Råby, Dalbyover. F. 41.

E.

Ebbesen, Ruth, frk., lærerinde, Gravens. F. 51.
 Ebbesen, Signe, frk., lærerinde, Ansgargade 7, Odense. S. 53.
 Eckardt, Henning, lærer, Bakkedraget 16, Birkerød. S. 56.
 Edward, Wigmar Westy, lærer, Ringgårdsvej 10, Silkeborg. S. 57.
 Eisensee, Asta, frk., lærerinde, Kastanievej 30, Odense. F. 55.
 Ellesen, Esther, frk., lærerinde, Centralskolen, Nr. Felding. F. 53.
 Elling, Bodil, frk., lærerinde, Rylevej 35², Silkeborg. S. 51.
 Elmgaard, Thyra, frk., lærerinde, centralskolen. Kregme. F. 55.
 Enevoldsen, Lavra, frk., skolepsykolog, Lindegårdsvej 7², Frederikshavn.
 S. 24.
 Enoksen, Henning, lærer, Damhavens skole, Vejle. S. 57.
 Eriksen, Axel, lærer, Ringvejen 17, Holstebro. S. 53.
 Eriksen, Magda, frue, f. Olsen, Sandby, Harpelunde. S. 28.
 Erlandsen, Kristian, lærer, Holbjørnsvej 7, Bagsværd. S. 53.
 *Erlandsen, Ellen, frue, f. Eklund, Holbjørnsvej 7, Bagsværd. S. 53.
 Ernø, Niels Peter, lærer, Kirkevej 7, Lemvig. S. 50.

F.

Fauer, Inger, frue, f. Hansen, lærerinde, Morsallé 79, Søborg. S. 27.
 Fensager, Inger, frk., lærerinde, Kastanievej 10, Holbæk. S. 56.
 Fibiger, Gerda, frk., lærerinde, Faksegade 20³, Kbhvn. Ø. S. 23.
 Fischer, Emma, frk., lærerinde, Bellisvej 28, Holbæk. S. 41.
 Fly, Jenny, frk., lærerinde, Kisumvej, Rønbjerg. F. 43.
 Foersom, Poul, lærer, Solsortevej 21², Randers. S. 53.
 *Frandsen, Bertha, frue, f. Laugesen, lærerinde, Venge, Skanderborg.
 F. 51.
 Frandsen, Rigmor, frk., lærerinde, Harlev skole, Harlev J. F. 53.
 Frandsen, Sigrid, frk., lærerinde, S. U. M., Numan Via Jos, Nigeria, Br.
 West Africa. S. 52.
 Frandsen, Thomas, lærer, Mørke. S. 49.
 Frederiksen, Else, frk., lærerinde, Søndergade 15, Aulum. F. 43.
 Frederiksen, Inger, frk., lærerinde, Øster Toreby, Nykøbing F. F. 55.
 *Frederiksen, Tove, frue, f. Jonassen, lærerinde, St. Blichersgade 5,
 Silkeborg. S. 52.
 Frederiksen, Trier, lærer, St. Blichersgade 5, Silkeborg. S. 56.
 Frey, Hans Henrik, lærer, Ørnevej 27, Frederikshavn. S. 52.
 Fridberg, Bent, lærer, Køgevej 9A, Tåstrup. S. 56.

G.

- Gården, Linda, frk., lærerinde, Tunøvej 21, Frederikshavn. S. 56.
 Gaardsøe, Kirsten, frue, f. Feldbæk Nielsen, lærerinde, Grønbæk skole, Grønbæk. S. 53.
 Gandrup, Jørgen, lærer, Egedesminde, Grønland. S. 58.
 Gandrup, Ingeborg, lærerinde, Egedesminde, Grønland. S. 58.
 Garsdal, Jens, lærer, Nørresundby. S. 54.
 Gerløv, Emma, frue, f. Duus Hansen, Ceylonsvej 6, København S. S. 30.
 Gjelstrup, Martha, frk., lærerinde, Bøvling hovedsk., Bøvlingbjerg. F. 51.
 Gjørup, Ida, frue, f. Beck-Jensen, Maglemosevej 33, Hellerup. S. 12.
 Godskesen, Ingeborg, frk., lærerinde, Vor Frue Skole pr. Roskilde. F. 30.
 Gorridsen, Karin, frk., lærerinde, Gern. S. 55.
 Graversen, Hanne, frk., lærerinde, Vojens station. S. 56.
 Graversen, Inge, frk., lærerinde, Sdr. Markvej 14, Viborg. S. 51.
 Gravesen, Rigmor, frue, f. Kragh, Nykøbing M. S. 27.
 Grønbæk, Kjeld, lærer, Hasselvej 1, Randers. S. 53.
 Grønfeldt, Bodil, frk., lærerinde, Jessensgade 14, Horsens. S. 58.
 Grønlund, Karen, frk., lærerinde, Skolen, Hvide Sande, Ringkøbing. S. 55.
 Grønnegaard, Grethe, frk., lærerinde, Diernæs pr. Fåborg. Sm.. 58.
 Guldager, Karen Grete, frk., lærerinde, Nr. Vium skole, Trolldhede. S. 55.
 Gundersen, Inger, frk., lærerinde, Højdevej 6, Hobro. S. 57.

H.

- Hårbo, Elsebeth, frk., lærerinde, Sdr. Bjært pr. Bjært. S. 57.
 Haffgaard, Ellen, frk., lærerinde, Jensløvs Tværvej 7, Charlottenl. S. 39.
 Hald, Marie, frk., pens. lærerinde, Hobrovej 23, Randers. S. 09.
 Hansen, Anna, frue, f. Stouby, Snerlevej 15, Randers. S. 53.
 Hansen, Arne, lærer, Sdr. Omme. S. 53.
 Hansen, Birgit, frue, f. Thomsen, Mølløvænge 25, Nykøbing Mors. S. 57.
 Hansen, Carla, frk., lærerinde, Korsgade 19², Hjørring. S. 28.
 Hansen, Doris, frue, lærerinde, D.K.A.s skole, Bregninge. F. 55.
 Hansen, Doris Brunse, frk., lærerinde, Føns skole, Nr. Åby. F. 33.
 Hansen, Doris Hogrefe, frk., lærerinde, Langelinie 7¹, Holstebro. S. 13.
 Hansen, Edith, frk., lærerinde, Centralskolen, Mørke. F. 45.
 Hansen, Else, frk., lærerinde, Ikast skole, Ikast. S. 58.
 Hansen, Eva, frk., lærerinde, Klim skole, Klim. S. 56.
 Hansen, Gerda, frk., lærerinde, Anemonevej 30, Struer. S. 39.
 Hansen, Grete, frk., lærerinde, Bjarkesgade 8, Bollbro. S. 54.
 Hansen, Gunnar, lærer, Frøslev, Mors. S. 48.
 Hansen, Gunnar K., viceinsp., Apotekerhaven, Skive. S. 44.

- Hansen. Hans Arne. lærer. Torvet 6. Odder. S. 57.
- Hansen, Inge. frue, f. Poulsen. lærerinde, Mariehøjvej 26, Silkeborg. F. 28.
- Hansen, Jørgen. lærer, Frederiksberggade 57, Silkeborg. S. 55.
- Hansen, Kai. lærer. Randersvej 83, Århus. S. 53.
- Hansen, Laurits. lærer, Mosevej 2. Hedensted. S. 50.
- Hansen. Maren Sofie. frk., lærerinde. Sinding skole pr. Skægkær. F. 55.
- Hansen, Marie Vestergaard, frk., lærerinde, Blære pr. Blære. F. 53.
- Hansen, Martha, frk., lærerinde, Hinge. F. 22.
- Hansen, Noomi. frk., lærerinde, Harald Gjersingsallé 17, Højbjerg v. Århus. S. 48.
- Hansen, Ragnhild, frue, f. Frost. lærerinde, Øsløs pr. Vesløs. F. 53.
- Hansen, Thora Kolstrup, frue. lærerinde, Kærsgårdsvej 25A, Silkeborg. Sm. 58.
- Harboe, Agnete, frk., lærerinde, Linde skole pr. Bur. F. 30.
- Haslund, Inger, frk., lærerinde, Usserød skole pr. Kokkedal. F. 55.
- Hastrup, Inge Merete. frk., lærerinde. Fortevej 46, Risskov. S. 56.
- Haubek, Birte. frk., lærerinde. Realskolen. Skanderborg. S. 58.
- Haugaard, Mogens Hansen, førstelærer, Lund pr. Højslev. S. 38.
- Haugbølle. Inge, frk., lærerinde. Nordby. Samsø. F. 51.
- Hebsgaard, Marie, frue, f. Jessen. Kolding Landevej 86, Vejle. S. 38.
- Hede, Niels, lærer, Kragelund skole, Ø. Snede. S. 56.
- Hedegaard. Karen. frk., lærerinde. Teglvænget 15, Ålborg. S. 52.
- Helms, Gertrud, frk., lærerinde, Snertinge skole pr. Klarskov. F. 43.
- Helms, Karen, frk., lærerinde, Bergsøesvej 63, Århus. S. 45.
- Helms, Marie, frk., lærerinde, Langsøvej 15, Lysbro pr. Silkeborg. S. 41.
- Hempel, Aase. frue, f. Kayser, Fredericiagade 8³, København K. S. 20.
- Hendriksen, Knud, lærer, Holstebrovej 46A, Skive. S. 48.
- Henneberg. Andreas. lærer. Sjællandsgade 54. Randers. S. 54.
- Henningsen, Käte, frue, f. Bossen, Egersund skole pr. Egersund. S. 30.
- Henrichsen, Knud, lærer, Ålborggade 6E, Vorup, Randers. S. 53.
- Henrichsen, Kristian, lærer, Låsby skole, Låsby st. S. 49.
- Henriksen, Birthe, frk., lærerinde, Skelby, Herlufmagle. S. 30.
- Henken, Hermann, lærer, Fresendelf, Husum, Sydslesvig. S. 53.
- Henten, Ulla, frue, f. Bjerre, Solbjærg 38, Birkerød. S. 48.
- Hermansen, Kristen, lærer, Hannerupsvænget 5¹, Odense. S. 49.
- Herping, Erik Kjær. lærer, Aldersrovej 8, Silkeborg. S. 57.
- Herskind, Johs., lærer, centralskolen. Them. S. 58.
- Hestbæk. Willy, lærer, Godthåbsvej 1. Skive. S. 54.
- Hindbo, Else, frue, f. Andersen, Højager, Vormark. F. 53.
- Hjelmer, Henning, lærer, Grauballe. S. 57.
- Hjorth, Carl, lærer, Kommuneskolen, Skagen. S. 52.
- Hjorth, Grethe, frk., lærerinde, Finsensgade 69¹, Århus. S. 52.

- Hjorth. Ingeborg, frue, f. Kirketerp. Købmagergade 74, Fredericia. S. 24.
 *Hjorthmose, Gerda, frue, f. Christiansen, lærerinde, Fredericiavej 93, Vejle. S. 49.
 Hjorthmose, Knud, lærer, Fredericiavej 93, Vejle. S. 46.
 Hjortsnæs, Alexandra, frk., lærerinde, Vodskov skole, Vodskov st. F. 03.
 Hoffmann, Agnethe, frue, f. Thomsen. Den danske Skole. Gelting, Sydslesvig. F. 55.
 Hofmansen, Mette Marie, frk., lærerinde, Egebjerg skole, Vinderup. F. 33.
 Holm, Ib, lærer, Falkevej 9. Kolding. S. 56.
 Holm, Ingrid, frk., lærerinde, Olgasvej 24, Vedbæk. S. 49.
 Holst, Arne, lærer, Løve centralskole pr. Slagelse. S. 58.
 Holst, Else, frk., lærerinde, Baggesensvej 38, Silkeborg. S. 47.
 Holst, Gerda, frk., lærerinde, Hou pr. Ulsted. S. 58.
 Horn, Ingeborg, frk., lærerinde, Husumgade 57¹, Flensborg. F. 53.
 Hougeseu, Anna, frk., lærerinde, Smedebæk skole, Ejstrupholm. F. 37.
 Howald, Ruth, frue, f. Sørensen, lærerinde, Østre allé, Hjørring. S. 43.
 Huda, Anna Margr., frue, f. Nielsen, lærerinde, Høng realskole, Høng. S. 50.
 Hunniche, Jens Otto, lærer, Visbygade 15. Århus. S. 58.
 Husum, Jytte, frk., lærerinde, Sebbersund. Sm. 58.
 Hvarregård, Mary, frk., lærerinde, Horne, Jyll. S. 50.
 Hviid, Anna, frk., lærerinde, Kappelstensvej 16, Thisted. S. 49.
 Hviid, Anna Lise, frue, f. Jensen, Elsted Søndergård pr. Lystrup st. F. 47.
 Hørdum, Vivi, frue, lærerinde, Gundestrup skole pr. Hørby st., Vendsyssel. F. 53.
 Hørleik, Niels, lærer, Åndssvageanstalten, Bregninge. S. 53.
 Høst, Christiane Svanholm, frue, f. Svanholm, R 2 Burbank, South Dakota, USA. F. 18.
 Høst, Kai, lærer, Solsortvej 35³, Silkeborg. S. 57.
 Høybye, Marie, frk., lærerinde, Enderslev, Hårlev. S. 18.

I.

- Ingemann-Petersen, Solvejg, frue, lærerinde, Vilsted skole, Vilsted. F. 53.
 Isager-Nielsen, Grethe, frue, f. Laier, Højbjerg pr. Rødkjærsbro. F. 45.
 Iversen, Gerda, frk., lærerinde, Gormsvej 21², Herning. S. 58.
 Iversen, Preben Buus, lærer, Vestergade 2, Tårs. S. 56.

J.

- Jacobsen, Grethe, frk., lærerinde, Nr. Åby realskole, Nr. Åby. F. 37.
 Jacobsen, Inga, frue, f. Thuesen, Hjordkær, Sønderj. S. 41.
 Jacobsen, Kirstine, frk., lærerinde, Demstrup, Sjørslev. F. 18.

- Jacobsen, Vagn Richard, lærer, Vegavej, Fredensvang, Århus. S. 51.
 Jakobsen, Bodil, frue, f. Sabroe, komml., Valløvej 2¹, Brønshøj.
 Jakobsen, Frede, lærer, Overlund skole pr. Viborg. S. 54.
 Jakobsen, Jakob E., førstelærer, Hejbøl skole pr. Ølgod. S. 41.
 Jakobsen, Margit Birk, frk., lærerinde, Gyldenstensvej 117, Bogense.
 S. 58.
- Jantzen, Kirsten, frk., lærerinde, Vojens. S. 24.
 Jensen, Åse Bjerregård, frk., lærerinde, Søndre skole, Holbæk. S. 58.
 *Jensen, Agnes Lundgaard, frue, lærerinde, Valmuevej 2, Kristrup, Randers. S. 52.
- Jensen, Anna, frue, f. Jacobsen, Tørring. S. 01.
 Jensen, Anna-Lis, frk., lærerinde, Broagervej 34, Holstebro. S. 55.
 Jensen, Arne Villaing, lærer, Haugade 29, Kristrup, Randers. S. 52.
 Jensen, August, lærer, Spanager børnehjem, St. Skensved. S. 56.
 Jensen, Benth, lærer, Østre skole, Viborg. S. 57.
 Jensen, Britta, frk., lærerinde, Rønnede. F. 53.
 Jensen, C. E. Finding, lærer, Realskolen, Slagelse. S. 56.
 Jensen, Ebbe Holm, lærer, Houbjerg, Laurbjerg. S. 52.
 Jensen, Edith, frk., lærerinde, Vork, Egtved. S. 52.
 Jensen, Ejner, lærer, Frydensgade 30, Silkeborg. S. 35.
 Jensen, Ejner Lund, lærer, Aftenbakken 21, Søborg. S. 42.
 Jensen, Elise, lærerinde, Dalbynder skole, Dalbyovre. F. 24.
 Jensen, Ella Brøgger, frk., lærerinde, Norgesallé 6³, Århus. S. 51.
 Jensen, Ellen M., frk., forstanderinde, Håndarbejdsskolen, Haslev. F. 30.
 Jensen, Else, frk., lærerinde, Hald skole pr. Højslev. Sm. 58.
 Jensen, Ester, frue, f. Christensen, lærerinde, Solbakken 20, Kibæk. S. 56.
 Jensen, Gerda, frk., lærerinde, Tanderup skole, Studsgård. F. 53.
 Jensen, Grete, frk., lærerinde, Storegade, Hvidbjerg, Thy. S. 56.
 Jensen, Grethe, frue, lærerinde, Ø. Ringvej 1, Hjørring. S. 58.
 Jensen, Gudrun, frue, f. Jensen, præstegården, Gjerlev J. F. 33.
 Jensen, Gudrun Raphael, frk., lærerinde, Ålstrup pr. Falling. F. 39.
 Jensen, H. Harlev, lærer, Kongelyst 114, Slagelse. S. 55.
 Jensen, Harry, lærer, Guldforhoved skole, Bording. S. 52.
 Jensen, Henny, frue, l. inde, f. Mikkelsen, Ejstrup skole pr. Spøttrup. F. 53.
 Jensen, Holger B., lærer, Bredgade 13, Hammerum. S. 58.
 Jensen, Inga, frk., lærerinde, Strandhøjsvej 7, Sletten pr. Humlebæk.
 S. 49.
- Jensen, Inger, frk., lærerinde, Skolegade 5, Vinderup. F. 36.
 Jensen, Inger Hebo, f. Schøler, lærerinde, Falkevej 11, Kolding. S. 47.
 Jensen, Ingrid Møller, frue, f. Møller, lærerinde, Herborg. F. 36.
 Jensen, Jenny Noe, frue, lærerinde, Heldum pr. Lemvig. F. 55.
 Jensen, Jens Kristian, lærer, Knudenvvej 70, Frederikshavn. S. 48.
 Jensen, Johanne Kærgaard, frue, f. Popp-Kristensen, Sdr. skole, Åbybro.
 F. 46.

- Jensen, Jørn Stendorf, lærer, Sjællandsgade 65, Herning. S. 55.
 Jensen, Kaj Engedal, lærer, Hestlund, Bording. S. 56.
 Jensen, Kaj Videbæk, lærer, Marstrup skole, Marstrup. S. 47.
 Jensen, K. G. Bredgård, lærer, Skagen. S. 54.
 Jensen, Karen Margr., frk., lærerinde, Kg. Georgsvej 1, Hasseris, Ålborg.
 S. 58.
 Jensen, Kathrine, frk., lærerinde, Gadevangs skole, Hillerød. F. 51.
 Jensen, Kirsten Warrer, frue, lærerinde, Alsonderup pr. Hillerød. F. 53.
 Jensen, Kirsten, fru, lærerinde, Tøstrup centralskole pr. Nimtofte.
 Sm. 58.
 Jensen, Lena, frue, f. Pedersen, lærerinde, Langelinie 22, Silkeborg. S. 55.
 Jensen, Lis Skovgaard, frk., lærerinde, Helgolandsgade 66, Ålborg. S. 56.
 Jensen, Marie Østergaard, frue, f. Østergaard Nielsen, overlærer,
 Danmarksgade 16, Randers. S. 13.
 Jensen, Nielsine, frk., lærerinde, Sdr. Tåstrup skole pr. Sdr. Ørslev,
 Falster. F. 27.
 Jensen, Peder Eg, lærer, Give. S. 41.
 Jensen, P. S., lærer, Højgade 1, Randers. S. 56.
 Jensen, Peter Kristian, lærer, Oddervej 67, Højbjerg, Århus. S. 52.
 Jensen, Poul Vermund, lærer, Parkvej 29, Vejle. S. 51.
 Jensen, Poul Westergård, lærer, Vejlevej 56, Brande. S. 58.
 Jensen, Ruth, frk., lærerinde, Bendstrup pr. Mørke. Sm. 58.
 Jensen, Ruth, frue, f. Pedersen, lærerinde, skolen, Østrup. F. 53.
 Jensen-Sønderup, Sine, frue, f. Nielsen, „Kærvang“, Sønderup, Støvring.
 S. 15.
 Jensen, Sara Sivert, frk., lærerinde, Lykkesborg allé 1³, Søborg. S. 32.
 Jensen, Sv. E. Videbæk, lærer, Irisvej 2, Århus. S. 56.
 Jensen, Thomas, lærer, Højbjerg, Rødkjærsbro. S. 47.
 Jensen, Tove Villaing, frue, f. Villadsen, lærerinde, Skovvej 29, Silkeborg.
 F. 53.
 Jensen, Wilhelm, lærer, „Nyminde“, Skanderborg. S. 55.
 Jeppesen, Arne, lærer, Rold skole pr. Bred. S. 52.
 Jeppesen, Bent Haase, lærer, Hanstedgade, Hirtshals. S. 52.
 Jeppesen, Marie, frk., lærerinde, Løsning skole, Løsning. F. 21.
 Jepsen, Inge, frk., læreri., miss., C.M.S. Building Baoulac, Cairo. S. 50.
 Jepsen, Jens, lærer, Glejbjerg. S. 50.
 Jepsen, Johannes, lærer, Teglværksgade 6, Århus. S. 51.
 Jespersen, Bodil, frue, f. Svendsen, lærerinde, Rådmand Steins allé 3⁵,
 København F. S. 51.
 Jespersen, Karen, frue, f. Vandborg, overlærer, C. F. Richsvej 62²,
 København F. S. 00.
 Jessen, Julie, frk., lærerinde, Østergade 45, Vojens. Sm. 58.
 Jessen, Laurids, lærer, Ribevej, Varde. S. 52.
 Johannesen, Ruth, frk., lærerinde, Syv Skolen, Sæby. F. 51.

- Johannessen, Ingrid, frk., lærerinde, Lillevang 6, Års. S. 57.
 Johansen, Alice Niebuhr, frk., lærerinde, Stadil centralskole pr. Tim.
 St. 53. S. 55.
 Johansen, Kresten Baarup, lærer, H. Tavsensvej 7, Esbjerg. S. 49.
 Johansen, Niels Knud, lærer, Fjordsgade 2A, Horsens. St. 52. S. 55.
 Jørn, Vagn Ove, lærer, Helmsvej 14, Silkeborg. S. 53.
 Josefsen, Ellen, frk., lærerinde, Sofievej 6³, th., Holte. S. 02.
 Jørgensen, Eivind, talepædagog, Århusvej 32a, Kristrup, Randers. S. 50.
 Jørgensen, Else Marie, frk., lærerinde, Tim. S. 54.
 Jørgensen, Helga, frue, lærerinde, Vejerslev pr. Thorsø. F. 49.
 Jørgensen, Helge, lærer, Grønnevænget 4, Skalborg. S. 48.
 Jørgensen, Inga, frk., lærerinde, Saustrup Skave, Holstebro. F. 55.
 Jørgensen, Inger, frk., lærerinde, Minkfarmen pr. Gilleleje. S. 56.
 Jørgensen, Jens Chr., lærer, Klintegården G, Århus. S. 52.
 Jørgensen, Jørgen, lærer, Kvissel. S. 51.
 Jørgensen, Maren, frk., lærerinde, Danmarksgade, Vamdrup. S. 28.
 Jørgensen, Niels Jørn, lærer, Balle skole, Odder. S. 56.
 *Jørgensen, Ulla, frue, lærerinde, Århusvej 32a, Kristrup, Randers.

K.

- Kaasgaard, Johannes Larsen, lærer, Skibsted skole, Kongerslev. S. 43.
 Karstoft, Elisabeth, frk., lærerinde, Astrup skole pr. Skjern. Sni. 58.
 Keiding, Anna, f. Borre, pastorinde, Dianalund. S. 17.
 Kiel-Larsen, Johannes, lærer, Turesensvej 20³, Nørresundby. S. 43.
 Kieldrup, Gerda, frk., kolonien Filadelfia, Mariebo, Dianalund st. S. 23.
 Kierulff-Petersen, Else, frue, f. Lyngby, Gudrunsvvej 12, st., Charlotten-
 lund. S. 16.
 Kilstrup, Kirsten, frk., lærerinde, Søbyvad mølle pr. Hammel. S. 58.
 Kirk, Elna Sand, frk., lærerinde, Betaniegade, Herning. S. 54.
 Kjeldstrup, Poul, lærer, Drejens optagelseshjem, Drejens pr. Kolding.
 S. 47.
 Kjær, Leo Straasø, lærer, Hørlycks allé 8, Grindsted. S. 45.
 Kjærgaard, Karen M., frue, f. Christensen, lærerinde, P. Møllersgade 22,
 Frederikshavn. S. 24.
 Kjærgaard, Poul Erik, lærer, Løsning. St. 48. S. 56.
 Kjærgaard, Vilhelm, lærer, Lyngbygade, Silkeborg. S. 35.
 Kjær-Thomsen, H., lærer, Nørrebrogade 72, Randers. S. 56.
 Kjølseth, Ellen Bodil, frk., lærerinde, Søvænget 19, Kastrop. S. 37.
 Klemmensen, Grete, frk., lærerinde, Aldersrovej 13, Silkeborg. S. 57.
 *Klitgaard-Jensen, Maren, frue, f. Larsen, lærerinde, Vinstrup skole,
 Dalbyover. S. 47.
 Klitgaard-Jensen, Per, lærer, Vinstrup skole, Dalbyover. S. 48.

- Kløve, Karen Margrethe, frue, f. Leffers, lærerinde, Brønderslev. S. 42.
 Knopper, Erik, lærer, Thorsminde pr. Ulfborg. S. 54.
 Knudsen, Aksel, lærer, Trendelsvej, Skagen. S. 52.
 Knudsen, Elisabeth Dahl, frk., lærerinde, Næsby skole, Ranum. F. 30.
 Knudsen, Hilda Sandager, frue, f. Jeppesen, lærerinde, Markedsgade 24.
 Ikast. S. 44.
 Knudsen, Johanne, frk., lærerinde, Roager skole, Roager. F. 49.
 Knudsen, Jørn, lærer, Voldby pr. Hammel. S. 57.
 Knudsen, Poul, lærer, Edithsvej 63, Brabrand. S. 58.
 Knudsen, Karen, frue, f. Kolstrup, Haslevej 77, Rønne. S. 27.
 Koch, Hugo, lærer, Tøndervej 125, Åbenrå. S. 51.
 Kolind, Ingrid, frk., lærerinde, Følle skole pr. Rønde. F. 37.
 Kortegaard, Elise, frk., lærerinde, Hadsundvej, Ålborg. S. 07.
 Koudahl, Mariane, frk., lærerinde, Otto Rudsgade 4¹, Århus. S. 14.
 Krarup, Niels, lærer, Nygårdsvej 58, Næstved. S. 53.
 Kreiberg, Grethe, frk., lærerinde, Sundby skole, Mors. F. 53.
 Kristensen, Agnes, frk., lærerinde, Bønnerup forskole pr. Glesborg.
 Sm. 58.
 Kristensen, Bodil, frk., lærerinde, hovedskolen, Borris. Sm. 58.
 Kristensen, Egon Rønholm, lærer, Velling forskole, Bryrup. S. 58.
 Kristensen, Inger, frk., lærerinde, „Rita“, Sølystvej 18, Skanderborg.
 F. 51.
 Kristensen, Inger Bay, frk., lærerinde, Colbjørnsensvej 4, Odense. S. 50.
 Kristensen, Marie, frk., lærerinde, skolen, Vorbasse. S. 54.
 Kristensen, Ole, lærer, Ringparken 29, st., Holstebro. S. 55.
 Kristensen, Vita, frk., lærerinde, Voldbygård pr. Them. S. 57.
 Kristiansen, Karen, frk., lærerinde, Vestergades skole, Herning. S. 53.
 Kristiansen, Signe, frk., lærerinde, Svebølle skole, Svebølle st. F. 27.
 Krogh, Dagny, frk., lærerinde, Roslev. F. 27.
 Krogh, Emil, lærer, Bredgade 75, Brønderslev. S. 55.
 Krogh, Kamma, frue, f. Vinther, lærerinde, Bælum. S. 51.
 Krogh-Jensen, Inger-Merete, frk., lærerinde, Herredsvej 20, Hasle pr.
 Århus. S. 51.
 Krogh, Richard, lærer, skolen, Gedsted. S. 55.
 Kudahl, Estrid Korsager, frue, f. Korsager, „Hannesminde“, Rønde.
 F. 24.
 Kuhlmann, Elinor, frue, f. Glowatzki, lærerinde, Volquard Paulsstrasse 57,
 Husum, Sydslesvig. F. 53.
 Kvorning, Anna, frue, f. Skindhøj Pedersen, Struergårdsvej 6, Struer.
 S. 53.

L.

- Ladegaard, Svend, lærer, Bregnevej 3^g, Odense. S. 49.
 Lai, Hans Peter, lærer, Sct. Markus kirkepl. 24², Århus. S. 53.

- Lang, Gerda, frue, f. Kyndby, Carlsberg Laboratoriet, Gl. Carlsbergvej 10, Valby. S. 16.
- Lang, Karen Linderstrøm, frk., rektor, Th. Langs Skole, Silkeborg. S. 16.
- Larsen, Aase, frk., lærerinde, Jyllandsgade 117, Esbjerg. S. 55.
- *Larsen, Agnete Levin, frue, f. Stoltze, lærerinde, Ormslevvej 86, Viby J. S. 52.
- Larsen, Anders, førstelærer, Vesterhornum. S. 51.
- Larsen, Anna, frue, lærerinde, Østerlide, Tørring, Ry. S. 58.
- *Larsen, Anna, frue, f. Fischer Jacobsen, skolen, Ruds Vedby. S. 38.
- Larsen, Anny, frk., lærerinde, Jagtvej 19, Grindsted. S. 53.
- Larsen, Betty, frue, f. Andersen, St. Andst, Varmark, Andst. S. 49.
- Larsen, Ellen Marie, frue, f. Weis Fogh, Skovvej 10B, Hobro. S. 41.
- Larsen, Gerda, frue, lærerinde, f. Jensen, Tanderup skole, Studsgård. F. 53.
- Larsen, Gerda, frk., Skolen, Goslunde. S. 27.
- Larsen, Hans Chr., lærer, Strandvej 76, Esbjerg. S. 47.
- Larsen, Helga Møller, frue, f. Sinding, lærerinde, Ikast. S. 44.
- Larsen, Helmuth, lærer, Jerslev, Jylland. S. 46.
- Larsen, Knud V., lærer, Dronningensgade 95, Fredericia. S. 39.
- Larsen, Lilly, frk., lærerinde, Borgmestervænget 12, Ålborg. S. 32.
- Larsen, Mathilde, frk., lærerinde, Lyøgade 4, Århus. S. 36.
- Larsen, Mette Røll, frk., lærerinde, P. S. Krøyersvej 10, Højbjerg J. S. 56.
- Larsen, Niels Søndergaard, lærer, Hvidbjerg realskole, Thy. S. 57.
- Larsen, Oline, frk., lærerinde, Helligkorsvej 46, Roskilde. F. 04. S. 18.
- Larsen, Peter, lærer, Pandrup. S. 39.
- Larsen, Sigurd, lærer, Holsteinsborgvej 12³, Vanløse. S. 37.
- Larsen, Niels Otto, lærer, Solsortvej 3, Silkeborg. S. 55.
- Lassen, Anna, frk., Gandrup skole, Arden. F. 30.
- Lassen, Johanne Kirstine, frk., lærerinde, Sølystvej 51A, Silkeborg. F. 16.
- Lassen, Marie, frk., lærerinde, Asmindegårde skole, Grauballe. F. 25.
- Lassen, Viggo Møller, lærer, Lindegårdsvej 49, Frederikshavn. S. 52.
- Laurberg, Ragnhild, frk., lærerinde, St. Blichersgade 75, Kjellerup. S. 56.
- Lauridsen, Cecilie, frk., lærerinde, Strellev pr. Ølgod. F. 43.
- Laursen, Agnethe, frk., lærerinde, Mathildegade 2¹, Flensborg. S. 48.
- Laursen, Birgit, frk., lærerinde, Vinkelvej 3, Bjerringbro. S. 56.
- *Lauszus, Agnete, frue, f. Friis Andersen, lærerinde, Mørviggade 155A, Flensborg-Mørvig, Sydslesvig. S. 51.
- Lauszus, Andreas, lærer, Mørviggade 155A, Flensborg-Mørvig, Sydslesvig. S. 54.
- Leth, Steen, lærer, Vellev pr. Ulstrup. S. 57.
- Lidegaard, Lis, frk., lærerinde, Rosengade 5, Silkeborg. Sm. 58.
- Lollesgaard, Vibeke, frk., læreri., Torpenvænget 42, Humlebæk. St. 31.
- Lund, Hugo Grønbæk, lærer, Sahl skole, Sahl. S. 52.
- Lund, Jens, lærer, Bode skole, Ørsted. S. 35.

- Lund, Kirsten Mackeprang, frue, f. Rasmussen, lærerinde, Agnetevej 11, Hasseris, Ålborg. St. 53. S. 55.
- Lundkvist, Astrid, lærerinde, Skovvangsvej 18, Silkeborg. S. 30.
- Lundsgaard de Gundersen, Elise, frue, f. Lundsgaard, Est. Copetanes F. C. S., Argentina. F. 18.
- Lybæk-Hansen, Poul, lærer, Østerby skole, Læsø. S. 55.
- *Lybæk-Hansen, Rita, frue, f. Andrup Jensen, Østerby skole, Læsø. S. 58.
- Lykke, Jenny, frk., lærerinde, Ansvej 10, Silkeborg. S. 55.
- Lykke-Hansen, Helle, frue, f. Vestergaard, Valbyvej, Tåstrup. F. 39.
- Lyngge, Juliane, frk., lærerinde, c/o pastor Lyngge, Julianehåb, Grønland. Sm. 58.
- Løfgren, Magnus, lærer, Solbakken pr. Odder. S. 58.

M.

- Madsen, Aage, lærer, skolen, Ruds Vedby. S. 55.
- Madsen, Andreas, lærer, Byskolen, Tårs. S. 53.
- Madsen, Anelise, frk., lærerinde, Gl. Landevej 136, Herning. S. 58.
- Madsen, Asta, frk., lærerinde, Vigersted skole, Ringsted. F. 31.
- Madsen, Birgit, frk., lærerinde, slotsalléen 13, Slagelse. S. 56.
- Madsen, Eilen, Østre skole, Holbæk. S. 56.
- Madsen, Erik, lærer, Vestergade 28, Brørup. S. 53.
- Madsen, Frede Bech, lærer, Solsortvej 15³, Silkeborg. S. 55.
- *Madsen, Inge, frue, f. Tang, lærerinde, skolen, Ruds Vedby. St. 53. S. 55.
- Madsen, Inger, frk., lærerinde, Vejrum skole, Vejrumbro. F. 43.
- Madsen, Jørgen, lærer, Borger- og realskolen, Saxkjøbing. S. 58.
- Madsen, Karen, frk., lærerinde, Tovsbürggade 7, Flensborg.
(Box K Gråsten bank, Kruså, Padborg). S. 45.
- *Madsen, Karen, frue, f. Gundersen, lærerinde, Vestergade 28, Brørup. S. 53.
- Madsen, Marie, lærerinde, f. Jørgensen, Barløse forskole pr. Sandager, Fyn. F. 55.
- Madvig, Else, frk., lærerinde, Skovvangsvej 18, Silkeborg. S. 45.
- Maibom, Jørgen, viceinspektør, Ansgarskolen, Slesvig by. S. 46.
- Malling, Holger, lærer, Tåsingegade 4², Århus. S. 53.
- Mathiasen, Erik, lærer, Nikolajgade 11, Svendborg. S. 55.
- Maxen, Arsenio, viceinspektør, Bramminge. S. 40.
- Messell, Børge, lærer, Åstrupsvej 142a, Haderslev. S. 45.
- *Messell, Christine, frue, f. Bonde, Åstrupsvej 142a, Haderslev. S.
- Mikkelsen, Agnes, frk., lærerinde, Bjerregård skole, Timring pr. Vildbjerg. F. 51.
- Mikkelsen, Chr., lærer, Dalgasgade 43, Silkeborg. S. 58.
- Mikkelsen, Else, frk., filialbest., cand. jur., Ringparken 7, Holstebro. S. 38.
- Mikkelsen, Preben, lærer, Tycho Brahesvej 9, Svendborg. S. 55.
- Mogensen, Thomas, lærer, Farre. S. 53.

- Mondrup, Anne, frue, f. Søholmer, Engesvang. S. 49.
 Mortensen, Bodil Marie, frk., lærerinde, Strandby skole, Strandby. F. 45.
 Mortensen, Elisabeth, frue, f. Frost, Åhavevej 54, Silkeborg. S. 32.
 Mortensen, Emma, frk., lærerinde, Snejbjerg skole, Herning. F. 49.
 Mortensen, Erna, frue, f. Johansen, Fuglebakkevej 101, Kbhvn. F. S. 28.
 Mortensen, Inger Saaby, frue, lærerinde, Skolegade 9, Herning. F. 55.
 Mortensen, Svend Aage, lærer, Enghavevej 1, Skive. S. 48.
 Mosbæk, Bente, frk., lærerinde, Rosenlunden 5, Hasseris, Ålborg. S. 55.
 Mouridsen, Elisabeth B., frk., lærerinde, Fyensgade 70, Herning. S. 52.
 Mouridsen, Grethe, frk., lærerinde, Fyensgade 70, Herning.
 (I Flensborg). S. 48.
 Møgelmoose, Ulla, frue, f. Ørts, lærerinde, Klokkerholm, Vendsyssel. S. 56.
 Møller, Ane, frk., kommunelærerinde, Skagen. S. 06.
 *Møller, Anna, frue, f. Hundahl, lærerinde, realskolen, Hedensted. S. 44.
 Møller, Bjarne, lærer, Fårevejle. S. 52.
 Møller, Inga Schou, frk., lærerinde, Frederiksberggade 64, Silkeborg.
 F. 55.
 Møller, Karen, frk., lærerinde, Toftevej, Overlund, Viborg. S. 52.
 *Møller, Kirsten, frue, f. Hansen, lærerinde, Fårevejle. S. 52.
 Møller, Peter, lærer, realskolen, Hedensted. S. 44.
 Møller, Ruth, frk., lærerinde, Asferg skole, Fårup. S. 57.
 Mørck, Else, frk., lærerinde, V. Boulevard 9, Randers. S. 56.
 Mørk, Børge L., lærer, Slesvigvej 10, Silkeborg. S. 57.

N.

- Nedergaard, Anna, frk., lærerinde, Åbybro realskole, Åabybro. F. 55.
 Nedergaard, Ruth, fru, lærerinde, Skarrild skole pr. Kibæk. Sm. 58.
 Nicolaisen, Margrethe, frk., lærerinde, Frøslev, Padborg. F. 25.
 Nielsen, Agnes, frk., lærerinde, Onsild st. S. 54.
 Nielsen, Alice, frk., lærerinde, Asavænget 31, Randers. S. 51.
 Nielsen, Anna, frk., lærerinde, skolen, Hejnsvig. F. 53.
 *Nielsen, Anna Nørgaard, frue, f. Sørensen, lærerinde, Niels Juulsvej 84,
 Frederikshavn. S. 54.
 Nielsen, Annelise Just, frk., lærerinde, Gerlev, Krogstrup, Hornsherred.
 F. 43.
 Nielsen, Asta, frue, f. Nielsen, Åvang, Lejre. F. 06.
 Nielsen, Astrid Skov, frue, f. Nemming, lærerinde, Præstevænget, Egtved.
 S. 52.
 Nielsen, Bent, lærer, Birkeallé, Kolding. S. 48.
 Nielsen, Bent, lærer, Jernbanegade 4, Fjerritslev. S. 55.
 Nielsen, Benta Sevelsted, frk., lærerinde, Kaptajn Andersensgade 18²,
 Horsens. St. 52. S. 55.
 Nielsen, Birgit, frk., lærerinde, Elmevej 4, Viborg. S. 58.

- Nielsen, H. Egon, forstander, Fårupgård pr. Jelling. S. 36.
 Nielsen, Elvira, frk., lærerinde, Gurreby skole pr. Søllested, Lolland.
 F. 28.
 Nielsen, Else Dalsgård, frk., lærerinde, skolen, Nykøbing Mors. S. 58.
 Nielsen, Emmy, frk., lærerinde, Vivild skole. F. 36.
 Nielsen, Gunver, frk., lærerinde, Fårup skole pr. Mundelstrup. S. 56.
 Nielsen, H. Erik, lærer, Vindeby byskole pr. Onsevig. S. 47.
 Nielsen, Helen, frk., lærerinde, Nørre allé 18, Herning. S. 58.
 Nielsen, Henning, lærer, Nygade 24¹, Silkeborg. S. 46.
 Nielsen, Henry, lærer, Vestergade 54, Silkeborg. S. 41.
 Nielsen, Hulda, frue, lærerinde, Sølystvej 134, Silkeborg. S. 57.
 Nielsen, Ida Johanne, f. Berid, Tullebølle. S. 37.
 Nielsen, Ingeborg Frandsen, frue, f. Lair, V. Strandallé 100, Risskov.
 S. 32.
 Nielsen, Kirstine, frk., lærerinde, Bernstorffsvej 6, Odense. S. 32.
 Nielsen, Mette Sarus, frk., lærerinde, Rude Vang 46, Holte. S. 55.
 Nielsen, Laura, frk., lærerinde, Mogenstrup pr. Rønbjerg. S. 54.
 Nielsen, Laurits Wissing, lærer, Oddense skole pr. Balling. S. 37.
 Nielsen, Magna, frk., lærerinde, centralskolen, Ejstrupholm st.. F. 51
 Nielsen, Mary Nymann, frk., Herning friskole, Herning. F. 43.
 Nielsen, Marie, frk., lærerinde, Oddense skole pr. Balling. F. 28.
 Nielsen, Poul Nørgaard, lærer, Niels Juelsvej 84, Frederikshavn. S. 54.
 Nielsen, Solveig, frk., lærerinde, Lærerboligen v/ Lishbjergskolen pr.
 Aarhus. S. 51.
 Nielsen, Tinne, frue, f. Søndergaard Pedersen, lærerinde, Roager,
 Sønderjylland. S. 45.
 Nikolajsen, Else, frk., lærerinde, Grinderslev skole pr. Jebjerg. F. 55.
 Nolsøe, Leif, lærer, Landlystvej 65 H² th., Kbhvn., Valby. S. 51.
 Norlyk, Asta, frk., lærerinde, Solbjerg, Østj. F. 51.
 Nørby, Mariane, frk., lærerinde, Simmelkjær. Sunds. F. 53.
 Nørby, Poul, kommunelærer, Skovvej 2, Snekkersten. S. 35.
 Nørgaard, Birgitte Bjerg, frue, f. Nielsen, lærerinde, Thyborøn. F. 49.
 Nørgaard, Ingrid, frue, f. Fledelius, præstegården, Ryslinge. S. 37.
 Nørgaard, Jens, lærer, Byskolen, Gylling. S. 56.
 Nørregaard, Ruth, frk., lærerinde, Ørum Djursl. F. 55.

O.

- Olesen, Anne, frue, f. Lykke, Bøstrup skole, Bøstrup. F. 51.
 Olesen, Arne, lærer, Skolen, Bøstrup st. S. 55.
 Olesen, Inger, frue, f. Rønn, lærerinde, Højlundsgade 10, Horsens. S. 51.
 Olesen, Ludvig, lærer, Østerbrogade, Løgstør. S. 46.
 Olesen, Maren Skjærbæk, frk., lærerinde, Gillesager 90 pr. Glostrup.
 S. 40.
 Olesen, Marie, frk., lærerinde, Nr. Kongerslev. S. 53.

- Olsen, Agnete, frk., lærerinde, skolen, Hasselager. F. 41.
 Olsen, Elias, lærer, Munke-Bjergby. S. 37.
 Olsen, Karen, frk., lærerinde, Bolderslev pr. Hjordkær. F. 47.
 Ottosen, Lilian, frk., lærerinde, Hoptrup folke- og realskole, Hoptrup.
 Sm. 58.
 Ottow, L. A., lærer. Rekkende, Allenslev. S. 44.
 Overgaard, Anna, frk., lærerinde, Elmevej 7, Frederikshavn. S. 27.
 Oxenvad, Kjeld, lærer, Langelinie 41, Odense. S. 56.

P.

- Paaskesen, Ingeborg E., frk., lærerinde, Norgesmindevej 23¹, Hellerup.
 S. 51.
 Pallesen, Holger, lærer, Istedgade 2, Silkeborg. S. 42.
 Palsgaard, Andrea, frue, f. Iversen, lærerinde, Støvring st. S. 41.
 Paulsen, Albert Chr., lærer, Terrassegade 19², Flensborg. S. 58.
 Paulsen, Emilie, frue, f. Thomsen, Helmsvej 32, Silkeborg. S. 40.
 Pedersen, Aage, lærer, Allerød. S. 53.
 Pedersen, Anna, frk., lærerinde, Viby skole, Mesinge, Fyn. F. 21.
 Pedersen, Anna Marie, frk., lærerinde, Danmarksgade 14, Vamdrup.
 S. 56.
 Pedersen, Anna, frue, f. Have Jensen, lærerinde, Nordvestvej 21, Randers.
 S. 49.
 Pedersen, Anne Kathrine, frk., lærerinde, Vestbjerg skole, Hvorupgård,
 Mors. S. 15.
 Pedersen, Arne Elbæk, lærer, Vinderup. S. 54.
 Pedersen, Bent Marquard, lærer, Karlslunde skole pr. Tåstrup. S. 51.
 Pedersen, Birgit, frk., lærerinde, Ahlmanns allé 13¹, Hellerup. S. 53.
 Pedersen, Børge Skindhøj, lærer, Ølbyvej 1, Struer. S. 47.
 Pedersen, Edith, frk., lærerinde, Grand allé 17, Hellerup. S. 48.
 Pedersen, Elisabeth Buhl, frk., lærerinde, Gl. Gladsaxe skole, Gladsaxe.
 S. 56.
 Pedersen, Ellen Marie, frk., lærerinde, Vestergade 35, Hadsten. S. 47.
 Pedersen, Ellen Skadkær, frk., lærerinde, Ikast skole, Ikast. S. 58.
 Pedersen, Else Marie Stoustrup, frk., lærerinde, Højsgård, Hårby, Fyn.
 S. 51.
 Pedersen, Emil Skadkær, lærer, Ansgarskolen, Schleswig. S. 49.
 Pedersen, Erik, lærer, Nørregade 38, Kjellerup. S. 51.
 Pedersen, Gunnar, lærer, Søkær, Pandrup. S. 58.
 Pedersen, Hanne Thordahl, frk., lærerinde, Herslev skole, Roskilde.
 S. 55.
 Pedersen, Harry, lærer, Birkevej 3, Hadsund. S. 49.
 Pedersen, Ida, frk., lærerinde, Auning skole, Auning st. Sm. 58.
 Pedersen, Julie, frue, f. Jørgensen, Skolevej 1, Gentofte. S. 17.

- Pedersen, Kaj, lærer, Rørbæk skole, Saksøbing. S. 44.
 Pedersen, Karen Mailand, frue, f. Brøndum-Petersen, Fyensgade 14, Skive. S. 33.
 Pedersen, Kristian, lærer, Mollerup skole pr. Nykøbing M. S. 52.
 Pedersen, Kristian Bak, lærer, Klitmøller. S. 54.
 Pedersen, Marie, frue, f. Nielsen, Frederiksgade 7, st., th. Odense.
 *Pedersen, Metha Skindhøj, frue, f. Andersen, lærerinde, Ølbyvej 1, Struer. S. 47.
 Pedersen, Minna, frk., lærerinde, Århusvej 8, Silkeborg. S. 55.
 Pedersen, Robert, lærer, Vridsted pr. Skive. S. 53.
 Pedersen, Rosa, frk., lærerinde, Hvorslev pr. Ulstrup. S. 58.
 Pedersen, Sørgine Kristine, frk., lærerinde, „Kildegårdsparcken“, 3. opg., I. sal t. v., Parkvej, Odder. F. 06.
 Petersen, Ella, frue, f. Therkelsen, lærerinde, Ørnsøvej 54¹, Silkeborg. S. 55.
 Petersen, Leif, lærer, Langelinie 16, Holstebro. S. 55.
 Petersen, Gordon, lærer, Parkvej, Fåborg. S. 50.
 Petersen, Lis Aarø, frk., lærerinde, Jernbanegade 30³, Åbenrå. S. 41.
 Petersen, Olga Tim, frk., forstanderinde, Strib. S. 30.
 Pheiffer, Liss, frk., lærerinde, Houlbjerg pr. Laurbjerg. Sm. 58.
 Plett, Gudrun, frue, lærerinde, Pandurovej 3, Silkeborg. S. 54.
 Poulsen, Bodil, fru, lærerinde, Vrensted ø. skole, Vrensted. Sem. 58.
 Poulsen, Elin, frk., lærerinde, Gråmose skole, Engesvang. F. 55.
 Poulsen, Else, frk., lærerinde, Harte v. Kolding. S. 28.
 Poulsen, Herdis, frk., lærerinde, Vestergade 14, Allinge. S. 58.
 Poulsen, Inger, frue, f. Nielsen, skolen, Nr. Bjert, Kolding. F. 43.
 Poulsen, Marie, frue, lærerinde, Andrup pr. Esbjerg.
 Poulsen, Poul Th., lærer, Sverrigsvej 5, Middelfart. S. 52.
 Poulsen, Ruth, frk., lærerinde, Ibsensvej 22, Odense. S. 51.
 Poulsen, Sigrid O., frk., lærerinde, Hundborgvej 74, Thisted. S. 51.
 Poulsen, Tove, frue, f. Nielsen, lærerinde, Hvide Sande skolen, Hvide Sande. F. 53.
 Præstgaard, Verner, lærer, Snedsted. S. 47.

Q.

- *Qvortrup, Grethe, frue, lærerinde, Besser Hovedskole, Samsø. S. 58.
 Qvortrup, Jørgen, lærer, Besser hovedskole, Samsø. S. 56.

R.

- Raagaard, G. E., lærer, Frisvej 15, Hornbæk. S. 40.
 Rahbek, Kirstine, frk., lærerinde, Daadyrvej 8, Fredericia. F. 18.
 Ramløse, Mette, frk., lærerinde, stationen, Hirtshals. S. 53.

- Rasmussen, Aage Bundgaard, lærer, Turesensgade 35⁴, København K.
S. 40.
- Rasmussen, Agnes, frue, f. Kjær, Serridslevvej 8¹, Kbhvn. Ø. S. 11.
- Rasmussen, Dagny, frk., lærerinde, Udbyndre skole pr. Havndal. F. 24.
- Rasmussen, Edith Bonde, frk., lærerinde, Ramten, Djursland. S. 57.
- Rasmussen, Eva, frk., lærerinde, Granslev skole pr. Laurbjerg. F. 36.
- Rasmussen, Jane, frue, f. Hansen, Bække. F. 49.
- Rasmussen, Jens Hedegård, lærer, Rosendal skole pr. Tarm.
S. 49.
- Rasmussen, Jens, lærer, P. Møllersgade 30, Frederikshavn. S. 58.
- Rasmussen, Karen, frk., lærerinde, St. Elmne pr. Fakse. F. 51.
- Rasmussen, Kirsten, frk., lærerinde, Nørre Åby, Fyn. S. 57.
- Rasmussen, Merete, frk., lærerinde, Ballen, Samsø. S. 56.
- Rasmussen, Villy, lærer, Pederstrup pr. Kjellerup. S. 56.
- Ravn, Marie, frue, f. Rolandsen, lærerinde, Ansvej 22, Silkeborg.
S. 13.
- Refslund, Thyra, frue, f. Jacobsen, lærerinde, Stenagergård, Refsvindinge.
F. 53.
- Riedl, Ingeborg, frk., lærerinde, Mariengade 17, Eckernförde, Syd-
slesvig. F. 55.
- Rindom, Signe, frue, f. Kortegård, lærerinde, Dybe skole, Ramme. F. 45.
- *Risborg, Birgit, frue, f. Nielsen, lærerinde, Danasvej 21, Horsens. S. 47.
- Risborg, Kaj Peter, lærer, Danasvej 21, Horsens. S. 45.
- Rix, Jørgen, lærer, Vesterbrogade 1¹, Århus. S. 56.
- Romanini, Bodil, frue, f. Zeuthen, lærerinde, Odensegade 12³, Århus.
S. 50.
- Rosenkvist, Else, frue, f. Mortensen, lærerinde, Deratije, Syrien. S. 55.
- Rørby, Jens, lærer, Søgade 24, Silkeborg. S. 52.

S.

- Sand, Inge, frk., lærerinde, Slotsvænget 9, Hillerød. S. 56.
- Saugbjerg, Magda, frk., lærerinde, Stagsted skole, Hjallerup. Sm. 58.
- Schildt, Karen, frk., lærerinde, Rousthøje skole, Varde. F. 53.
- Schiøtz, Else, frk., lærerinde, Ringholmsvej 14³, Nørresundby. S. 49.
- Schmidt, Eli, lærer, Ansvej 16, Silkeborg. S. 57.
- Schmidt, Knud, lærer, Hejmdals allé 37, Esbjerg. S. 54.
- Schmit, Ester, frue, f. Møller, lærerinde, Nygade 16, Kjellerup. F. 53.
- Schultz, Kirstine, frk., overlærer, Vingårdsgade 27, Ålborg. S. 07.
- Schultz, Kathrine, frue, f. Andersen, overlærer, Randers. S. 16.
- Secher, Agnete, frk., lærerinde, Thingvalla Allé 40¹, Kbhvn. S. S. 36.
- Secher, G., frk., lærerinde, Rosenvængets allé 17B⁴, København Ø.
Sm. 58.
- Sevelsted, Edvin, lærer, Østergade 19, Vojens. S. 55.
- Simonsen, Ole, lærer, Søndergade 27, Ejstrupholm. S. 55.

- Skjerris, Eva, frue, f. Olsen, dyrlægeboligen, Brande. S. 33.
 Skjønnemann, Agnethe. frk., lærerinde, Gl. Kjærsgård, Silkeborg. S. 55.
 Skodshøj, Estrid, frk., lærerinde, Herning. S. 25.
 Skov, Ellen, frue, f. Sørensen, lærerinde, Rundgården 30, Søborg. S. 45.
 Skovhøj, Grethe, frk., lærerinde, Hammel. F. 43.
 Skovsbøl. Asger, lærer, Østerled 6, Vejle. S. 58.
 Skærlund, Johanne, frue, f. Stenz, Gram, Sønderjylland. F. 36.
 *Smith, Bodil Bech, frue, f. Badstue, lærerinde, Slotsvænget 29¹, Slagelse.
 S. 45.
 Smith, Mogens Neetz, lærer, Slotsvænget 29¹, Slagelse. S. 46.
 Spangsberg-Nielsen, Dagny, frue, f. Christensen, Endrup pr. Bramminge.
 F. 24.
 Stavad, Mette Hornbek, frk., lærerinde, Østersundby, Ålborg. S. 56.
 Steffensen, Bodil, frk., lærerinde, Nylandsallé 26, Horsens. (Sydslesvig).
 S. 48.
 Stenbæk. Anne-Lise, frk., lærerinde, Sundquistgade 39, Sønderborg.
 S. 58.
 Stoffersen, Arne, lærer, Rosenvænget 41, Sæby. S. 58.
 *Stoffersen, Nina, frue, f. Vig Olsen, lærerinde, Rosenvænget 41, Sæby.
 S. 57.
 Storgaard, Doris, frk., lærerinde, Bjerring pr. Bjerringbro. S. 57.
 Storgaard, Maren, frk., lærerinde, Biersted. F. 43.
 Stoye, Eleonora, frue, f. Sørensen, villa „Yrsa“, Fortevej, Risskov. S. 14.
 Strårup, Tove, frk., lærerinde, Teglgade 6, Mariager. S. 57.
 Sveigaard, Ellen, frk., lærerinde, Ulbjerg skole pr. Viborg. F. 51.
 Svendsen, Carl-Peter, lærer, Danasvej 20, Horsens. S. 48.
 Svendsen, Ketty, frk., lærerinde, Sdr. Vrå pr. Vrå. F. 34.
 Svendsen, Kristine, frk., lærerinde, Hemdrup friskole pr. Løgstør.
 Søe, Sabine, frk., lærerinde, Drejød skole pr. Svendborg. F. 27.
 Søgaard, Aksel, lærer, Sadolinsgade 30, Odense. S. 44.
 Søgaard, Poul E., lærer, Hald st. S. 43.
 Søholm, Lissy, frk., lærerinde, Mellem- og realskolen, Kalundborg. S. 54.
 Søndergaard, Gudrun, frue, f. Vad Jensen, Dankvart Dreyersvej 60,
 Odense. S. 51.
 Søndergaard, Ruth, frk., lærerinde, Byskolen, Ulsted. F. 55.
 *Sørensen, Anna Grey, f. Due-Petersen, Riisvangsallé 46, Århus. S. 47.
 Sørensen, Bent, lærer, Bred st., Fyn. S. 49.
 Sørensen, Cathrine, frk., lærerinde, Byskolen, Nibe. F. 24.
 Sørensen, Einar, lærer, Slesvigvej 28, Silkeborg. S. 48.
 Sørensen, Elisabeth, frk., lærerinde, Kohavevej 17¹, Trørød pr. Vedbæk.
 St. 54. S. 56.
 Sørensen, Elna, frk., lærerinde, Sterup skole pr. Jerslev. S. 57.
 Sørensen, Elsa, frk., lærerinde, Thorsvej 23, Åbyhøj. S. 27.

- Sørensen, Erik, lærer, Fredensgade 13, Silkeborg. S. 49.
 Sørensen, Esther, frk., lærerinde, Lisesmindevej 44¹, Odense. S. 52.
 Sørensen, Evald, lærer, Den danske Skole, Sdr. Brarup, Sydslesvig.
 S. 49.
 *Sørensen, Gerda, frue, f. Skov Jensen, lærerinde, Bække skole, Bække.
 S. 52.
 Sørensen, Henning, skoleinspektør, Den kommunale folke- og realskole,
 Løsning. R. 40. S. 46.
 Sørensen, Ingeborg, frk., lærerinde, kommuneskolen, Skanderborg.
 S. 54.
 Sørensen, Inger, frk., lærerinde, Afrika. S. 54.
 Sørensen, Inger Sinding, fru, lærerinde, Langelinie 18², Silkeborg. S. 57.
 Sørensen, Johannes, lærer, Den danske Skole, Kisby pr. Sdr. Brarup,
 Sydslesvig. S. 49.
 Sørensen, Knud Moltke, lærer, Bække skole, Bække. S. 52.
 Sørensen, Margit, frk., lærerinde, Frederiksberg allé 40², Kbhvn. V.
 S. 53.
 Sørensen, Meta Hammer, frk., lærerinde, Rønneallé 47, Silkeborg. S. 57.
 Sørensen, Niels Grey, lærer, Riisvangsallé 46, Århus. S. 45.
 Sørup, Inger, frk., lærerinde, Kong Chr.'s allé 4, Ålborg. S. 58.

T.

- Therkelsen, Britta, frk., lærerinde, Mårup forskole, Mårup, Nordsj.
 Sm. 58.
 Therkildsen, Tove, frue, lærerinde. Ved Klostermuren 14, Roskilde. S. 30.
 Thiesen, Hedeveg, frk., lærerinde, Glud forskole, Horsens. Sm. 58.
 Thomsen, Agnes, frk., lærerinde, Skovvejen 47, Silkeborg. S. 22.
 Thomsen, Birthe, frk., lærerinde, Nørregade 35, Nørresundby. S. 52.
 Thomsen, Edith Brandt, frk., lærerinde, Spangsberg Kirkevej 48,
 Esbjerg. S. 32.
 Thomsen, Erik, lærer, Bjødstrup skole pr. Rønde. S. 46.
 Thomsen, Grethe, frue, f. Nørrelund, Colegios D. M., Cascallares, F. C. S.,
 Argentina. S. 33.
 Thomsen, Inger, frue, f. Sørensen, lærerinde, Tirstrup, Østj. F. 50.
 Thomsen, Jens Kragssig, lærer, Sdr. Kirkegårdsallé 8³, Horsens. S. 55.
 *Thomsen, Kirsten Kragssig, frue, f. Sørensen, Sdr. Kirkegårdsallé 8³,
 Horsens. St. 52. S. 55.
 Thomsen, Ruth, frk., lærerinde, Vornæs forskole pr. Svendborg. Sm. 58.
 Thorsen, Karl Erik, lærer, Støvring pr. Randers. S. 44.
 Thuesen, Hans Lunde, lærer, Skolegade 50, Silkeborg. S. 51.
 Thuesen, Harriet, frue, f. Rosenlund, Skibhusvej 76, Odense. S. 30.
 Thygesen, Kathrine, frk., lærerinde, Ålsrode skole, Ålsø. F. 25.

Tofterup, Birthe, frue, f. Engkilde, lærerinde, Kongelyset 104, Slagelse. S. 51.

Troelsen, Marie, frue, f. Andersen, lærerinde, Kværkeby. F. 31.

U.

Ulrik, Grete, frue, f. Trautner Nielsen, Munkholmsvej 62, Holbæk. S. 55.

V.

Vandborg, Agnes, frk., lærerinde, Nytorv 9, Ålborg. S. 40.

Vebæk, Måliarak, frue, f. Kleist, Daltoftevej 35, Søborg. F. 39.

Vejvad, Rich., lærer, Bording. S. 51.

Vestergaard, Ejnar, lærer, Ulstrup. S. 54.

Vestergaard, Rasmus, lærer, „Bakken“, Ølst pr. Randers. S. 56.

Vestergaard, Stinne, frk., læreri., kommunesk., Nykøbing M. S. 55.

Vestergaard-Pedersen, Nina, frk., lærerinde, Landsgravvej 4, Slagelse. F. 36.

Villadsen, Bodil, frue, f. Bach, lærerinde, Kirkegade 13, Struer. F. 53.

Villumsen, Villiam, lærer, Nordvestpassagen 50, Århus. S. 40.

Vinther, Erik, lærer, Smalldrinks, Wazing, Essex, England. S. 49.

Vistisen, Magnus, lærer. Østløs pr. Vestløs. S. 57.

Vittarp, Karen-Marie, frk., lærerinde, Karlebo pr. Kokkedal. S. 56.

Voetmann, Anne-Marie, frue, Aurikelvej 6, Valby. S. 25. (Ferieadresse: Højstrup feriekoloni, Rødvig, Stevns).

Vognsen, Grethe, frue, f. Jensen, lærerinde, Brogade 65, Hobro. S. 52.

W.

Wammen, Agnes, frk., lærerinde, Fjelsted skole pr. Hamdrup st. F. 24.

Weinkauff, Aase, frk., lærerinde, Bindslev. F. 53.

Weng, Ernst, lærer, Louievej 14, Brabrand. S. 53.

West, A. M., frue, f. Plougmann, læreri., Østerberg, Lemvig. F. 51.

Winther, Beate, frk., lærerinde, Budolfi Plads 54, Ålborg. S. 24.

Winther, Helle, frk., lærerinde, Randlevvej 8, Odder. S. 57.

Winther, Ruth, frk., lærerinde, Nødager forskole pr. Kolind. Sm. 58.

Worm, Margrethe, frk., lærerinde, Frederiksberggade 62, Silkeborg. S. 23.

Ø.

Ørnstrup, Annalise, frk., lærerinde, Vestre allé 16, Ålborg. S. 53.

Ørts, Orla, lærer, Chr. 8.s vej 50, Silkeborg. S. 53.

Østergaard, Alfred, lærer, Busk skole pr. Hammerum. S. 35.

Østergaard, J. Chr., lærer, Poul Buaasvej 19¹, Ålborg. S. 45.

Østergaard, Mie, frk., lærerinde, Kragelund pr. Silkeborg. F. 51.

*Østergaard, Ove, lærer, Himmelbjerggården, Gl. Ry. S. 57.

Østergaard, Grete, frue, lærerinde, Himmelbjerggården, Gl. Ry. S. 57.

Østergaard, Poul, lærer, Fælledvej 15, Skagen. S. 55.

Øvig, P. Kragelund, lærer, Yllebjerg skole, Hadsager pr. Aulum. S. 53.

MEDLEMSLISTE C

Medlemmer, som ikke har været elever i institutionen

- Andersen, Bent, sem.lærer, Kjærsgårdvej 13, Silkeborg.
Baggesgaard, Hans, professor, Heslegårdsvej 15, Hellerup.
Baunvig, Inger, frue, lærerinde, Marienlundsvej, Silkeborg.
Blenker, Alfred, provst, Linå præstegård pr. Silkeborg.
Bloch-Jørgensen, Gudrun, frue, Søndergade, Silkeborg.
Brygmann, Axel, adjunkt, Slesvigvej 20, Silkeborg.
Bærentzen, Vibeke, frue, adjunkt, katedralskolen, Roskilde.
Christensen, Gunnar, lektor, Drosselvej 7, Silkeborg.
Ege, G., frk., adjunkt, Nørremarksvej 18, Tønder.
Enemærke G., forstander, Sølystvej 128, Silkeborg.
Fechtenburg, Else, frue, Hjallesøvej 46, Odense.
Gram, Cecilie, frue, f. Nielsen, læge, Almindsøvej, Silkeborg.
Granzow, H., cand. theol., Vandværksvej 26, Birkerød.
Gro-Nielsen, K., seminarirektor, cand. psych., Skovvangen 12, Silkeborg.
Hammeris, Erik, adjunkt, Skovvangen 41, Silkeborg.
Hansen, August, lærer, Sølystvej 77, Silkeborg.
Hauschildt, A. M., frue, lærerinde, Godthåbsvej, Silkeborg.
Kjærulf, Nils, adjunkt, Slesvigvej 30, Silkeborg.
Kristensen, Ellen Leschly, lektor, frue, f. Linderstrøm-Lang, Søndergade 44a, Silkeborg.
Kristensen, H. Leschly, lærer, Ebeltoft.
Kristiansen, Eivind Mondrup, seminarielærer, Lyngbygade 74, Silkeborg.
Larsen, Hans W., rektor, Frederiksborg Statsskole, Hillerød.
Larsen, Ida, frue, f. Munck, Drewsensvej 66, Silkeborg.
Lester, Erik, adjunkt, Nørretorv 4, Silkeborg.
Lumbye, Jørgen, adj., Nylandsvej 111, Silkeborg.
Madsen, Ingeborg, frk., Kochsvej 29², København V.
Madsen, Kjeld, adjunkt, Skolegade, Silkeborg.
Mallett, G., frue, f. Utzon, adjunkt, Lyngbygade 87, Silkeborg.
Messell, Erik, seminarielærer, Skoletorvet, Silkeborg.
Munk, Anders, adjunkt, dr. phil., Saantes Vænge 9, Gentofte.
Munk, Otto, seminarielærer, Thorsgade 45, Silkeborg.
Nielsen, Anker, skoleinspektør, Grøndalsvej 18, Silkeborg.
Nordentoft, Annelise, frk., cand. mag., seminarielærerinde, Holgersvej 14, Charlottenlund.
Nordentoft, Lorens, adjunkt, Lærkevej 6, Silkeborg.

- Nyborg, Aksel, adj., Svejlbæk.
Pedersen, Birgit, frue, f. Fabricius, adjunkt, Søndergade, Silkeborg.
Petersen, Børge, adjunkt, Gymnasiet, Virum.
Rasmussen, E. V., lektor, Hostrupsgade 2, Silkeborg.
Rasmussen, Folmer, lærer, Lyngbygade 99, Silkeborg.
Rasmussen, Karen, frue, lærerinde, Frederiksberggade 55, Silkeborg.
Rasmussen, Knud, skolepsykolog, Åhavevej 74, Silkeborg.
Ringgaard, Niels, seminarielærer, Solhøjsvej 10, Silkeborg.
Ravn, Jørgen Chr., forstander, Ansvej 22, Silkeborg.
Sand Lauridsen, J. N., organist, Åhavevej 68, Silkeborg.
Schrøder, Sv., pedel, Estrupsgade 5, Silkeborg.
Skibsted, Arne, lærer, Knudsgade, Silkeborg.
Skibsted, Vagn, lærer, Skolegade 60, Silkeborg.
Toft, Leo, adjunkt, Vibevej 2, Silkeborg.
Toftbæk, Elly, frk., lærerinde, Hovmestervej 27, København N.V.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Rektors hilsen	3
Seminariet siden sidst	13
Frk. Greta Rönström	18
Dick Phipps: En amerikaner ser på danske skoler	22
Erik Hammeris: En dansker ser på amerikanske skoler	26
Søren Sikjær: Albert Einstein	30
Tage Kaarsted: Journalistkursus	37
Ingeborg og Jørgen Gandrup: Skole- og hjemmeliv på Grøn- land	42
En stor gave	46
Seminariets elevforening	48
Th. Langs skoler og skibsadoptionen	51
Gymnasieforeningen „Huginn“	52
Love	55
Foreningsmeddelelser	58
Regnskab	59
Medlemsliste (A og C)	60

BIDRAGYDERE

Dick Phipps, Berkely, California, gæstelærer v. Th. Langs skoler
aug.-okt. 1957.

Erik Hammeris, adjunkt ved Th. Langs skoler siden 1951.

Søren Sikjær, rektor ved Vestre Borgerdydskole (student 1924).

Tage Kaarsted, adjunkt lærer ved journalistkursus (student 1947).

Ingeborg og Jørgen Gandrup, lærere i Egedesminde (seminariet
1958).

Årsskriftet er redigeret af Bent Andersen, lærer ved seminariet
siden 1954.